

แผนพัฒนาด้านปศุสัตว์ สำนักงานปศุสัตว์เขต 1

พ.ศ. 2563 – 2565

สำนักงานปศุสัตว์เขต 1 กรมปศุสัตว์

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เบอร์โทรศัพท์ 02-501-3177,78

คำนำ

ตามที่กรมปศุสัตว์ได้มีนโยบายในการพัฒนาด้านปศุสัตว์ โดยการบริหารเชิงยุทธศาสตร์รายชนิดสัตว์ ทั้งระบบ และได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนยุทธศาสตร์รายชนิดสัตว์ มีหน้าที่ในการจัดทำยุทธศาสตร์รายชนิดสัตว์ของกรมปศุสัตว์ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนา ตลอดจนการบริหารเชิงยุทธศาสตร์รายชนิดสัตว์ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดผลบรรลุวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม โดยให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในกระบวนการขั้นตอนต่างๆ

สำนักงานปศุสัตว์เขต ๑ ได้จัดทำแผนพัฒนาด้านปศุสัตว์ สำนักงานปศุสัตว์เขต ๑ พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕ ที่เกิดจากความร่วมมือของหน่วยงานในพื้นที่ปศุสัตว์เขต ๑ รวมทั้งการระดมความคิดเห็นจากทุกภาคส่วน และผู้บริหารสำนักงานปศุสัตว์เขต ๑ ได้ให้ความเห็นชอบเพื่อใช้เป็นกรอบทิศทางในการขับเคลื่อนและพัฒนาปศุสัตว์ในพื้นที่เขต ๑ จำนวน ๔ ชนิดสัตว์ ประกอบด้วย แพะ โคเนื้อ โคนม และกระบือ โดยมีหลักแนวคิดสอดคล้องและเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์รายชนิดสัตว์ของกรมปศุสัตว์

สำนักงานปศุสัตว์เขต ๑ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า แผนพัฒนาด้านปศุสัตว์ สำนักงานปศุสัตว์เขต ๑ พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕ ฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์แก่บุคลากรของหน่วยงานและผู้สนใจ นำไปใช้เป็นแนวทางในการขับเคลื่อนการพัฒนาปศุสัตว์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้เกษตรกรมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดี มีความยั่งยืนในการประกอบอาชีพต่อไป และขอขอบคุณคณะกรรมการ และคณะทำงานขับเคลื่อนยุทธศาสตร์รายชนิดสัตว์ในพื้นที่ปศุสัตว์เขต ๑ มา ณ โอกาสนี้

สำนักงานปศุสัตว์เขต ๑
กรมปศุสัตว์

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
ส่วนที่ ๑ บทนำ	๑
หลักการและเหตุผล	๑
ลักษณะสำคัญ	๑
วิสัยทัศน์	๓
พันธกิจ	๓
เป้าหมายหลัก	๓
กลยุทธ์	๓
ค่านิยมองค์กร	๔
ข้อมูลพื้นฐาน	๕
ส่วนที่ ๒ ยุทธศาสตร์รายชนิดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕	๑๐
ยุทธศาสตร์แพะ	๑๐
ยุทธศาสตร์โคเนื้อ	๑๙
ยุทธศาสตร์โคนม	๒๗
ยุทธศาสตร์กระบือ	๓๔
ส่วนที่ ๓ โครงการภายใต้แผนยุทธศาสตร์รายชนิดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕	๔๐
ภาคผนวก	

ส่วนที่ ๑ บทนำ

หลักการและเหตุผล

แผนพัฒนาด้านปศุสัตว์ สำนักงานปศุสัตว์เขต ๑ พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕ จัดทำขึ้นเพื่อให้การดำเนินงานราชการของสำนักงานปศุสัตว์เขต ๑ ภายใต้สังกัดกรมปศุสัตว์มีการทำงานอย่างเป็นระบบ ระเบียบ มีแบบแผน และกรอบในการดำเนินงานเพื่อเตรียมความพร้อมขององค์กรในการมุ่งสู่ความเป็นสากล โดยยึดหลัก “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” เน้น “คนเป็นศูนย์กลางแห่งการพัฒนา” และ “สร้างสมดุลการพัฒนาในทุกมิติ” ด้วยกรอบความมุ่งมั่นแห่งการเป็นองค์กรพัฒนาการปศุสัตว์ของภูมิภาค พร้อมเสริมสร้างศักยภาพของการแข่งขันในมิติของอาเซียน และเวทีการค้าโลก ภายใต้มูลเหตุดังกล่าว และสภาวะแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป การจัดทำแผนพัฒนาด้านปศุสัตว์ฉบับนี้ จึงอาศัยแนวนโยบายแห่งรัฐบาลไทย ยุทธศาสตร์ระดับชาติที่เกี่ยวข้องสถานการณ์บริบทโลก บริบทประเทศไทย การเข้าสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community : AEC) และยุทธศาสตร์รายชนิดสัตว์ของกรมปศุสัตว์ ผนวกเข้ากับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีขั้นตอนโดยสังเขป ดังนี้

๑. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม ด้วยการทบทวนปัจจัยแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกที่เกี่ยวข้องกับสำนักงานปศุสัตว์เขต ๑
๒. การวิเคราะห์ SWOT ของสำนักงานปศุสัตว์เขต ๑ เพื่อประเมินหาจุดแข็ง/จุดอ่อน/โอกาส/ภัยคุกคาม
๓. การกำหนด วิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย และยุทธศาสตร์รายชนิดสัตว์สำนักงานปศุสัตว์เขต ๑ พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕ ซึ่งเกิดจากการวิเคราะห์ SWOT พร้อมทั้งกิจกรรมและแผนงานรองรับยุทธศาสตร์
๔. ยกร่างแผนพัฒนาด้านปศุสัตว์ สำนักงานปศุสัตว์เขต ๑ พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕
๕. การขอความเห็นชอบร่างแผนพัฒนาด้านปศุสัตว์ สำนักงานปศุสัตว์เขต ๑ พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕ จากผู้บริหารของสำนักงานปศุสัตว์เขต ๑
๖. การกำหนดแผนงาน/โครงการที่ต้องดำเนินการ ตามลำดับความสำคัญเร่งด่วนของการบริหารแผน โดยกำหนดระยะเวลาของแผนงานรวมทั้งหน่วยงานผู้รับผิดชอบ
๗. การบริหารจัดการและการติดตามประเมินผลการพัฒนาตามแผนพัฒนาด้านปศุสัตว์ สำนักงานปศุสัตว์เขต ๑ พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕

ลักษณะสำคัญ

๑. มุ่งพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และระบบสารสนเทศ ภายใต้การดำเนินงานตามนโยบายของกรมปศุสัตว์เพื่อเป็นรากฐานสำคัญในการเพิ่มขีดความสามารถของสำนักงานปศุสัตว์เขต ๑ และการบริการที่ครบวงจรภายใต้พันธกิจของสำนักงานปศุสัตว์เขต ๑
๒. มุ่งเน้นการสร้างเสริมความเข้มแข็งของเกษตรกร ด้วยศักยภาพการผลักดันของสำนักงานปศุสัตว์เขต ๑ ตลอดจนมุ่งเชื่อมโยงการเรียนรู้ และความสัมพันธ์ตลอดทั้งคลัสเตอร์ (Cluster) การปศุสัตว์ไทย โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ข้าราชการ บณฐานประเด็นการพัฒนาองค์กรอย่างยั่งยืน

๓. เป็นแผนพัฒนาแบบองค์รวม เน้นการพัฒนามาตรฐานการวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อย ปัญหา อุปสรรค โอกาส ศักยภาพและความพร้อมของสำนักงานปศุสัตว์เขต ๑ โดยน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงลงสู่การปฏิบัติ

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก (SWOT Analysis)

จุดแข็ง (Strength)

๑. บุคลากรมีความรู้เฉพาะทางสูง
๒. การตรวจวินิจฉัยโรคทำได้รวดเร็ว
๓. มีชุดเฉพาะกิจอยู่ใกล้พร้อมเรียกใช้ด้านกฎหมาย
๔. สำนักงานปศุสัตว์เขต ๑ มีความพร้อมต่อการสนับสนุนการปฏิบัติงานในพื้นที่เขต ๑
๕. พื้นที่จังหวัดสระบุรี ลพบุรี เหมาะสมกับการทำปศุสัตว์ อยู่ใกล้แหล่งวัตถุดิบในการผลิตอาหารสัตว์ และเป็นฐานการแปรรูปสินค้าปศุสัตว์เพื่อการส่งออก (สุกร ไก่เนื้อ นม ไข่ไก่)
๖. จังหวัดนนทบุรี กรุงเทพฯ ปทุมธานี เป็นพื้นที่สำคัญทางการตลาดด้านปศุสัตว์
๗. จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อ่างทอง สิงห์บุรี เป็นพื้นที่ที่เหมาะสมกับปศุสัตว์แบบภูมิปัญญาชาวบ้าน
๘. จังหวัดชัยนาทเป็นพื้นที่ทำนาหญาคุณภาพสูง เพื่อการสนับสนุนทางปศุสัตว์ มีศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์ตั้งอยู่ และเป็นพื้นที่ผลิตสัตว์ที่หลากหลาย
๙. ความสามารถของผู้ประกอบการรายใหญ่ในภาคการผลิต (สระบุรี ลพบุรี ปทุมธานี) ในภาคของ post harvest (ปทุมธานี สระบุรี ลพบุรี พระนครศรีอยุธยา)

จุดอ่อน (Weak)

๑. มีข้อจำกัดในทรัพยากรในการสนับสนุนในการดำเนินงานในเรื่อง บุคคล อุปกรณ์ โดยเฉพาะเวชภัณฑ์ และยานพาหนะ
๒. มีการฝ่าฝืนการเคลื่อนย้ายสัตว์เมื่อเกิดโรคระบาด (พ่อค้ารายย่อย)
๓. ไม่มีโรงพยาบาลเพื่อรักษาสัตว์ใหญ่
๔. ที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ มีภัยธรรมชาติ (น้ำท่วมซ้ำซาก ภัยแล้งซ้ำซาก)
๕. เกษตรกรรายย่อยยังขาดความเข้มแข็ง ขาดวินัย
๖. เกษตรกรส่วนใหญ่อายุมาก คนรุ่นใหม่ไม่สืบทอดต่ออาชีพเกษตรกรรม ขาดแรงงานภาคเกษตร
๗. จังหวัดพระนครศรีอยุธยาเป็นพื้นที่ที่ถูกกรุกล้ำด้วยภาคอุตสาหกรรม
๘. ต้นทุนจากปัจจัยการผลิตที่สูง
๙. ผลผลิตยังไม่ได้คุณภาพและมาตรฐาน

โอกาส (Opportunity)

๑. ตลาดภายในประเทศ (กรุงเทพฯ นนทบุรี ปทุมธานี)
๒. ตลาดภายในจังหวัด
๓. พื้นที่ขนส่ง สะดวกสบาย (รถไฟความเร็วสูง ทางด่วน)
๔. เทคโนโลยีที่ก้าวหน้า ทางการตลาด
๕. ความต้องการอาหารปลอดภัย และสุขภาพ มีสูงขึ้น
๖. ยังมีความต้องการต่อสินค้าปศุสัตว์ในระดับโลก

อุปสรรค (Threats)

๑. การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศโลกที่มีความแปรปรวนและทวีความรุนแรงมากขึ้น
๒. นโยบายภาครัฐที่เปลี่ยนแปลงและไม่ต่อเนื่อง
๓. การจัดทำเขตการค้าเสรี (FTA) ทำให้เกษตรกรรายย่อยต้องเผชิญกับปัญหาการนำเข้าจากต่างประเทศที่ไหลเข้ามาพร้อมกับเงื่อนไขการลดภาษี และทำให้เกษตรกรรายย่อยต้องเผชิญกับปัญหาราคาผลผลิตตกต่ำ เนื่องจากไม่สามารถแข่งขันด้านราคากับสินค้าเกษตรราคาถูกจากต่างประเทศได้ ส่งผลให้การผลิตและปริมาณการผลิตภายในประเทศลดลงอย่างรวดเร็ว จนอยู่ในฐานะที่ไม่เพียงพอกับความต้องการใช้ภายในประเทศ ต้องนำเข้าในปริมาณที่เพิ่มมากขึ้นตามลำดับ
๔. การเกิดโรคระบาดอุบัติใหม่ และโรคระบาดข้ามพรมแดน
๕. ภาวะทางเศรษฐกิจโลกที่ผันผวน มีการแข่งขันและการกีดกันทางการค้ามากขึ้น
๖. กระแสการบริโภคเปลี่ยนแปลงไปในลักษณะของการรักสุขภาพ เน้นการบริโภคผัก ผลไม้ ลดการบริโภคเนื้อสัตว์และผลิตภัณฑ์แปรรูป

วิสัยทัศน์

“เป็นองค์กรที่นำและขับเคลื่อนการปศุสัตว์เพื่อสร้างรายได้ในการแข่งขันและความมั่นคงในอาชีพของเกษตรกรในพื้นที่ปศุสัตว์เขต ๑”

พันธกิจ

๑. วิจัย พัฒนา ถ่ายทอดองค์ความรู้ และเทคโนโลยี
๒. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตให้มีปริมาณเพียงพอ และคุณภาพมาตรฐาน
๓. ป้องกัน ควบคุมและแก้ไขปัญหาโรคระบาดสัตว์
๔. กำกับ ดูแล และอำนวยความสะดวก ให้เป็นไปตามกฎหมายและมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง

เป้าหมายหลัก

๑. ยกระดับความแข็งแกร่งในการผลิตและการส่งออกสินค้าปศุสัตว์
๒. ส่งเสริมการผลิตสินค้าปศุสัตว์ให้ได้มาตรฐานเพื่อสร้างรายได้ที่มั่นคง
๓. พัฒนาสมรรถนะบุคลากรให้เป็นกำลังสำคัญในการเปลี่ยนแปลง

กลยุทธ์

๑. ส่งเสริมให้เกิดการบริหารจัดการการผลิตสัตว์ให้ได้มาตรฐาน (การลดต้นทุนการผลิต เพิ่มประสิทธิภาพ การขนส่ง) และเชื่อมโยงกับการตลาดที่เหมาะสม (ตลาดคู่ค้า ตลาดออฟไลน์และออนไลน์)
๒. การส่งเสริมสุขภาพสัตว์และการควบคุมป้องกันโรค
๓. การสื่อสารการตลาดของผลิตภัณฑ์สัตว์
๔. สร้างมูลค่าเพิ่ม (Value added) ผ่านการแปรรูปผลิตภัณฑ์สัตว์ (แปรรูป บรรจุภัณฑ์)
๕. สร้างสรรค์มูลค่า (Value creation) ให้กับผลิตภัณฑ์สัตว์ (สร้าง story)
๖. ส่งเสริมความเข้มแข็งในการบริหารจัดการของกลุ่มเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และเครือข่าย

๗. การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมเพื่อการส่งเสริมความมั่นคงในอาชีพของเกษตรกร
๘. การพัฒนาสมรรถนะของบุคลากรให้เป็นกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนภาคเกษตรกรรม (เทคโนโลยี ความรู้นอกระบบ)

คำนิยามองค์กร

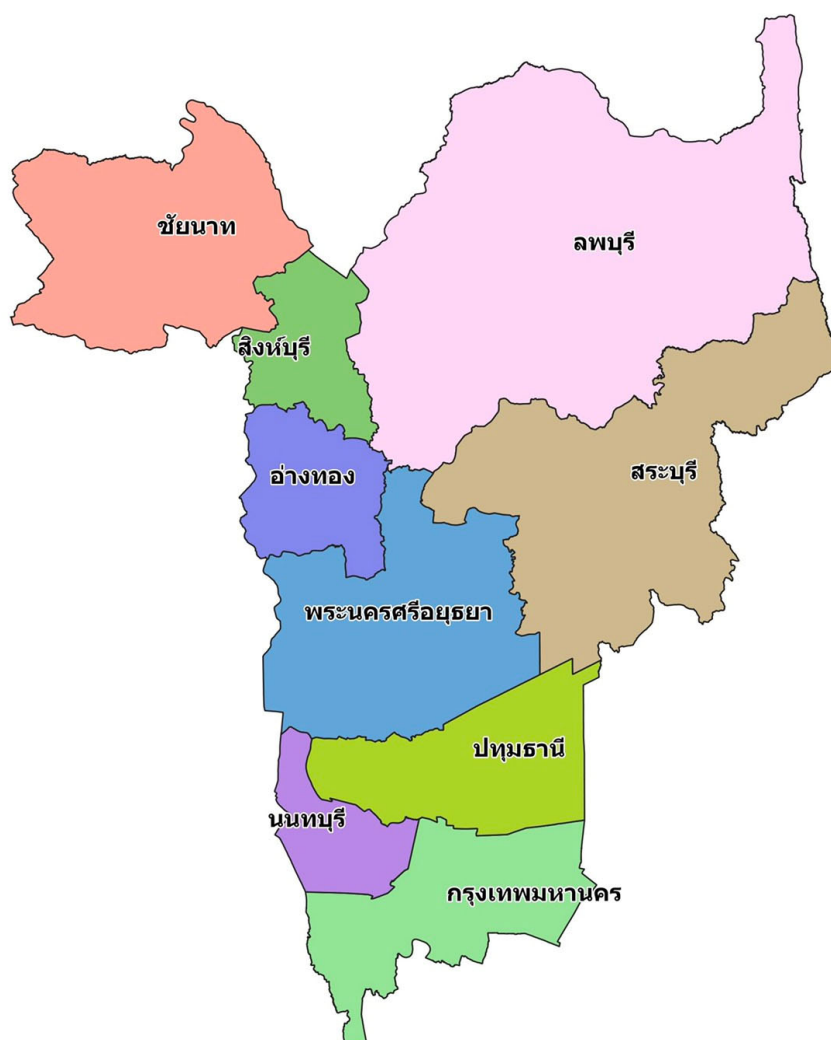
“สามัคคี มีเมตตา”

ข้อมูลพื้นฐาน

๑. ลักษณะภูมิประเทศ

สำนักงานปศุสัตว์เขต ๑ ตั้งอยู่เลขที่ ๘๐/๒ หมู่ ๔ ถ.ติวานนท์ ต.บางกะดี อ.เมืองปทุมธานี จ.ปทุมธานี โดยรับผิดชอบหน่วยงานต่างๆ ของกรมปศุสัตว์ที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ ๙ จังหวัด คือ กรุงเทพมหานคร นนทบุรี ปทุมธานี อ่างทอง พระนครศรีอยุธยา สระบุรี ลพบุรี ชัยนาท และสิงห์บุรี โดยมีอาณาเขตติดต่อ กับ จังหวัดใกล้เคียงดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับอุทัยธานี นครสวรรค์ และเพชรบูรณ์
ทิศใต้	ติดต่อกับสมุทรสงคราม สมุทรปราการ และอ่าวไทย
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับนครนายก นครราชสีมา และชัยภูมิ
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับนครปฐม และกาญจนบุรี

ภาพที่ ๑ แสดงจังหวัดในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานปศุสัตว์เขต ๑

๒. ประชากร

ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม ๒๕๖๑ จังหวัดในพื้นที่สำนักงานปศุสัตว์เขต ๑ มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น ๑๑,๑๐๘,๗๑๓ คน

ที่	จังหวัด	จำนวน (คน)	ความหนาแน่น (คน/ตร.กม.)
๑	กรุงเทพมหานคร	๕,๖๗๖,๖๔๘	๓,๖๑๘.๐๐
๒	ชัยนาท	๓๒๘,๒๖๓	๑๓๒.๙๑
๓	นนทบุรี	๑,๒๔๖,๒๙๕	๒,๐๐๒.๗๑
๔	ปทุมธานี	๑,๑๔๖,๐๙๒	๗๕๑.๑๑
๕	พระนครศรีอยุธยา	๘๑๗,๔๔๑	๓๒๖.๘๙
๖	ลพบุรี	๗๕๘,๗๓๓	๑๒๒.๓๘
๗	สระบุรี	๖๔๕,๐๒๔	๑๘๐.๓๕
๘	สิงห์บุรี	๒๐๙,๓๗๗	๒๕๔.๕๖
๙	อ่างทอง	๒๘๐,๘๔๐	๒๙๐.๐๑
รวม		๑๑,๑๐๘,๗๑๓	

ที่มา : กรมการปกครอง, ๒๕๖๑

๓. ข้อมูลจำนวนปศุสัตว์และจำนวนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์

ตารางที่ ๑ แสดงจำนวนปศุสัตว์และจำนวนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ของประเทศ แยกเป็นรายเขต ปี ๒๕๖๒

เขตปศุสัตว์ ที่	ชนิดสัตว์					
	โคเนื้อ		โคนม		กระบือ	
	จำนวนสัตว์	เกษตรกร	จำนวนสัตว์	เกษตรกร	จำนวนสัตว์	เกษตรกร
๑	๑๕๓,๕๖๒	๑๐,๕๐๕	๑๙๐,๗๒๕	๕,๑๐๑	๙,๓๘๑	๑,๖๕๖
๒	๑๓๐,๗๐๗	๑๒,๕๗๖	๓๘,๓๙๔	๘๙๗	๔๔,๕๔๑	๓,๖๒๖
๓	๑,๖๗๐,๐๓๕	๓๐๒,๓๑๙	๑๔๖,๐๘๖	๔,๕๕๘	๕๐๑,๑๒๓	๑๐๙,๒๓๒
๔	๑,๒๑๙,๔๖๘	๒๓๐,๙๙๙	๕๖,๑๖๗	๑,๔๘๓	๓๘๐,๒๕๘	๗๖,๒๐๔
๕	๕๑๓,๑๗๕	๕๑,๔๖๙	๘๓,๑๙๒	๑,๗๔๕	๑๔๓,๒๓๗	๑๕,๕๐๕
๖	๔๗๘,๓๐๙	๓๓,๗๙๙	๖,๖๙๔	๒๓๓	๘๗,๘๖๒	๗,๗๓๕
๗	๗๙๖,๔๒๔	๔๖,๒๕๑	๑๔๐,๕๑๒	๔,๖๒๙	๑๒,๓๘๗	๑,๑๑๓
๘	๕๓๒,๑๗๖	๙๕,๙๙๖	๔,๔๒๑	๑๙๓	๑๖,๐๕๕	๑,๗๐๓
๙	๓๗๗,๙๕๑	๘๗,๕๙๔	๑๒๐	๑๑	๑๑,๙๔๑	๑,๔๘๓
รวม	๕,๘๗๑,๘๐๗	๘๗๑,๕๐๘	๖๖๖,๓๑๑	๑๘,๘๕๐	๑,๒๒๖,๗๘๕	๒๑๘,๒๕๗

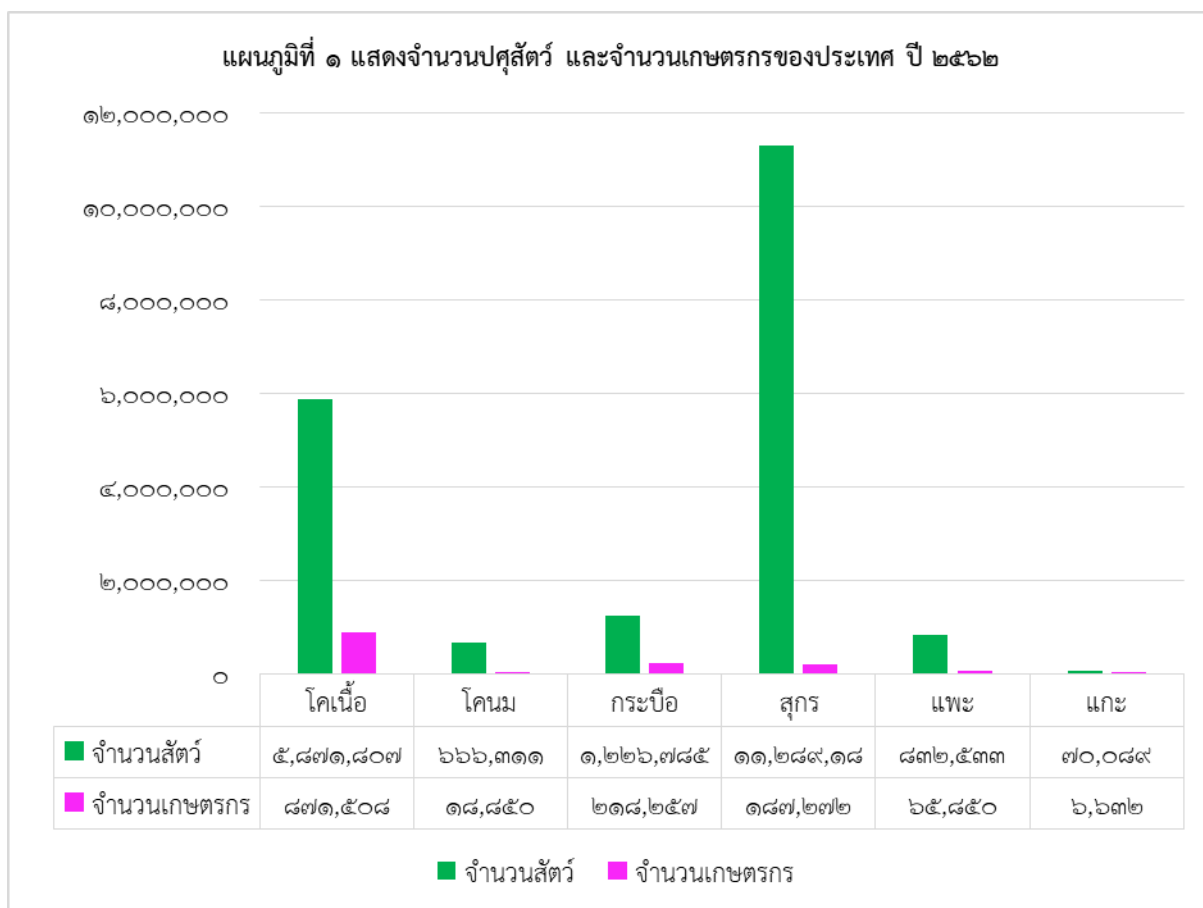
ตารางที่ ๑ แสดงจำนวนปศุสัตว์และจำนวนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ของประเทศ แยกเป็นรายเขต ปี ๒๕๖๒ (ต่อ)

เขตปศุสัตว์ ที่	ชนิดสัตว์					
	สุกร		แพะ		แกะ	
	จำนวนสัตว์	เกษตรกร	จำนวนสัตว์	เกษตรกร	จำนวนสัตว์	เกษตรกร
๑	๙๒๓,๖๗๘	๔,๑๒๗	๑๐๔,๐๖๙	๓,๒๘๑	๖,๕๑๐	๒๕๙
๒	๑,๖๐๙,๐๗๖	๒,๘๑๖	๑๘,๘๕๕	๖๘๐	๓,๓๐๓	๑๔๐
๓	๑,๑๕๔,๘๑๔	๔๓,๖๔๓	๗๐,๐๕๐	๒,๕๘๐	๒,๖๗๖	๑๖๔
๔	๑,๐๖๓,๘๒๓	๓๒,๙๗๖	๒๖,๔๓๙	๑,๒๔๑	๑,๑๓๔	๘๙
๕	๑,๑๙๕,๖๑๗	๔๘,๘๙๙	๑๐,๑๐๙	๗๐๙	๑,๒๒๘	๗๒
๖	๙๖๐,๐๔๗	๒๔,๕๑๙	๖๕,๑๙๓	๑,๙๑๓	๗,๕๕๔	๒๐๔
๗	๓,๑๐๙,๖๒๖	๗,๙๗๓	๑๖๐,๘๔๔	๔,๒๖๓	๒๑,๗๑๙	๓๑๑
๘	๑,๐๙๐,๙๖๓	๑๙,๘๗๖	๑๒๖,๐๑๖	๗,๔๒๕	๑,๖๐๙	๑๖๔
๙	๑๘๑,๕๕๑	๒,๔๔๓	๒๕๐,๙๕๘	๔๓,๗๕๘	๒๔,๓๕๖	๕,๒๒๙
รวม	๑๑,๒๘๙,๑๘๕	๑๘๗,๒๗๒	๘๓๒,๕๓๓	๖๕,๘๕๐	๗๐,๐๘๙	๖,๖๓๒

ตารางที่ ๑ แสดงจำนวนปศุสัตว์และจำนวนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ของประเทศ แยกเป็นรายเขต ปี ๒๕๖๒ (ต่อ)

เขตปศุสัตว์ ที่	ชนิดสัตว์			
	ไก่		เป็ด	
	จำนวนสัตว์	เกษตรกร	จำนวนสัตว์	เกษตรกร
๑	๙๙,๘๖๖,๘๗๖	๑๑๐,๘๐๘	๖,๑๙๒,๗๘๙	๑๕,๐๙๐
๒	๘๕,๒๒๕,๑๙๔	๑๐๘,๖๕๕	๓,๘๖๙,๐๓๐	๑๑,๙๗๙
๓	๗๔,๔๘๔,๓๗๕	๖๓๕,๖๔๕	๓,๘๐๒,๘๕๑	๑๑๘,๙๗๙
๔	๒๗,๔๒๙,๗๐๐	๖๐๔,๕๑๑	๓,๐๖๒,๕๑๗	๑๓๔,๕๐๕
๕	๒๔,๕๖๘,๙๘๖	๓๖๓,๘๒๐	๓๘๑,๗๓๐	๑๕,๕๐๒
๖	๓๕,๙๖๐,๕๗๒	๓๐๗,๔๗๓	๓,๓๕๐,๒๔๕	๒๓,๓๗๑
๗	๗๑,๘๔๗,๕๕๙	๑๑๔,๘๑๓	๖,๘๕๐,๑๔๘	๑๐,๔๘๗
๘	๒๗,๑๐๘,๗๔๑	๒๔๒,๑๖๖	๑,๘๑๖,๙๗๖	๓๖,๓๑๓
๙	๙,๑๔๕,๖๓๗	๑๘๙,๓๑๑	๑,๗๕๙,๙๒๒	๗๘,๐๐๖
รวม	๔๕๕,๖๓๗,๖๔๐	๒,๖๗๗,๒๐๒	๓๑,๐๘๖,๒๐๘	๔๔๔,๒๓๒

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมปศุสัตว์

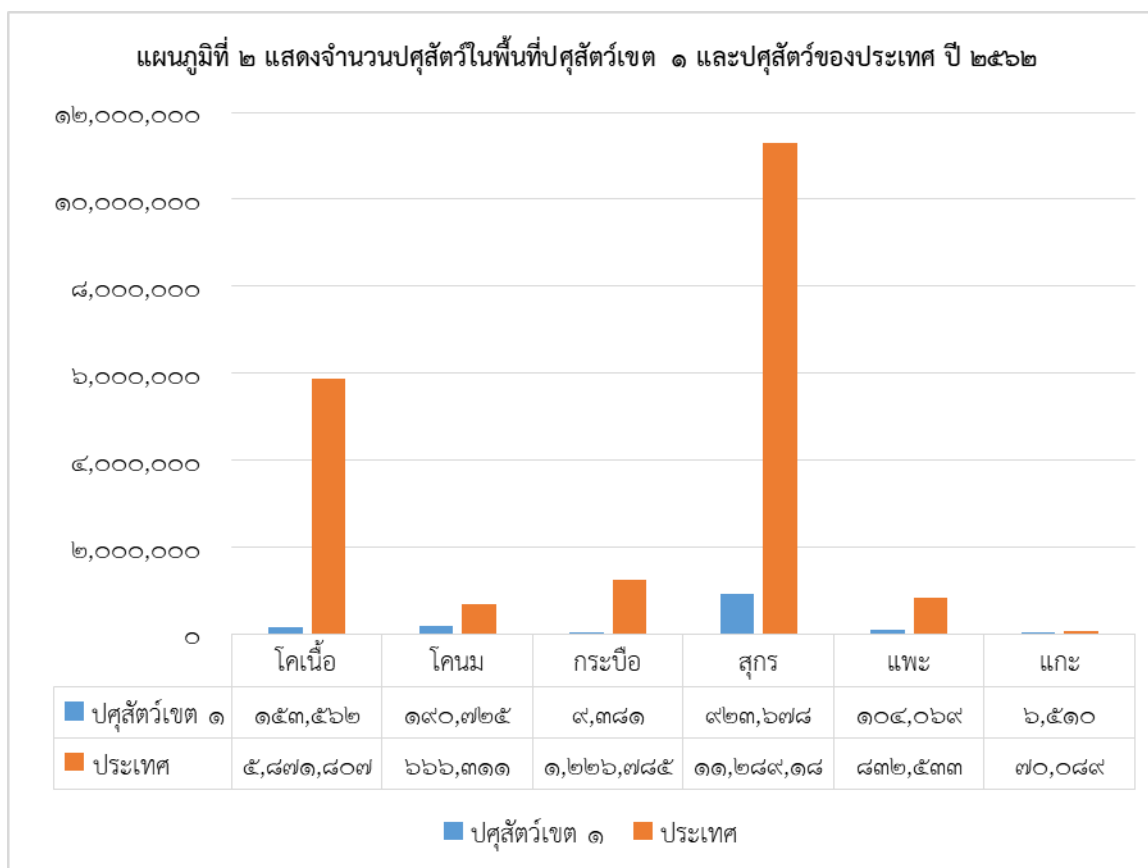

ในปี ๒๕๖๒ มีเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ทั้งหมด จำนวน ๓,๐๓๗,๔๗๖ ราย ซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่เขต ๓ จำนวน ๗๔๕,๔๐๘ ราย (ร้อยละ ๒๔.๕๔) รองลงมาคือเขต ๔ จำนวน ๖๘๕,๘๐๒ ราย (ร้อยละ ๒๒.๕๘) และเขต ๕ จำนวน ๓๘๔,๑๘๘ ราย (ร้อยละ ๑๒.๖๕) ตามลำดับ รายละเอียดตามตารางที่ ๑ และแผนภูมิที่ ๑

ตารางที่ ๒ ตารางแสดงจำนวนปศุสัตว์ในพื้นที่ปศุสัตว์เขต ๑ และปศุสัตว์ของประเทศ ปี ๒๕๖๒

ชนิดสัตว์	ปศุสัตว์เขต ๑				ประเทศ	
	จำนวนสัตว์ (ตัว)	%	เกษตรกร (ราย)	%	จำนวนสัตว์ (ตัว)	เกษตรกร (ราย)
โคเนื้อ	๑๕๓,๕๖๒	๒.๖๒	๑๐,๕๐๕	๑.๒๑	๕,๘๗๑,๘๐๗	๘๗๑,๕๐๘
โคนม	๑๙๐,๗๒๕	๒๘.๖๒	๕,๑๐๑	๒๗.๐๖	๖๖๖,๓๑๑	๑๘,๘๕๐
กระบือ	๙,๓๘๑	๐.๗๖	๑,๖๕๖	๐.๗๖	๑,๒๒๖,๗๘๕	๒๑๘,๒๕๗
สุกร	๙๒๓,๖๗๘	๘.๑๘	๔,๑๒๗	๒.๒๐	๑๑,๒๘๙,๑๘๕	๑๘๗,๒๗๒
แพะ	๑๐๔,๐๖๙	๑๒.๕๐	๓,๒๘๑	๔.๙๘	๘๓๒,๕๓๓	๖๕,๘๕๐
แกะ	๖,๕๑๐	๙.๒๙	๒๕๙	๓.๙๑	๗๐,๐๘๙	๖,๖๓๒
ไก่	๙๙,๘๖๖,๘๗๖	๒๑.๙๒	๑๑๐,๘๐๘	๔.๑๔	๔๕๕,๖๓๗,๖๔๐	๒,๖๗๗,๒๐๒
เป็ด	๖,๑๙๒,๗๘๙	๑๙.๙๒	๑๕,๐๙๐	๓.๔๐	๓๑,๐๘๖,๒๐๘	๔๔๔,๒๓๒

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมปศุสัตว์

ในปี ๒๕๖๒ เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบในระดับประเทศในพื้นที่ปศุสัตว์เขต ๑ มีสัดส่วนของจำนวนโคนมมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ ๒๘.๖๒ รองลงมาคือไก่ คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๙๒ และเป็ด คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๙๒ โดยในส่วนของผู้เลี้ยงสัตว์ พบว่า มีสัดส่วนของจำนวนเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๐๖ รองลงมาเป็นผู้เลี้ยงแพะ คิดเป็นร้อยละ ๔.๙๘ และเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ คิดเป็นร้อยละ ๔.๑๔ รายละเอียดตามตารางที่ ๒ และแผนภูมิที่ ๒

ส่วนที่ ๒

ยุทธศาสตร์รายชนิดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕

๑. ยุทธศาสตร์แพะ พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕

หลักการและเหตุผล

พื้นที่ปศุสัตว์เขต ๑ เป็นพื้นที่ที่มีเกษตรกรเลี้ยงแพะมากเป็นอันดับ ๓ ของประเทศ รองมาจากพื้นที่เขต ๙ และเขต ๗ โดยมีเกษตรกรที่เลี้ยงแพะกระจายอยู่ทั่วไปทุกจังหวัด เลี้ยงเพื่อจำหน่ายเป็นแพะขุน และพ่อ-แม่พันธุ์ ให้แก่พ่อค้าในกรุงเทพมหานครและพ่อค้าท้องถิ่น

ที่ผ่านมาสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดในสังกัดสำนักงานปศุสัตว์เขต ๑ ได้กำหนดให้การส่งเสริมการเลี้ยงแพะเป็นยุทธศาสตร์ในการพัฒนาจังหวัด เนื่องจากเห็นว่าแพะเป็นสัตว์ที่มีอนาคต ตลาดมีความต้องการสูงทั้งในประเทศและต่างประเทศ ภูมิประเทศเป็นพื้นที่สูงเหมาะสมต่อการเลี้ยงแพะ ประชาชนประกอบอาชีพเกษตรกรมีผลผลิตทางการเกษตรจำนวนมากที่สามารถใช้เป็นอาหารของแพะได้เป็นอย่างดี จากเหตุผลข้างต้น สำนักงานปศุสัตว์เขต ๑ จึงส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการเลี้ยงและการขยายพันธุ์แพะเพื่อสร้างรายได้ที่เพิ่มขึ้นให้กับเกษตรกรในพื้นที่จังหวัดสิงห์บุรี ชัยนาท ลพบุรี สระบุรี อ่างทอง พระนครศรีอยุธยา ปทุมธานี ฯลฯ

ข้อมูลพื้นฐาน

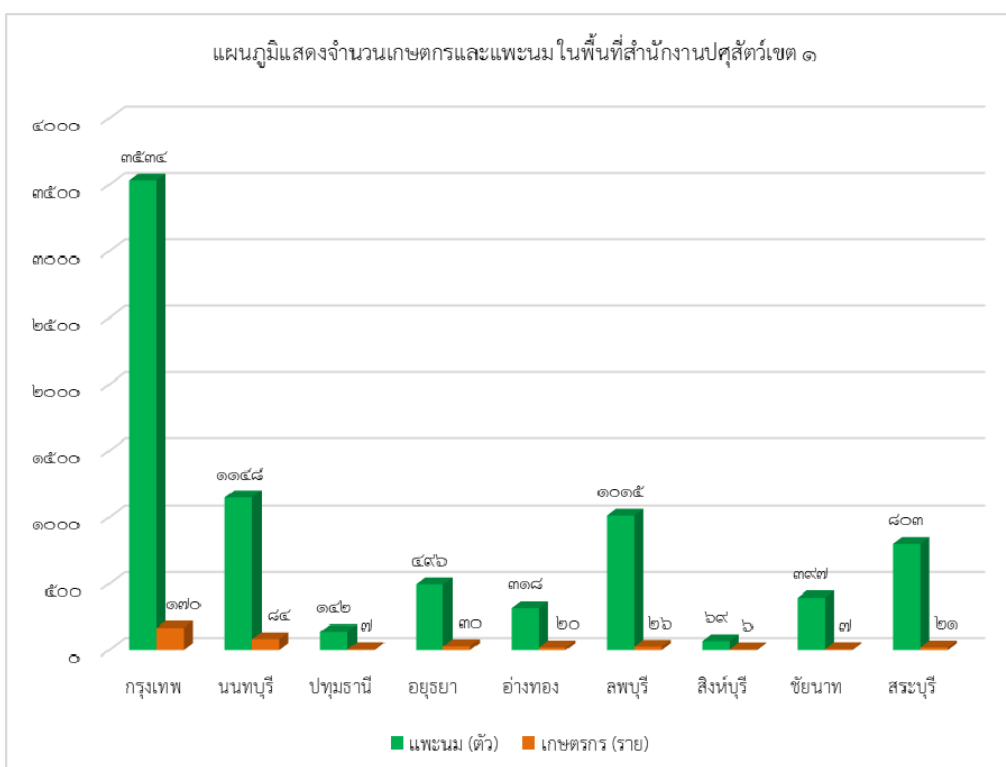
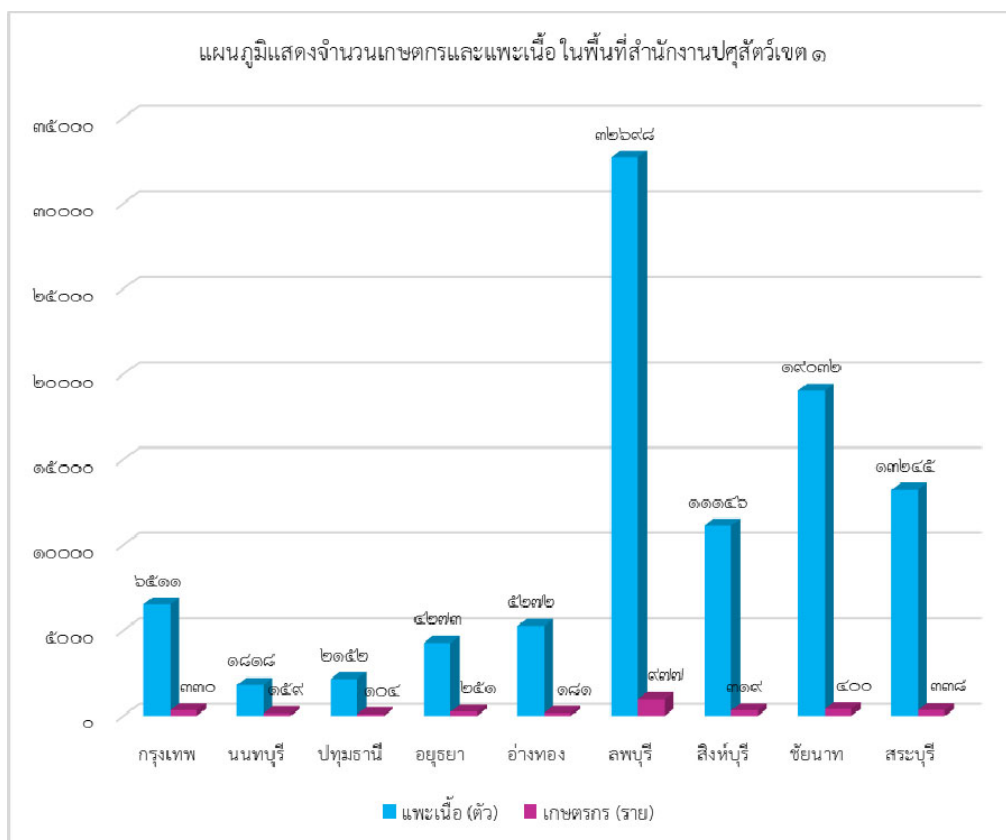
๑. ข้อมูลจำนวนปศุสัตว์ และเกษตรกรผู้เลี้ยง

แสดงข้อมูลจำนวนแพะและเกษตรกร แยกเป็นรายจังหวัด ปี ๒๕๖๒

จังหวัด	แพะเนื้อ		แพะนม		รวม	
	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ราย)	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ราย)	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ราย)
กรุงเทพ	๖,๕๑๑	๓๓๐	๓,๕๓๔	๑๗๐	๑๐,๐๔๕	๔๓๑
นนทบุรี	๑,๘๑๘	๑๕๙	๑,๑๔๘	๘๔	๒,๙๖๖	๒๑๒
ปทุมธานี	๒,๑๕๒	๑๐๔	๑๔๒	๗	๒,๒๙๔	๑๑๐
อยุธยา	๔,๒๗๓	๒๕๑	๔๙๖	๓๐	๔,๗๖๙	๒๖๙
อ่างทอง	๕,๒๗๒	๑๘๑	๓๑๘	๒๐	๕,๕๙๐	๑๙๗
ลพบุรี	๓๒,๖๙๘	๙๗๗	๑,๐๑๕	๒๖	๓๓,๗๑๓	๙๙๓
สิงห์บุรี	๑๑,๑๔๖	๓๑๙	๖๙	๖	๑๑,๒๑๕	๓๒๑
ชัยนาท	๑๙,๐๓๒	๔๐๐	๓๙๗	๗	๑๙,๔๒๙	๔๐๔
สระบุรี	๑๓,๒๔๕	๓๓๘	๘๐๓	๒๑	๑๔,๐๔๘	๓๕๙
รวม	๙๖,๑๔๗	๓,๐๕๙	๗,๙๒๒	๓๗๑	๑๐๔,๐๖๙	๓,๔๓๐

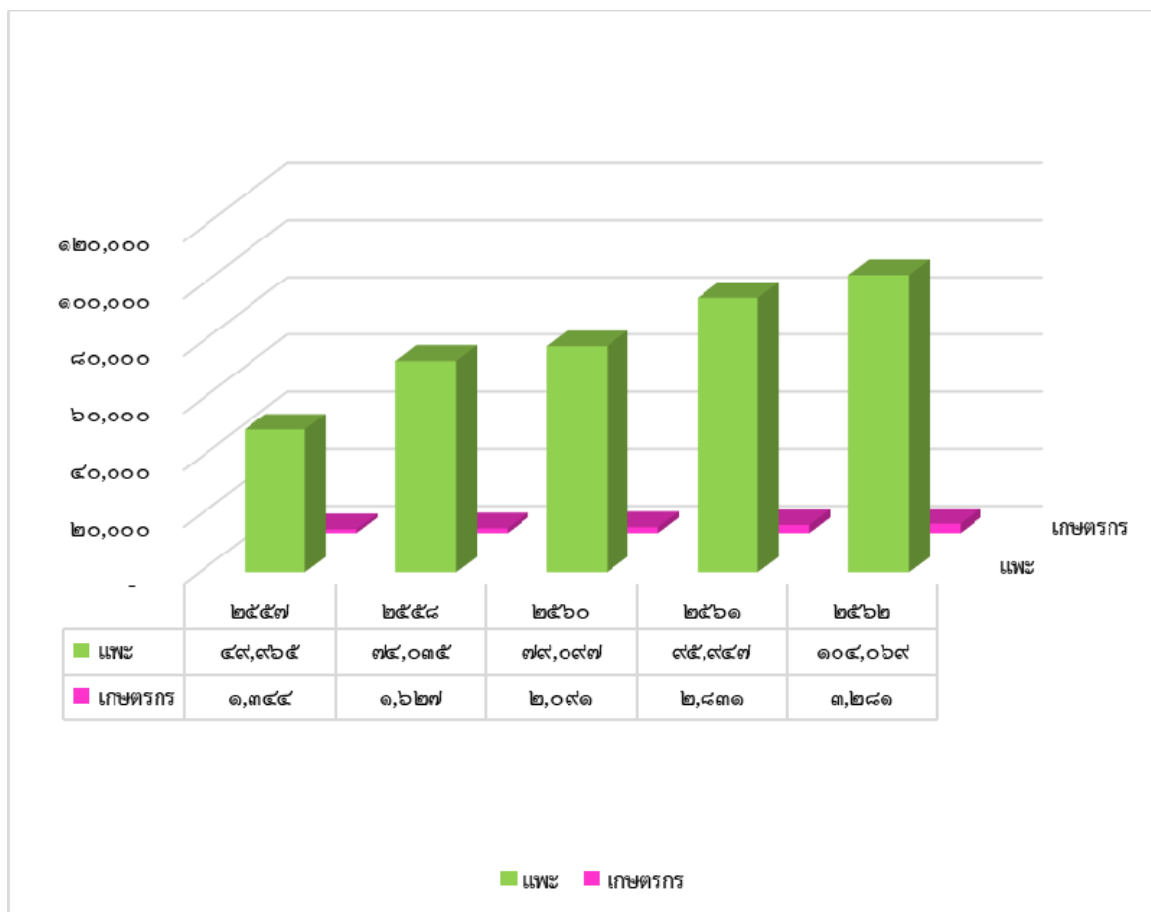
ที่มา: ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมปศุสัตว์

จากตาราง พบว่า พื้นที่สำนักงานปศุสัตว์เขต ๑ มีการเลี้ยงแพะ จำนวน ๑๐๔,๐๖๙ ตัว จังหวัดที่เลี้ยงแพะมากที่สุดคือ จังหวัดลพบุรี ๓๓,๗๑๓ ตัว (ร้อยละ ๓๒.๓๙) รองลงมาจังหวัดชัยนาท จำนวน ๑๙,๔๒๙ ตัว (ร้อยละ ๑๘.๖๗) และจังหวัดสระบุรี จำนวน ๑๔,๐๔๘ ตัว (๑๓.๕๐)

จำนวนแพะและเกษตรกรผู้เลี้ยงแพะในพื้นที่เขต ๑ ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ – ๒๕๖๒

รายการ	ปี ๒๕๕๗	ปี ๒๕๕๘	ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒
แพะ	๔๙,๙๖๕	๗๔,๐๓๕	๗๙,๐๙๗	๙๕,๙๔๗	๑๐๔,๐๖๙
เกษตรกร	๑,๓๔๔	๑,๖๒๗	๒,๐๙๑	๒,๘๓๑	๓,๒๘๑

๒. ด้านการตลาด

๑. ตลาดซื้อ-ขายแพะ เนื่องจากกรมปศุสัตว์ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการปลอดภัย เพื่อให้ผู้บริโภคเกิดความมั่นใจในคุณภาพสินค้าปศุสัตว์ของไทยจึงส่งเสริมให้เกษตรกรมีการรวมกลุ่มเพื่อผลิตสินค้าให้ได้คุณภาพมาตรฐาน และปริมาณเพียงพอต่อความต้องการของคู่ค้าทั้งในและต่างประเทศ โดยได้ดำเนินการขับเคลื่อนเครือข่ายเกษตรกรผู้เลี้ยงแพะ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๒ จนปัจจุบันมีกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงแพะ จำนวน ๕๐๑ กลุ่ม ชมรมแพะระดับจังหวัด ๔๖ ชมรม เครือข่ายแพะระดับเขต ๙ เครือข่าย ซึ่งกรมปศุสัตว์สามารถขับเคลื่อนงานส่งเสริมผ่านสถาบันเกษตรกรดังกล่าวในด้านต่าง ๆ ได้แก่ การแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ การจัดการฟาร์ม การลดต้นทุน การจัดทำแผนผลิตและการตลาด การแปรรูป และส่งเสริมการตลาด

๒. แนวโน้มของตลาดแพะมีชีวิต

๒.๑ ความเป็นไปได้ด้านตลาดแพะมีชีวิตในประเทศโดยส่วนใหญ่ส่งจำหน่ายในพื้นที่ภาคใต้ตอนล่าง ซึ่งมีชาวไทยมุสลิมอยู่อย่างหนาแน่นจะมีการซื้อแพะจากภาคกลาง ภาคตะวันตก และอื่นๆ

๒.๒ ความเป็นไปได้ด้านตลาดแพะมีชีวิตที่ส่งออกต่างประเทศมีการส่งออกแพะไปยังประเทศมาเลเซีย, เวียดนาม, ลาว, กัมพูชา และสาธารณรัฐประชาชนจีน มีปริมาณความต้องการเพิ่มขึ้นมาก

๓. ปัจจุบันมีโรงเชือดแพะมาตรฐาน จำนวน ๒ แห่ง ซึ่งเป็นโรงเชือดของเอกชนแห่งแรก ที่ได้รับมาตรฐาน GMP แล้ว สามารถเชือดแพะส่งตลาด (Modern Trade) และส่งต่างประเทศได้ ส่วนอีกแห่งหนึ่งยังอยู่ระหว่างการปรับปรุงให้ได้รับมาตรฐาน GMP เพื่อส่งออกซึ่งมีกำลังการผลิตประมาณ ๔๐๐ ตัว/วัน

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม และศักยภาพ (SWOT Analysis)

คณะทำงานยุทธศาสตร์แพะสำนักงานปศุสัตว์เขต ๑ ร่วมกับผู้เกี่ยวข้องด้านการผลิต แปรรูป และการตลาดแพะ รวมทั้งเกษตรกรแกนนำได้วิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่และความเป็นไปได้ในการผลิตแพะ มีผลจากการวิเคราะห์ SWOT ดังนี้

จุดแข็ง (S)

๑. เกษตรกรพร้อมที่จะเข้าร่วมสู่การจัดตั้งเครือข่าย
๒. การเลี้ยงแพะเป็นอาชีพที่สร้างรายได้สูงและให้ผลตอบแทนเร็ว
๓. มีองค์ความรู้และเทคโนโลยีการผลิตแพะที่เหมาะสม
๔. สามารถใช้พืชอาหารสัตว์ตามธรรมชาติหลากหลาย
๕. การเลี้ยงแพะใช้เงินลงทุนต่ำเมื่อเทียบกับโคและกระบือ
๖. ภาครัฐมีกฎ ระเบียบ ที่ดูแลตั้งแต่ระบบการผลิตถึงผู้บริโภค
๗. เกษตรกรมีความต้องการในการขยายขนาดฟาร์ม
๘. เกษตรกรมีศักยภาพที่จะปรับปรุงและขยายพันธุ์ได้เอง

จุดอ่อน (W)

๑. ปริมาณแพะพันธุ์ดีไม่เพียงพอต่อการใช้ขยายพันธุ์
๒. การขับเคลื่อนเครือข่ายแพะยังไม่ครอบคลุมและไม่เข้มแข็ง
๓. เกษตรกรขาดความรู้ในการนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้และไม่มีประสบการณ์ในการเลี้ยงเชิงธุรกิจ
๔. เกษตรกรไม่ค่อยเห็นความสำคัญในการจัดหาพืชอาหารสัตว์ที่มีคุณภาพ
๕. ข้อมูลด้านการผลิตและการตลาดไม่เป็นปัจจุบัน
๖. เจ้าหน้าที่ในพื้นที่ขาดทักษะในการให้บริการเกษตรกร
๗. ขาดการสนับสนุนและการพัฒนาด้านตลาดจากภาครัฐ
๘. พื้นที่การเลี้ยงแพะเชิงพาณิชย์ไม่เพียงพอ
๙. ความนิยมบริโภคเนื้อแพะมีเฉพาะกลุ่ม เพราะยังหาซื้อได้ยาก
๑๐. ขาดการบูรณาการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๑๑. ขาดโรงเชือดที่ได้มาตรฐานและจำนวนเขียงมีจำกัดเฉพาะแห่ง

โอกาส (O)

๑. นโยบายภาครัฐกำหนดให้แพะเป็นสินค้าในยุทธศาสตร์
๒. ผลผลิตจากแพะสร้างผลิตภัณฑ์ได้หลากหลาย
๓. รัฐมีนโยบายสร้างและพัฒนาเครือข่ายให้เข้มแข็ง
๔. ประชาชนชาวมุสลิมต้องการสินค้าแพะและผลิตภัณฑ์
๕. ผลิตภัณฑ์จากแพะสามารถตอบสนองความต้องการบริโภคสินค้าสุขภาพ

อุปสรรค (T)

๑. มีการลักลอบเคลื่อนย้ายแพะจากพื้นที่ใกล้เคียง ทำให้เสี่ยงต่อการควบคุมโรค
๒. การบริโภคแพะส่วนใหญ่ยังอยู่เฉพาะในบางกลุ่ม
๓. ปัญหาโรคระบาดสำคัญต่อการเลี้ยงแพะ (แท้งติดต่อและ CAE)
๔. การขยายของเมืองและพื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจ ลดพื้นที่เลี้ยงแพะ

วิสัยทัศน์

“พัฒนาอาชีพการเลี้ยงแพะให้ยั่งยืน มีผลผลิตที่มีคุณภาพ เพียงพอต่อการบริโภคและการส่งออก”

พันธกิจ

๑. เพิ่มปริมาณการเลี้ยงแพะและพัฒนาคุณภาพผลผลิตจากการเลี้ยงแพะ
๒. สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกร สถาบันเกษตรกร เครือข่าย และชมรมผู้เลี้ยงแพะ
๓. พัฒนาและเพิ่มจำนวนฟาร์มแพะมาตรฐานและโรงฆ่าแพะมาตรฐานให้มากขึ้น
๔. ส่งเสริมการบริโภคผลิตภัณฑ์จากแพะภายในประเทศให้มากขึ้น
๕. การสร้างความมั่นใจให้กับผู้บริโภค
๖. พัฒนาระบบการตลาดภายในประเทศเชื่อมโยงกับตลาดต่างประเทศ
๗. เพิ่มปริมาณประเภทย่อยของผลิตภัณฑ์จากแพะและคุณภาพให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด
๘. ประสานความร่วมมือทางด้านการผลิต แปรรูปและการตลาดในพื้นที่ภูมิภาค

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้องค์กรเกษตรกรและเครือข่าย
๒. เพื่อเพิ่มปริมาณแพะและผลิตภัณฑ์แพะให้เพียงพอต่อการบริโภคและส่งออก
๓. เพื่อส่งเสริมการบริโภคและพัฒนาระบบการตลาด
๔. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุนการผลิตของเกษตรกร
๕. เพื่อพัฒนาระบบการผลิตแพะและผลิตภัณฑ์แพะให้ได้มาตรฐาน ปลอดภัย และยั่งยืน

เป้าหมาย

๑. ประชากรแพะภายในพื้นที่เพิ่มขึ้นปีละไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๕
๒. มีเครือข่ายหรือชมรมผู้เลี้ยงแพะประจำจังหวัด จังหวัดละไม่น้อยกว่า ๑ เครือข่าย และระดับเขต
๑ เครือข่าย
๓. ให้การรับรองฟาร์มปลอดโรค布鲁เซลโลซิส ระดับ A จำนวน ๓๐ แห่ง ระดับ B จำนวน ๖๕ แห่ง

ยุทธศาสตร์

ประกอบด้วยประเด็นยุทธศาสตร์หลัก จำนวน ๓ ประเด็นยุทธศาสตร์ ได้แก่

๑. ประเด็นยุทธศาสตร์การเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและองค์กรเกษตรกรเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
๒. ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาการผลิตที่มีคุณภาพและได้มาตรฐาน
๓. ประเด็นยุทธศาสตร์การส่งเสริมและพัฒนาระบบตลาด

โดยในแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์ประกอบด้วยกลยุทธ์ต่างๆ ดังนี้

๑. ประเด็นยุทธศาสตร์การเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและองค์กรเกษตรกรเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

๑.๑ กลยุทธ์การเสริมสร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรและองค์กรเกษตรกร

- ๑) โครงการส่งเสริมการรวมกลุ่มและจัดตั้งวิสาหกิจชุมชนผู้เลี้ยงแพะ
- ๒) โครงการเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพกลุ่มผู้เลี้ยงแพะแบบมีส่วนร่วม
- ๓) โครงการศึกษาและรวบรวมองค์ความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงแพะ
- ๔) โครงการจัดตั้งและพัฒนาศูนย์เรียนรู้การเลี้ยงแพะ
- ๕) โครงการเสริมสร้างโอกาสเข้าถึงแหล่งเงินทุนของเกษตรกร

๑.๒ กลยุทธ์การพัฒนาเครือข่ายการผลิตและการตลาด

- ๑) โครงการพัฒนาเครือข่ายการผลิตและการตลาดแพะ

๒. ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาการผลิตมีคุณภาพและได้มาตรฐาน

๒.๑ กลยุทธ์การเพิ่มผลผลิตและลดต้นทุนการเลี้ยงแพะ

- ๑) โครงการส่งเสริมและสนับสนุนการผลิตด้านปศุสัตว์ปลอดภัย
- ๒) โครงการตรวจสอบคุณภาพน้ำนม
- ๓) โครงการส่งเสริมการเลี้ยงแพะ-แกะ พื้นที่ปศุสัตว์เขต ๑
- ๔) โครงการเพิ่มศักยภาพการเลี้ยงแพะจังหวัดนนทบุรี
- ๕) โครงการส่งเสริมและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตแพะอินทรีย์วิถีสิงห์บุรี
- ๖) โครงการส่งเสริมอาชีพการเลี้ยงแพะ
- ๗) โครงการส่งเสริมและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตแพะคุณภาพดี
เพื่อรองรับอุตสาหกรรมอาหารฮาลาล
- ๘) โครงการส่งเสริมและพัฒนาการเลี้ยงแพะแบบครบวงจร
- ๙) โครงการส่งเสริมและพัฒนาการเลี้ยงแพะ
- ๑๐) โครงการส่งเสริมการจัดตั้งศูนย์กระจายพันธุ์แพะในความรับรองของรัฐ
- ๑๑) โครงการส่งเสริมการขยายพันธุ์แพะด้วยเทคโนโลยีชีวภาพ

๒.๒ กลยุทธ์การเร่งรัดพัฒนาเพื่อเพิ่มปริมาณอาหารแพะ

- ๑) ส่งเสริมอาชีพการผลิตพืชอาหารสัตว์คุณภาพสูงเพื่อจำหน่ายในเกษตรกรเครือข่าย
- ๒) พัฒนาศักยภาพพื้นที่สาธารณะและรกร้างเพื่อเป็นแหล่งผลิตพืชอาหารสัตว์เลี้ยงแพะ
- ๓) จัดตั้งคลังเสบียงสัตว์และศูนย์ผลิตอาหารสัตว์ชุมชนโดยความร่วมมือกับท้องถิ่น

๒.๓ กลยุทธ์พัฒนาระบบการผลิตแพะให้ปลอดภัย และได้มาตรฐาน

- ๑) โครงการส่งเสริมการเลี้ยงแพะเพื่อการค้าและการส่งออก
- ๒) โครงการพัฒนาฟาร์มปลอดโรค (แพะ) จังหวัดสิงห์บุรีกิจกรรม
การป้องกัน ควบคุมและกำจัดโรค布鲁เซลลาในแพะ
- ๓) การเลี้ยงแพะเนื้อเข้าสู่ระบบฟาร์มปลอดโรค เพื่อความปลอดภัยของผู้บริโภค
- ๔) โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการควบคุมป้องกันโรคระบาดในพื้นที่
- ๕) โครงการฟาร์มปลอดโรคแพะ
- ๖) โครงการพัฒนาประสิทธิภาพและมาตรฐานห้องปฏิบัติการเพื่อการบริหารเกษตรกร
- ๗) โครงการส่งเสริมและพัฒนาฟาร์มเลี้ยงแพะสู่มาตรฐาน

๓. ประเด็นยุทธศาสตร์การส่งเสริมและพัฒนาระบบตลาด

๓.๑ กลยุทธ์การส่งเสริมและพัฒนาระบบตลาด

- ๑) โครงการจัดงาน "เทศกาลแพะเมืองนนท์"
- ๒) โครงการส่งเสริมความรู้ด้านอาหารศึกษาและพัฒนารูปแบบสินค้าอาหารปลอดภัย
- ๓) โครงการส่งเสริมมหกรรมประกวดแพะพันธุ์ดี การแปรรูปและผลผลิต
- ๔) โครงการพัฒนาระบบสารสนเทศการตลาดซื้อขายแพะ
- ๕) โครงการส่งเสริมและพัฒนาตลาดแพะในระดับจังหวัด
- ๖) โครงการรณรงค์และเสริมสร้างความเข้าใจกับประชาชน

กลไกการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์

ควรมีองค์กร กลไกบริหารและวิธีการปฏิบัติที่มีผลต่อความสำเร็จในการขับเคลื่อนตามยุทธศาสตร์ฯ ดังนี้

๑) องค์กรระดับเขต ได้แก่ คณะกรรมการพัฒนาแพะเป็นองค์กรกลางในการประสานจัดทำนโยบาย แผนงานโครงการ ร่วมกับหน่วยงานและบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง โดยมีปศุสัตว์เขตรับผิดชอบและประสานงานงบประมาณ และด้านการบริหารและกลั่นกรอง นโยบายแผนปฏิบัติงานและการดำเนินงานในแต่ละปีให้เป็นระบบ

๒) องค์กรระดับจังหวัด ในแต่ละจังหวัด ควรมีคณะทำงานพัฒนาแพะระดับจังหวัดที่มีตัวแทนจาก ภาคราชการ สถาบันการศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน ภาคเกษตรกรผู้เลี้ยงแพะเป็น คณะทำงานเพื่อร่วมระดมความคิดเห็น จัดทำแผน ประสานงาน แก้ไขปัญหา และจัดทำแนวทางการพัฒนาที่เหมาะสมของแต่ละพื้นที่

๓) กลไก ควรจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาแพะระดับเขต แผนพัฒนาแพะระดับจังหวัดตลอดจนการจัดทำแผนปฏิบัติงานประจำปี เพื่อการของงบประมาณ จะเป็นเครื่องมือสำคัญในการแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่อาจเปลี่ยนแปลงไปตลอดจนนโยบายของรัฐและความต้องการของเกษตรกร ภาวการณ์การตลาดและความต้องการในการบริโภคแพะในพื้นที่ภูมิภาค

๔) การบริหารแผน ปศุสัตว์เขต จำเป็นต้องยึดหลัก ๓ ประการคือ

๔.๑ แต่งตั้งผู้รับผิดชอบในคณะกรรมการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์รายชนิดสัตว์ ในพื้นที่ปศุสัตว์เขต ๑ โดยศึกษา จัดทำแผนปฏิบัติการและกำกับดูแลยุทธศาสตร์รายชนิดสัตว์ ให้สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็วตอบสนองต่อความต้องการของเกษตรกรและผู้บริโภคสอดคล้องกับยุทธศาสตร์กรมปศุสัตว์ ติดตามเร่งรัดให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์ ทั้งหน่วยงานภายในและภายนอกกรมปศุสัตว์ มีการดำเนินงานเป็นไปตามที่กำหนดในยุทธศาสตร์ วิเคราะห์แนวโน้มปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อกำหนดแนวทางป้องกันทั้งด้านการผลิต ด้านสุขอนามัย ด้านราคา ด้านการตลาดให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์รายชนิดสัตว์ของกรมปศุสัตว์

๔.๒ แต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนยุทธศาสตร์แพะ-แกะ ในพื้นที่ปศุสัตว์เขต ๑ โดยศึกษา จัดทำแผนปฏิบัติการรายยุทธศาสตร์แพะ-แกะ ให้สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็วตอบสนองต่อความต้องการของเกษตรกรและผู้บริโภค สอดคล้องกับยุทธศาสตร์กรมปศุสัตว์ ดำเนินการตามแผนโครงการและกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานภายในและภายนอกกรมปศุสัตว์ มีการดำเนินงานเป็นไปตามที่กำหนดในยุทธศาสตร์ รายงานผลการดำเนินงานให้ปศุสัตว์เขต ๑ ทราบทุกเดือน

๔.๓ สร้างเครือข่าย (Network) ระหว่างภาครัฐ เอกชน และกลุ่มเกษตรกร เพื่อให้เป็นจุดร่วมในการแลกเปลี่ยนปัญหา อุปสรรค ความต้องการและแนวทางการพัฒนาที่จะดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ เป็นไปด้วยความสำเร็จ

๕) วิธีปฏิบัติ เพื่อให้การแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติและการบริหารแผนบังเกิดประสิทธิภาพสูงสุดสมควรกำหนดวิธีปฏิบัติดังนี้

๕.๑ ด้านการเงิน เน้นการใช้จ่ายเงินงบประมาณให้เป็นไปตามแผนการดำเนินงานและแผนงบประมาณ

๕.๒ ด้านบุคลากร ปรับปรุงระบบงานรวมทั้งฝึกอบรมบุคลากรให้สามารถรองรับภารกิจที่ปรับเปลี่ยนบทบาทเป็นผู้สนับสนุนและประสานงานกลั่นกรอง คัดเลือกและพัฒนาเกษตรกรและองค์กรของเกษตรกรที่สนใจจริง ๆ ที่จะเข้าร่วมในโครงการให้เข้มแข็ง เพื่อให้เป็นรากฐานการพัฒนาที่ยั่งยืน

๕.๓ ด้านการบริหาร ประกอบด้วย การวางแผนปฏิบัติงาน การกำหนดพื้นที่เป้าหมายและการปฏิบัติงานภายใต้กรอบนโยบาย ฯลฯ ข้างต้น โดยดำเนินการในเชิงระบบรวมซึ่งประกอบด้วยระบบย่อยหลายระบบ ผสมผสานเข้าด้วยกันและมอบหมายความรับผิดชอบในการควบคุมดูแลการปฏิบัติงานตามโครงการให้ชัดเจนเป็นสัดส่วน รวมทั้งจัดให้แผนงานติดตามและประเมินผลสำเร็จอย่างใกล้ชิดเป็นรายปี

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. เกษตรกรผู้เลี้ยงแพะมีประสิทธิภาพในการผลิตที่มีคุณภาพมาตรฐาน และมีต้นทุนการผลิตที่เหมาะสม
๒. ผลผลิตและผลิตภัณฑ์จากแพะที่เกษตรกรผลิตได้มีเสถียรภาพด้านราคา และตลาดรองรับได้ตลอดปี
๓. มีผลิตภัณฑ์ที่แปรรูปจากผลผลิตแพะมีจำนวนหลากหลายชนิดเพิ่มมากขึ้น
๔. องค์กรเกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรผู้เลี้ยงแพะมีความเข้มแข็งเพิ่มมากขึ้น

ยุทธศาสตร์แพะเขต ๑

วิสัยทัศน์

“พัฒนาอาชีพการเลี้ยงแพะให้ยั่งยืน มีผลผลิตที่มีคุณภาพ เพียงพอต่อการบริโภค และต่อการส่งออก”

ยุทธศาสตร์

๑. ประเด็นยุทธศาสตร์การเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและองค์กรเกษตรกรเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
๒. ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาการผลิตที่มีคุณภาพและได้มาตรฐาน
๓. ประเด็นยุทธศาสตร์การส่งเสริมและพัฒนาระบบตลาด

พันธกิจ

๑. เพิ่มปริมาณการเลี้ยงแพะและพัฒนาคุณภาพผลผลิตจากการเลี้ยงแพะ
๒. สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกร สถาบันเกษตรกร เครือข่าย และชมรมผู้เลี้ยงแพะ
๓. พัฒนาและเพิ่มจำนวนฟาร์มแพะมาตรฐานและโรงฆ่าแพะมาตรฐานให้มากขึ้น
๔. ส่งเสริมการบริโภคผลิตภัณฑ์จากแพะภายในประเทศให้มากขึ้น
๕. การสร้างความมั่นใจให้กับผู้บริโภค
๖. พัฒนาระบบการตลาดภายในประเทศเชื่อมโยงกับตลาดต่างประเทศ
๗. เพิ่มปริมาณประมงของผลิตภัณฑ์จากแพะและคุณภาพให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด
๘. ประสานความร่วมมือทางด้านการผลิต แปรรูปและการตลาดในพื้นที่ภูมิภาค

เป้าหมาย

๑. ประชากรแพะภายในพื้นที่เพิ่มขึ้นปีละไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๕
๒. มีเครือข่ายหรือชมรมผู้เลี้ยงแพะประจำจังหวัด จังหวัดละไม่น้อยกว่า ๑ เครือข่าย และระดับเขต ๑ เครือข่าย
๓. ให้การรับรองฟาร์มปลอดโรค布鲁เซลโลซิส ระดับ A จำนวน ๓๐ แห่ง ระดับ B จำนวน ๖๕ แห่ง

๒. ยุทธศาสตร์โคเนื้อ พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕

หลักการและเหตุผล

การเลี้ยงโคเนื้อ มีการกระจายตัวอยู่ทั่วทุกจังหวัดในพื้นที่ปศุสัตว์เขต ๑ ในอดีตที่ผ่านมาการเลี้ยงโคเนื้อของเกษตรกร มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้แรงงานทำการเกษตรเป็นหลัก เมื่อใช้งานหมดอายุจึงปลดจำหน่ายเป็นโคเนื้อ ผู้เลี้ยงส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรรายย่อย มีรูปแบบการเลี้ยงแบบฟาร์มขนาดเล็ก ปัจจุบันรูปแบบการเลี้ยงโคเนื้อได้เปลี่ยนมาเป็นการเลี้ยงเพื่อจำหน่ายเป็นโคเนื้อเพื่อผลิตเนื้อโค ทั้งนี้เพราะความต้องการบริโภคเนื้อสัตว์เพิ่มขึ้น ทั้งจากความต้องการของประชากรในประเทศเอง และนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศ ตลอดจนความต้องการของตลาดต่างประเทศ รูปแบบการเลี้ยงจะพัฒนาเป็นแบบฟาร์มขนาดใหญ่มากขึ้น ประกอบกับรัฐบาลได้มีนโยบายส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อและเป็นโครงการหนึ่งในแผนปรับโครงสร้างระบบการผลิตการเกษตร โดยหวังว่าจะให้การเลี้ยงโคเนื้อเป็นอาชีพที่ทำรายได้ให้เกษตรกรอย่างสม่ำเสมอ

จากการเกิดสถานการณ์โคเนื้อมีชีวิตราคาตกต่ำตั้งแต่ปี ๒๕๕๐ - ๒๕๕๒ เนื่องจากกระแสการปั่นราคาโคเนื้อ และเกษตรกรหันไปประกอบอาชีพการเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจที่รัฐบาลประกันรายได้ เช่น ข้าว อ้อย มันสำปะหลังหรือปลูกพืชเศรษฐกิจที่ผลผลิตมีราคาสูง เช่น ปาล์มน้ำมัน ยางพารา เป็นต้น ทำให้ขาดพื้นที่เลี้ยงโคเนื้อ เกษตรกรขาดแรงจูงใจในการเลี้ยงโคเนื้อ จึงเลิกเลี้ยงโค และขายโคทิ้ง ทำให้แม่โคเนื้อถูกส่งเข้าโรงฆ่าสัตว์ และถูกส่งออกไปจำหน่ายต่างประเทศเป็นจำนวนมาก ทำให้แม่โคพันธุ์เนื้อถูกทำลายอย่างรวดเร็ว ปริมาณโคเนื้อเพศเมียลดลงอย่างรุนแรง และยังประสบปัญหาหลายอย่าง ได้แก่ ขาดความรู้ในการจัดการการเลี้ยงโคเนื้อ ขาดแคลนพืชอาหารสัตว์ ทำให้โคได้รับสารอาหารไม่เพียงพอ การปรับปรุงพันธุ์ยังไม่ทั่วถึง ปัญหาโรคระบาดสัตว์ เช่น โรคปากและเท้าเปื่อย โรคพยาธิ เป็นผลทำให้การเลี้ยงโคเนื้อในพื้นที่ปศุสัตว์เขต ๑ มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง การผลิตยังไม่เพียงพอต่อการบริโภค โดยเฉพาะเนื้อโคคุณภาพสูง (premium grade) กอปรกับ ผลการจัดทำข้อตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน (AFTA) ซึ่งมีผลตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๓ ทำให้ประเทศไทยมีโอกาสส่งออกโคเนื้อไปต่างประเทศเพิ่มมากขึ้น ขณะเดียวกันก็มีการนำเข้าเนื้อโคคุณภาพสูง (premium grade) จากต่างประเทศ ทำให้สูญเสียเงินตราออกไปต่างประเทศ

การส่งเสริมและพัฒนาการเลี้ยงโคเนื้อที่ผ่านมายังประสบปัญหาเนื่องจากนโยบายในการส่งเสริมและพัฒนาโคเนื้อขาดความต่อเนื่อง เมื่อเปลี่ยนรัฐบาล นโยบายก็เปลี่ยนแปลงไป ทำให้อาชีพการเลี้ยงโคเนื้อของเกษตรกรขาดความมั่นคงและยั่งยืน ดังนั้นเพื่อให้มีแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาโคเนื้อของสำนักงานปศุสัตว์เขต ๑ จึงได้จัดทำยุทธศาสตร์โคเนื้อสำนักงานปศุสัตว์เขต ๑ พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕ ขึ้น

ข้อมูลพื้นฐาน

ข้อมูลปศุสัตว์

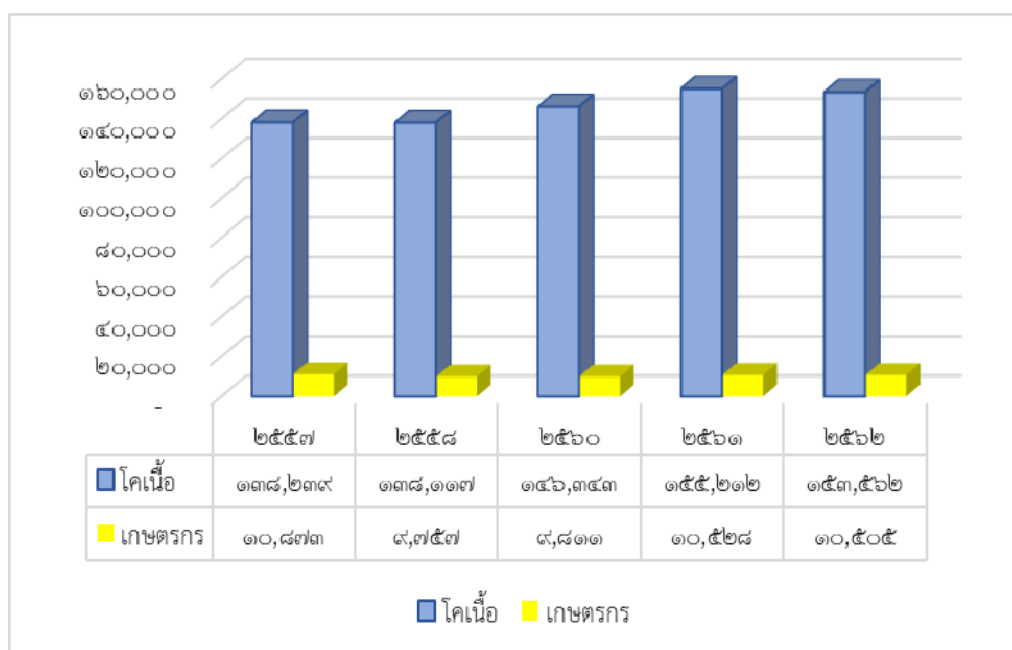
แสดงข้อมูลจำนวนโคเนื้อและเกษตรกร แยกเป็นรายจังหวัด ปี ๒๕๖๒

จังหวัด	โคเนื้อ													
	โคพื้นเมือง					โคพันธุ์ และ โคลูกผสม					โคขุน		รวม	
	ผู้ (ตัว)	เมีย (ตัว)		รวม		ผู้ (ตัว)	เมีย (ตัว)		รวม		จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ราย)	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ราย)
		แรกเกิด ถึงโคสาว	ตั้งท้อง ขึ้นไป	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ราย)		แรกเกิด ถึงโคสาว	ตั้งท้องแรก ขึ้นไป	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ราย)				
เขต ๑	๑๐,๗๗๘	๑๔,๖๘๔	๗,๙๑๔	๓๓,๓๗๖	๒,๙๕๙	๒๔,๖๗๗	๔๔,๓๙๐	๔๕,๔๓๗	๑๑๔,๕๐๔	๗,๖๑๔	๕,๖๘๒	๓๙๔	๑๕๓,๕๖๒	๑๐,๕๐๕
กรุงเทพมหานคร	๗๐๔	๑,๐๘๗	๓๗๓	๒,๑๖๔	๒๖๘	๖๖๗	๘๓๔	๓๙๐	๑,๘๙๑	๒๕๔	๑๔๐	๑๔	๔,๑๙๕	๕๑๔
นนทบุรี	๓๗๒	๕๗๗	๓๘๖	๑,๓๓๕	๒๐๕	๓๕	๒๖	๒๕	๘๖	๑๔	๓๐๖	๕๕	๑,๗๒๗	๒๖๗
ปทุมธานี	๖๘๒	๑,๕๕๙	๘๕	๒,๓๒๖	๑๐๐	๘๗๓	๑,๙๕๓	๘๓๑	๓,๖๕๗	๑๔๘	๑๕	๒	๕,๙๙๘	๒๓๙
พระนครศรีอยุธยา	๒,๑๗๔	๑,๕๒๓	๘๓๙	๔,๕๓๖	๔๔๖	๑,๘๒๙	๒,๔๐๘	๒,๐๕๓	๖,๒๙๐	๖๘๗	๔๐๓	๒๘	๑๑,๒๒๙	๑,๑๑๐
อ่างทอง	๓๕๗	๖๓๕	๒๔๖	๑,๒๓๘	๑๗๐	๒,๒๐๓	๕,๒๗๐	๔,๔๐๒	๑๑,๘๗๕	๑,๔๒๔	๒,๑๓๑	๘๔	๑๕,๒๔๔	๑,๖๑๖
ลพบุรี	๒,๔๐๓	๓,๙๑๐	๒,๕๑๙	๘,๘๓๒	๗๔๔	๘,๔๑๑	๑๔,๑๔๒	๑๔,๖๓๓	๓๗,๑๘๖	๒,๑๓๐	๕๙๗	๔๕	๔๖,๖๑๕	๒,๗๙๘
สิงห์บุรี	๑๓๒	๔๘๕	๒๙๑	๙๐๘	๒๑๐	๒๒๐	๖๙๙	๑,๓๔๑	๒,๒๖๐	๓๐๒	๑๖	๒	๓,๑๘๔	๕๐๑
ชัยนาท	๑,๑๐๖	๒,๗๖๖	๑,๗๘๗	๕,๖๕๙	๒๙๗	๕,๗๕๔	๑๓,๘๕๐	๑๕,๔๔๙	๓๕,๐๕๓	๑,๕๖๒	๕๔๓	๓๒	๔๑,๒๕๕	๑,๘๔๒
สระบุรี	๒,๘๔๘	๒,๑๔๒	๑,๓๘๘	๖,๓๗๘	๕๑๙	๔,๖๘๕	๕,๒๐๘	๖,๓๐๓	๑๖,๒๐๖	๑,๐๙๓	๑,๕๓๑	๑๓๒	๒๔,๑๑๕	๑,๖๑๘

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมปศุสัตว์

จำนวนโคเนื้อและเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อในพื้นที่เขต ๑ ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๖๒

รายการ	ปี ๒๕๕๗	ปี ๒๕๕๘	ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒
โคเนื้อ	๑๓๘,๒๓๙	๑๓๘,๑๑๗	๑๔๖,๓๔๓	๑๕๕,๒๑๒	๑๕๓,๕๖๒
เกษตรกร	๑๐,๘๗๓	๙,๗๕๗	๙,๘๑๑	๑๐,๕๒๘	๑๐,๕๐๕

จากตารางข้อมูลข้างต้นพบว่าปริมาณจำนวนโคเนื้อปี พ.ศ. ๒๕๖๐ มีจำนวนโคเนื้อ ๑๔๖,๓๔๓ ตัว ในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ มีจำนวนโคเนื้อ ๑๕๕,๒๑๒ ตัว จะเห็นได้ว่าจำนวนโคเนื้อในปีพ.ศ. ๒๕๖๑ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. ๒๕๖๐ เล็กน้อย(๘,๘๖๙ ตัว)และมีจำนวนลดลงในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งมีจำนวนเกษตรกร ๑๐,๕๐๕ ราย โคเนื้อ ๑๕๓,๕๖๒ ตัว โดยแยกออกเป็นโคพื้นเมือง ๓๓,๓๗๖ ตัว (๒๑.๗๓%) โคพันธุ์และโคลูกผสม ๑๑๔,๕๐๔ ตัว (๗๔.๕๖%) โคขุน ๕,๖๘๒ (๓.๗๐%) ตัว โดยมีเพศผู้ ๔๑,๑๓๗ ตัว เพศเมีย ๕๙,๐๗๔ ตัว เป็นแม่โคท้องแรกขึ้นไป จำนวน ๕๓,๓๕๑ ตัว คาดว่าผลผลิตลูกโคได้ประมาณ ๒๖,๖๗๕ ตัว และจังหวัดที่มีการเลี้ยงโคเนื้อมากที่สุดได้แก่ ลพบุรี ชัยนาท สระบุรี ตามลำดับ

๒. พื้นที่ปลูกพืชอาหารสัตว์ ข้อมูลจากระบบเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์รายครัวเรือน กรมปศุสัตว์ ปี ๒๕๖๒ พื้นที่เขต ๑ มีพื้นที่ปลูกพืชอาหารสัตว์ จำนวน ๒๑,๙๓๔.๕๐ ไร่

๓. ระบบการเลี้ยงโคเนื้อ แบ่งเป็น ๒ ระบบ ดังนี้

๓.๑ ระบบการเลี้ยงโคขุน เป็นการเลี้ยงโคเนื้อตามหลักวิชาการ มีการลงทุนสูง จำเป็นต้องวางแผนการผลิตอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ได้ผลตอบแทนสูงคุ้มค่ากับการลงทุน ตั้งแต่การสร้างโรงเรือน คอกคัดแปลงหญ้า โรงผสมอาหารสัตว์ รวมทั้งมีการจัดการด้านอาหารและสุขภาพ จากสถิติกรมปศุสัตว์ปี ๒๕๖๒ มีเกษตรกรเลี้ยงโคขุนจำนวน ๓๙๔ ราย จำนวนโค ๕,๖๘๒ ตัว เฉลี่ยเลี้ยงโคขุนรายละ ๑๔ ตัว

๓.๒ ระบบการเลี้ยงโคเนื้อเพื่อผลิตลูก ระบบการเลี้ยงโคเนื้อแบบปลูกหญ้าเลี้ยงโคและเลี้ยงปล่อยตามทุ่งหญ้าธรรมชาติเป็นระบบการเลี้ยงโคเนื้อแบบพื้นบ้านที่ถือปฏิบัติกันมาอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากพื้นที่ที่เป็นทุ่งหญ้าในความครอบครองของเกษตรกรมีน้อย ดังนั้นเกษตรกรมักจะต้อนโคออกไปหาหญ้าหรือที่มีพืชเป็นอาหารโคทั่วไป เช่น ตามริมถนน พื้นที่ทุ่งหญ้าสาธารณะ ป่าสาธารณะทั่วไปรอบๆ หมู่บ้าน ตลอดจนพื้นที่เพาะปลูกของเกษตรกรที่เก็บเกี่ยวพืชผลแล้ว เช่น ในทุ่งนา เป็นต้น ระบบการเลี้ยงโคเนื้อแบบปล่อยตามทุ่งหญ้าธรรมชาติเป็นระบบการเลี้ยงส่วนใหญ่ของประเทศ ประเทศไทยมีเกษตรกรที่เลี้ยงโคเนื้อเพื่อผลิตลูกจำนวน ๙๓๕,๙๗๗ ราย จำนวนโค ๕,๗๐๗,๐๔๓ ตัว และในพื้นที่ปศุสัตว์เขต ๑ มีเกษตรกรเลี้ยงโคเนื้อเพื่อผลิตลูก จำนวน ๑๐,๕๗๓ ราย จำนวนโคเนื้อ ๑๔๗,๘๘๐ ตัว คิดเป็นร้อยละ ๑.๑ และ ๒.๕ ของการเลี้ยงโคเนื้อทั้งประเทศ ตามลำดับ

๔. การแปรรูป พื้นที่ปศุสัตว์เขต ๑ มีโรงฆ่าโค - กระบือ จำนวน ๖๘ แห่ง แบ่งออกเป็น โรงฆ่าที่มีใบอนุญาต ๓๔ แห่ง และไม่มีใบอนุญาต จำนวน ๓๔ แห่ง มีมาตรฐานเพื่อการส่งออก จำนวน ๑ แห่ง

๕. ตลาดโคเนื้อ ตลาดโคเนื้อภายในประเทศ แบ่งเป็น ๒ ประเภท ได้แก่

๕.๑ ตลาดโคมีชีวิต การซื้อขายโคเนื้อในพื้นที่ปศุสัตว์เขต ๑ จะมีลักษณะพ่อค้าจะรับซื้อโคเนื้อถึงฟาร์มเกษตรกรไม่มีสถานที่จำหน่ายที่เป็นตลาดนัดโค-กระบือ ราคาซื้อขายแตกต่างกันตามวัตถุประสงค์ของผู้ซื้อ คือ

๕.๑.๑ ซื้อเพื่อนำไปใช้เป็นพ่อ-แม่พันธุ์ จะพิจารณาดังนี้

๑) ลักษณะตรงตามแนวสายพันธุ์ โคที่มีลักษณะตรงตามแนวสายพันธุ์ จะมีราคาสูงกว่าโคที่มีลักษณะไม่ตรงตามแนวพันธุ์ เช่น โคพันธุ์บราห์มันพันธุ์แท้ จะต้องมีลักษณะลำตัวสีขาว สีเทา หรือสีแดง และมีหนัง จมูก พูหาง ขนตา และหนัง ต้องเป็นสีดำ เป็นต้น

๒) อายุของโค โคที่มีอายุน้อยจะมีราคาเมื่อเปรียบเทียบกับเป็นน้ำหนักต่อกิโลกรัมจะสูงกว่าโคที่มีอายุมาก

๓) พันธุ์ประวัติ (pedigree) โคที่มีพันธุ์ประวัติจะมีราคาสูงกว่าโคที่ไม่มีพันธุ์ประวัติ

๕.๑.๒ ซื้อเพื่อชำแหละ

๑) ปริมาณโคที่ส่งเข้าจำหน่ายในท้องตลาด ถ้ามีโคส่งสู่ตลาดมาก ราคาจะถูก

๒) ขนาดของโค โคที่มีขนาดใหญ่จะมีราคาเมื่อเปรียบเทียบกับน้ำหนักต่อกิโลกรัมจะสูงกว่าโคที่มีขนาดเล็ก

๓) ความสมบูรณ์ของโค โคที่มีความสมบูรณ์จะราคาสูงกว่าโคผอม เนื่องจากมีปริมาณเนื้อมากกว่าโคผอม

๕.๒ ตลาดเนื้อโค สามารถแบ่งตามความต้องการของผู้บริโภคเนื้อโคออกเป็น ๓ ระดับ ได้แก่

๕.๒.๑ ตลาดผู้บริโภคระดับล่าง คือ ผู้ที่ซื้อเนื้อจากเชิงเนื้อในตลาดสดทั่วไปและโรงงานทำลูกชิ้น

๕.๒.๒ ตลาดผู้บริโภคระดับกลาง คือ ผู้ที่ซื้อเนื้อจากตลาดสดขนาดใหญ่ เช่น ตลาดองค์กรเพื่อเกษตรกร (อตก.) จนถึงห้างสรรพสินค้า (Supermarket หรือ Modern Trade)

๕.๒.๓ ตลาดผู้บริโภคระดับสูง คือ ผู้ที่ซื้อเนื้อซึ่งเน้นความนุ่มของเนื้อเป็นสำคัญ เพื่อนำไปทำอาหารประเภทสเต็ก ผู้บริโภคมีตั้งแต่คนไทยที่รู้จักวิธีประกอบอาหารจากเนื้อแบบตะวันตก คนต่างชาติที่อยู่ในประเทศ โรงแรม ภัตตาคาร ร้านอาหาร ห้างสรรพสินค้าชั้นนำ (Supermarket หรือ Modern Trade)

๖. ปริมาณการบริโภคเนื้อโคเนื้อ ปริมาณความต้องการบริโภคเนื้อโคในประเทศต่างๆ นั้นเพิ่มขึ้นเล็กน้อยในอัตรา ร้อยละ ๐.๒๐ ต่อปี ประเทศที่มีการบริโภคมามากที่สุดคือ สหรัฐอเมริกา รองลงมาได้แก่ จีน และบราซิล การบริโภคเนื้อโคในปี ๒๕๖๐ มีปริมาณ ๕๙.๓๖ ล้านตัน เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๕๕ ที่มีการบริโภคปริมาณ ๕๘.๗๑ ล้านตัน ร้อยละ ๑.๑๔

สำหรับประเทศไทยโคเนื้อที่ผลิตได้จะใช้บริโภคในประเทศเกือบทั้งหมด และมีบางส่วนที่ได้จากการนำเข้ามาโดยถูกต้องตามกฎหมาย และการลักลอบนำเข้าทั้งในรูปของโคมีชีวิตและเนื้อโคชำแหละ ปริมาณการบริโภคเนื้อโคของประเทศไทยปี ๒๕๕๖ - ๒๕๖๐ ความต้องการบริโภคเนื้อโคของไทยเพิ่มขึ้นในอัตราเพียงร้อยละ ๐.๐๖ ต่อปี สำหรับปี ๒๕๖๐ คาดว่าจะมีปริมาณการบริโภคโคเนื้อ ๑.๒๖๐ ล้านตัว หรือคิดเป็นเนื้อโค ๒๑๑.๖๘ พันตัน ซึ่งเพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากปี ๒๕๕๕ ร้อยละ ๐.๐๘ ตามความต้องการของตลาดภายในประเทศที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยตลาดยังคงนิยมบริโภคเนื้อโคแบบชาบูหรือปิ้งย่าง และปี ๒๕๖๒ คาดว่าการบริโภค จะเพิ่มขึ้นตามการเพิ่มของจำนวนประชากรและความต้องการบริโภคเนื้อโคที่หลากหลายมากขึ้น (สถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม ปี ๒๕๖๑ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร)

๗. ตลาดผลิตภัณฑ์จากโคเนื้อ

๗.๑ ผลิตภัณฑ์จากเนื้อโค เนื้อโคใช้แปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ ส่วนใหญ่ ได้แก่ ลูกชิ้น ส่วนผลิตภัณฑ์แปรรูปชนิดอื่นๆ เช่น ไส้กรอกชนิดต่างๆ เนื้อกระป๋อง (Can beef) ยังมีน้อยมาก

๗.๒ หนังโค การผลิตหนังโคภายในประเทศผลิตได้ ๓๐% ของปริมาณความต้องการใช้หนังของประเทศ เพื่อนำมาใช้ในอุตสาหกรรมโรงฟอกหนังและอุตสาหกรรมเครื่องหนัง จึงได้มีการขออนุญาตนำเข้าหนังโคกระป๋องจากต่างประเทศ

๗.๓ กระดูกและเขา กระดูกเป็นผลพลอยได้จากการฆ่าโค จากรายงานกลุ่มวิจัยและพัฒนาระบบฟาร์ม กรมปศุสัตว์ พบว่ากระดูกมีน้ำหนักเฉลี่ยประมาณร้อยละ ๙.๕ ของน้ำหนักโคมีชีวิตที่ส่งเข้าโรงฆ่ากระดูกจะใช้เป็นวัตถุดิบสำหรับการผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ เช่น กระดูกบดแตก (ossein) เจลลาติน (gelatin) อาหารสัตว์ ปุ๋ย เป็นต้น โดยในช่วงก่อนปี ๒๕๔๔ ธุรกิจกระดูกสัตว์มีการเติบโตเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะทางด้านการส่งออกผลิตภัณฑ์กระดูกแตก (ossein) แต่หลังจากที่เกิดปัญหาโรควัวบ้า (BSE) ระบาดไปทั่วโลก ทำให้ตลาดการส่งออกเริ่มซบเซาลง ผู้ประกอบธุรกิจกระดูกป่นจึงหันมามุ่งที่ตลาดภายในประเทศเป็นหลัก โดยทำเป็นกระดูกป่นใช้เป็นส่วนผสมอาหารสัตว์และปุ๋ยมากยิ่งขึ้น สำหรับการผลิตและส่งออกผลิตภัณฑ์อื่นๆ

จากเขากะปือ กระดุก จะเป็นผลิตสินค้าหัตถกรรมจากเขาสัตว์ในกลุ่มงานฝีมือ (Art & Crafts) ตกแต่งบ้าน
หวี กระดุม Tee golf จากกระดุกสัตว์

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก (SWOT Analysis)

จุดแข็ง (Strength)

๑. เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรรายย่อย ใช้แรงงานในครัวเรือนในการเลี้ยงโค ทำให้ต้นทุนการผลิตต่ำ
๒. มีแหล่งอาหารหยาบที่มีปริมาณมากและราคาถูก และมีผลพลอยได้จากการเกษตรและโรงงานอุตสาหกรรมเกษตร สามารถใช้เป็นอาหารเลี้ยงโคเนื้อ ทำให้ต้นทุนการผลิตต่ำ ได้แก่ ฟางข้าว ต้น และเปลือกข้าวโพด ต้นถั่วหลังการเก็บเกี่ยว กากมันสำปะหลัง เป็นต้น
๓. ปลอดภัยจากโรควัวบ้า (BSE)
๔. มีระบบการเลี้ยงที่สอดคล้องกับศักยภาพของเกษตรกรเพื่อผลิตเนื้อโคให้ตรงกับความต้องการของตลาด เช่น เกษตรกรที่ยากจน จะเลี้ยงโคด้วยหญ้าธรรมชาติเพื่อให้ได้น้ำหนักสำหรับเข้าขุนหรือเลี้ยงโคพื้นเมืองแบบปล่อยแทะเล็มตามทุ่งหญ้าสาธารณะ กลุ่มที่มีทุนพอสมควรก็จะเลี้ยงโคมันซึ่งใช้ระยะเวลาสั้น ส่วนกลุ่มที่มีเงินทุนหรือมีระบบสหกรณ์ก็สามารถเลี้ยงโคขุนคุณภาพได้
๕. มีหน่วยงานที่มีศักยภาพในการทำการศึกษาด้านการผลิตสัตว์ ด้านอาหารสัตว์ ด้านการป้องกันกำจัดโรคระบาดสัตว์ ด้านการแปรรูปผลิตภัณฑ์สัตว์กระจายอยู่ทั่วประเทศ
๖. มีพื้นที่ที่เหมาะสมต่อการเลี้ยง อยู่ใกล้ตลาดผู้บริโภคและมีตลาดขนาดใหญ่รองรับทั้งสัตว์มีชีวิตและผลิตภัณฑ์

จุดอ่อน (Weak)

๑. เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรรายย่อย มีอายุมาก มีการศึกษาน้อย การยอมรับความรู้หรือเทคโนโลยีใหม่ๆ เพื่อการพัฒนาอาชีพการเลี้ยงโคเนื้อเป็นไปได้ช้า
๒. ผู้เลี้ยงเป็นเกษตรกรรายย่อยขาดการรวมกลุ่ม ทำให้ยากต่อการควบคุมคุณภาพและปริมาณการผลิต ขาดการสร้างเครือข่ายเพื่อให้เกิดเชื่อมโยงระหว่างการผลิตและการตลาด
๓. มีปัญหาโรคปากและเท้าเปื่อยระบาดอยู่ในประเทศ ทำให้มีข้อจำกัดการส่งโคมีชีวิตและเนื้อโคไปขายต่างประเทศ
๔. มีการใช้พื้นที่การเกษตรยังไม่เหมาะสม ขาดแคลนพื้นที่ที่มีระบบชลประทาน สำหรับปลูกพืชอาหารสัตว์ ทำให้มีพืชอาหารสัตว์ไม่เพียงพอในการเลี้ยงโคเนื้อ
๕. การเลี้ยงโคเนื้อต้องลงทุนสูงผลตอบแทนใช้ระยะเวลานาน และขาดแหล่งเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำ
๖. โคเพศเมียถูกทำลาย ทำให้ขาดแม่โคพื้นฐานในการผลิตโคเนื้อ
๗. การซื้อขายโคและเนื้อโคยังไม่มีมาตรฐานทั้งในด้านคุณภาพและราคา ยังไม่มีการจัดแบ่งเกรดคุณภาพเนื้อโค
๘. โรงฆ่าส่วนใหญ่ยังไม่ได้มาตรฐาน

โอกาส (Opportunity)

๑. รัฐบาลมีนโยบายส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อ
๒. ไม่มีข้อขัดแย้งทางการเมืองกับกลุ่มประเทศมุสลิม ทำให้มีโอกาสส่งออกเนื้อโคได้ทั่วโลก

๓. ชื่อเสียงด้านอาหารไทยที่รู้จักไปทั่วโลก ทำให้มีโอกาสพัฒนาเนื้อโคเพื่อการส่งออกประเภทพร้อมบริโภค (ready to eat)
๔. สามารถสร้างเอกลักษณ์ของเนื้อโคไทย (New brand) เช่นเนื้อจากโคพื้นเมืองที่มีขนาดเล็ก โตได้ดีในสภาพปล่อยเลี้ยงตามธรรมชาติ อาจจัดเป็น organic beef หรือ natural beef ได้
๕. มีระบบการผลิตเนื้อโคคุณภาพสูงอย่างเป็นรูปธรรม โดยมีคุณภาพเทียบเท่ากับเนื้อโคที่ผลิตได้ในต่างประเทศ (grain fed beef)
๖. ความต้องการบริโภคเนื้อคุณภาพดีมีสูงขึ้นตลอดเวลา ได้แก่ นักท่องเที่ยวและผู้บริโภคภายในประเทศหันมาบริโภคเนื้อคุณภาพ และสะอาดปลอดภัย
๗. ผลจากการทำข้อตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน (AFTA) ทำให้ประเทศไทยมีโอกาสส่งเนื้อโคไปจำหน่ายต่างประเทศเพิ่มมากขึ้น
๘. ประเทศเพื่อนบ้านและประเทศในเขต ASAEN มีความต้องการโคเนื้อและเนื้อโคเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากการขยายตัวทางเศรษฐกิจและเมื่อนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น

อุปสรรค (Threats)

๑. คนไทยมีโอกาสในการเลือกบริโภคเนื้อประเภทอื่นซึ่งมีราคาถูกกว่า เช่น เนื้อไก่ เนื้อสุกร รวมทั้งอาหารตามธรรมชาติ เช่น ปลา กุ้ง หอย เป็นต้น
๒. การลงทุนข้ามชาติของประเทศพัฒนาแล้ว เช่น ประเทศออสเตรเลียลงทุนในประเทศมาเลเซียและอินโดนีเซีย เพื่อเลี้ยงโคขุนโดยมีต้นทุนการผลิตต่ำ ทำให้เกิดการแข่งขันสูงในตลาดส่งออกของประเทศไทย โดยเฉพาะในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และตะวันออกกลาง
๓. การเปิดการค้าเสรี (FTA) จะทำให้ประเทศไม่สามารถกำหนดภาษีศุลกากรเพื่อป้องกันนำเข้าเนื้อโคจากต่างประเทศ โดยเฉพาะออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ และอินเดีย ที่มีต้นทุนการผลิตต่ำกว่า
๔. มีการลักลอบนำเข้าเนื้อโคจากต่างประเทศ (เนื้อเถื่อน) ซึ่งมีราคาถูกกว่าเข้ามาในประเทศ
๕. เกิดโรคระบาดและภัยธรรมชาติ

วิสัยทัศน์

“ผลิตโคเนื้อที่มีคุณภาพ เพียงพอต่อผู้บริโภคและสามารถแข่งขันได้”

พันธกิจ

๑. วิจัย พัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตโคเนื้อให้มีคุณภาพ พัฒนาระบบการผลิตให้ได้มาตรฐาน แข่งขันได้
๒. สร้างและพัฒนาความเข้มแข็งให้เกษตรกร และเชื่อมโยงระหว่างกลุ่มการผลิต (Cluster) กับการตลาด
๓. พัฒนาระบบเฝ้าระวัง ควบคุมและป้องกันกำจัดโรค

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตโคเนื้อของเกษตรกร
๒. เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ
๓. เพื่อผลิตเนื้อโคคุณภาพให้เพียงพอต่อผู้บริโภคและแข่งขันได้

เป้าหมาย

๑. เสริมสร้างความเข้มแข็งของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อเพิ่มมากขึ้น
๒. เกษตรกรเก็บรักษาแม่โคเนื้อพันธุ์ดีไว้ขยายพันธุ์ เพื่อผลิตโคเนื้อคุณภาพเพิ่มมากขึ้น

ตัวชี้วัด

๑. เกษตรกรเป้าหมายสามารถประกอบอาชีพการเลี้ยงโคเนื้อได้อย่างมั่นคงไม่น้อยกว่า ๓๐๐ ราย
๒. เพิ่มแม่พันธุ์โคเนื้อคุณภาพ ไม่น้อยกว่า ๓,๐๐๐ ตัว/ปี

ประเด็นยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การรักษาลาดการบริโภคเนื้อโคไทย

- ๑) การสนับสนุนการสร้างเครือข่ายความเชื่อมโยงการผลิตกับการตลาด
- ๒) การพัฒนาปรับปรุงสถานที่จำหน่ายเนื้อสัตว์สะอาด
- ๓) การพัฒนาความรู้การจัดการคุณภาพซาก เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มเนื้อโค
- ๔) การพัฒนาโรงฆ่าโคเนื้อให้ได้มาตรฐาน

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ กระตุ้นการเพิ่มประชากรโคเนื้อ

- ๑) การฝึกอบรมและถ่ายทอดความรู้เทคโนโลยีด้านการผลิตโคเนื้อ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุนการผลิต
- ๒) การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตเนื้อโคคุณภาพโดยใช้วิธีผสมเทียมและโคพ่อพันธุ์
- ๓) การพัฒนาฟาร์มโคเนื้อให้ได้รับมาตรฐานฟาร์ม
- ๔) การเสริมสร้างเกษตรกร กลุ่มหรือสหกรณ์ ให้เกิดความเข้มแข็ง และยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การบริหารจัดการพืชอาหาร และอาหารสัตว์สำหรับโคเนื้อ

- ๑) การส่งเสริมส่งเสริมให้มีการขยายพื้นที่ปลูกพืชอาหารสัตว์
- ๒) การฝึกอบรมและถ่ายทอดความรู้เทคโนโลยีด้านการผลิตอาหาร TMR

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. สามารถผลิตโคเนื้อ และผลิตเนื้อคุณภาพได้เพิ่มขึ้น สามารถใช้ทดแทนเนื้อโคนำเข้าจากต่างประเทศได้
๒. ลดปัญหาด้านสังคม จากการเคลื่อนย้ายแรงงานจากสังคมชนบทสู่สังคมเมือง
๓. สามารถผลิตปุ๋ยคอกทดแทนการใช้ปุ๋ยเคมี ช่วยปรับปรุงคุณภาพของดินให้ดีขึ้น
๔. ลดปัญหาด้านมลพิษและรักษาสิ่งแวดล้อมจากการเผาฟางข้าว โดยการนำฟางข้าวหรือวัสดุเหลือใช้จากโรงงานอุตสาหกรรม เช่น เปลือกสับปะรด เปลือกข้าวโพด กากมันสำปะหลัง เป็นต้น มาใช้เป็นอาหารโคเนื้อ

ยุทธศาสตร์โคเนื้อเขต ๑

วิสัยทัศน์

“ผลิตโคเนื้อที่มีคุณภาพ เพียงพอต่อผู้บริโภคและสามารถแข่งขันได้”

ยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การรักษาตลาดการบริโภคโคเนื้อโคไทย
ยุทธศาสตร์ที่ ๒ กระตุ้นการเพิ่มประชากรโคเนื้อ
ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การบริหารจัดการฟาร์มอาหาร และอาหารสัตว์สำหรับโคเนื้อ

พันธกิจ

๑. วิจัย พัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตโคเนื้อให้มีคุณภาพ พัฒนาระบบการผลิตให้ได้มาตรฐาน แข่งขันได้
๒. สร้างและพัฒนาความเข้มแข็งให้เกษตรกร และเชื่อมโยงระหว่างกลุ่มการผลิต (Cluster) กับการตลาด
๓. พัฒนาระบบเฝ้าระวัง ควบคุมและป้องกันกำจัดโรค

เป้าหมาย

๑. เสริมสร้างความเข้มแข็งของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อเพิ่มมากขึ้น
๒. เกษตรกรเก็บรักษาแม่โคเนื้อพันธุ์ดีไว้ขยายพันธุ์ เพื่อผลิตโคเนื้อคุณภาพเพิ่มมากขึ้น

ตัวชี้วัด

๑. เกษตรกรเป้าหมายสามารถประกอบอาชีพการเลี้ยงโคเนื้อได้อย่างมั่นคงไม่น้อยกว่า ๓๐๐ ราย
๒. เพิ่มแม่พันธุ์โคเนื้อคุณภาพ ไม่น้อยกว่า ๓,๐๐๐ ตัว/ปี

๓. ยุทธศาสตร์โคนม พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕

หลักการและเหตุผล

พื้นที่ปศุสัตว์เขต ๑ เป็นพื้นที่ที่มีการเลี้ยงโคนมเป็นอันดับ ๑ ของประเทศ จำนวน ๑๙๐,๗๒๕ ตัว เกษตรกร จำนวน ๕,๑๐๑ ครัวเรือน ส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรรายย่อย มีการเลี้ยงเฉลี่ยรายละ ๓๗ ตัว นิยมเลี้ยงโคนมพันธุ์โฮลสไตล์ฟรีเซียน หรือ ขาว - ดำ จังหวัดที่เลี้ยงโคนมมากที่สุด และเป็นจังหวัดที่เป็นต้นกำเนิดอาชีพการเลี้ยงโคนมซึ่งได้รับเกียรติให้เป็น “อาชีพพระราชทาน” คือ จังหวัดสระบุรี จากการสำรวจข้อมูลประชากรสัตว์ กรมปศุสัตว์ปี ๒๕๖๒ จังหวัดสระบุรีมีโคนมจำนวน ๑๑๓,๙๘๕ ตัว จังหวัดลพบุรี จำนวน ๗๖,๒๘๑ ตัว และจังหวัดสิงห์บุรี จำนวน ๒๐๕ ตัว ตามลำดับ โดยเลี้ยงโคนมเพื่อจำหน่ายน้ำนมดิบให้แก่สหกรณ์/ศูนย์รวบรวมน้ำนมดิบ/โรงงานแปรรูปนม - ผู้ค้านมสดในท้องถิ่น

จากข้อมูลข้างต้น สำนักงานปศุสัตว์เขต ๑ ได้กำหนดยุทธศาสตร์ส่งเสริมการเลี้ยงโคนมในพื้นที่จังหวัดสระบุรี และจังหวัดลพบุรี โดยพิจารณาจากภูมิประเทศซึ่งเป็นพื้นที่สูงเหมาะแก่การเลี้ยงโคนม มีเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมและเมืองคักรโคนม (สหกรณ์/ศูนย์รวบรวมน้ำนมดิบ) อยู่เป็นจำนวนมาก ประกอบกับประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพด้านเกษตรกรรม มีผลผลิตทางการเกษตรที่สามารถนำไปใช้เป็นอาหารของโคนมได้เป็นอย่างดี จึงกำหนดยุทธศาสตร์ในการผลักดันอุตสาหกรรมการเลี้ยงโคนมให้เกิดการพัฒนาอย่างมีเสถียรภาพ ยั่งยืน และเกษตรกรมีความเป็นอยู่อย่างพอเพียง องค์กรโคนมเกิดการพัฒนาการเพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพตรงตามมาตรฐานและมีประสิทธิภาพอย่างเป็นระบบ

ข้อมูลพื้นฐาน

ตารางที่ ๑ จำนวนเกษตรกรและโคนม รายจังหวัดปี ๒๕๖๒

จังหวัด	โคนม						เกษตรกร (ราย)
	ผู้ (ตัว)	เมีย (ตัว)				รวม (ตัว)	
		แรกเกิด ถึง ๑ ปี	๑ ปี ถึง ตั้งท้องแรก	โคกำลัง รีดนม	โคแห้งนม		
เขต ๑	๗,๑๓๙	๓๓,๙๒๖	๓๕,๖๒๐	๙๑,๖๒๗	๒๒,๔๑๓	๑๙๐,๗๒๕	๕,๑๐๑
กรุงเทพมหานคร	๑๙	๑๕	๒๘	๓๑	๙	๑๐๒	๖
นนทบุรี	-	-	-	-	-	-	-
ปทุมธานี	๑๒	๒๗	๕๒	๒๐	๔	๑๑๕	๔
พระนครศรีอยุธยา	๑	๑๐	-	-	-	๑๑	๒
อ่างทอง	๒	๕	๔	๘	๓	๒๒	๒
ลพบุรี	๒,๖๐๓	๑๔,๐๐๓	๑๕,๓๘๒	๓๕,๗๘๒	๘,๕๑๑	๗๖,๒๘๑	๒,๑๗๐
สิงห์บุรี	๑๓	๔๕	๖๑	๖๘	๑๘	๒๐๕	๘
ชัยนาท	๔	-	-	-	-	๔	๑
สระบุรี	๔,๔๘๕	๑๙,๘๒๑	๒๐,๐๙๓	๕๕,๗๑๘	๑๓,๘๖๘	๑๑๓,๙๘๕	๒,๙๐๘

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมปศุสัตว์

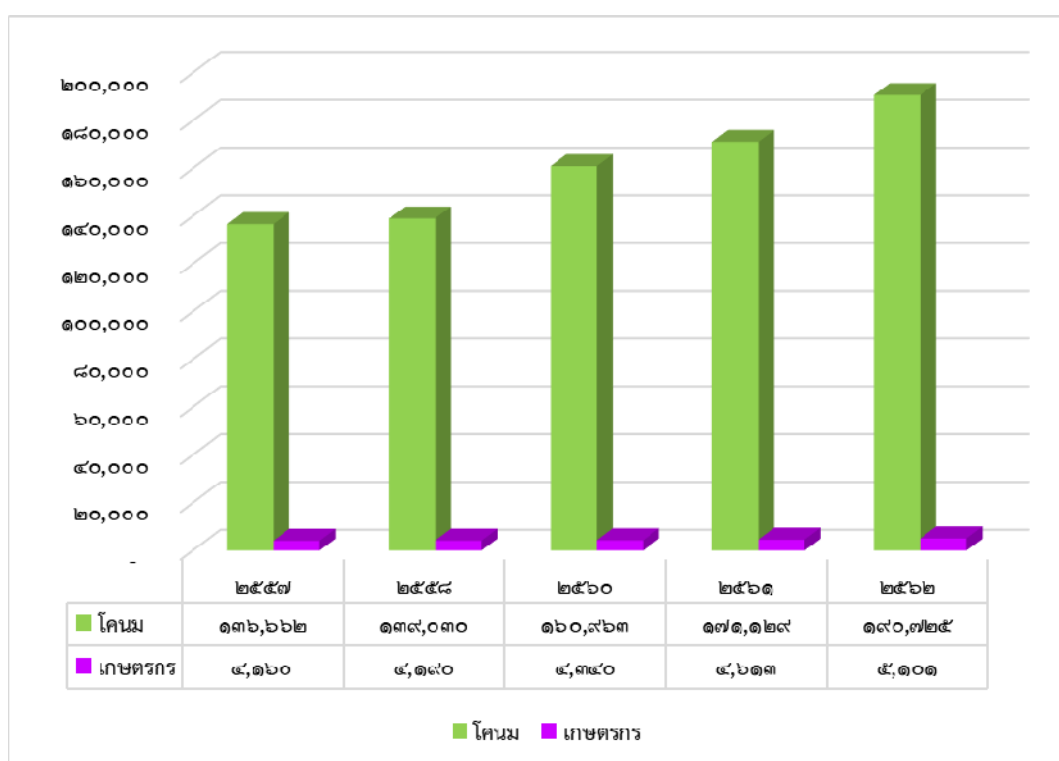
จากตารางที่ ๑ พบว่า ปี ๒๕๖๒ จำนวนโคนมแยกตามประเภท และเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมรายจังหวัดในพื้นที่ปศุสัตว์เขต ๑ เมื่อแยกโคนมเป็นรายจังหวัดในพื้นที่สำนักงานปศุสัตว์เขต ๑ พบว่ามีการเลี้ยงโคนมจำนวน ๑๙๐,๗๒๕ ตัว จังหวัดที่เลี้ยงโคนมมากที่สุดคือ จังหวัดสระบุรี จำนวน ๑๑๓,๙๘๕ ตัว (ร้อยละ

๕๙.๗๖) รองลงมาจังหวัดลพบุรี จำนวน ๗๖,๒๘๑ ตัว (ร้อยละ ๓๙.๙๙) และจังหวัดสิงห์บุรี จำนวน ๒๐๕ ตัว (ร้อยละ ๐.๑๑) เมื่อแยกเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมเป็นรายจังหวัดในพื้นที่สำนักงานปศุสัตว์เขต ๑ พบว่ามีเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมจำนวน ๕,๑๐๑ ราย จังหวัดที่มีเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมมากที่สุดคือ จังหวัดสระบุรี จำนวน ๒,๙๐๘ ราย (ร้อยละ ๕๗.๐๑) รองลงมาจังหวัดลพบุรี จำนวน ๒,๑๗๐ ราย (ร้อยละ ๔๒.๕๔) และจังหวัดสิงห์บุรีจำนวน ๒๐๕ ราย (ร้อยละ ๔.๐๒)

จำนวนโคนมและเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมในพื้นที่เขต ๑ ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ – ๒๕๖๒

รายการ	ปี ๒๕๕๗	ปี ๒๕๕๘	ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒
โคนม	๑๓๖,๖๖๒	๑๓๙,๐๓๐	๑๖๐,๙๖๓	๑๗๑,๑๒๙	๑๙๐,๗๒๕
เกษตรกร	๔,๑๖๐	๔,๑๙๐	๔,๓๔๐	๔,๖๑๓	๕,๑๐๑

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมปศุสัตว์

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก (SWOT Analysis)

คณะทำงานยุทธศาสตร์โคนมสำนักงานปศุสัตว์เขต ๑ ร่วมกับผู้เกี่ยวข้องด้านการผลิต แปรรูป และการตลาดโคนม รวมทั้งเกษตรกรแกนนำได้ทำการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก (SWOT Analysis) การผลิตโคนม มีผลจากการวิเคราะห์ ดังนี้

จุดแข็ง (S)

๑. เป็นอาชีพที่สามารถสร้างรายได้และมีเสถียรภาพด้านราคาโดยมีผลตอบแทนสูงเมื่อเทียบกับอาชีพทางการเกษตรอื่นๆ
๒. เกษตรกรมีพันธุ์โคนม และองค์ความรู้การเลี้ยงโคนมในเขตร้อนขึ้น

๓. มีระบบการผลิตในอุตสาหกรรมที่มีความเจริญทัดเทียมต่างประเทศ
๔. เกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม รวมตัวเป็นองค์กรเกษตรกร
๕. แนวโน้มการบริโภคนม มีอัตราที่เพิ่มขึ้น
๖. ภาครัฐให้การสนับสนุน มีเทคโนโลยี/การวิจัย การผลิตน้ำเชื้อพ่อพันธุ์โคนม
๗. มีหน่วยงานที่รองรับงานด้านปศุสัตว์ทุกด้าน
๘. บุคลากรมีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน
๙. กลุ่มเกษตรกรมีความเข้มแข็ง

จุดอ่อน (W)

๑. เกษตรกรรายย่อยไม่มีพื้นที่จัดทำแปลงหญ้า
๒. อาหารหยาบส่วนใหญ่ยังพึ่งพาฟางข้าว
๓. ปัจจัยการผลิตพืชอาหารสัตว์ถูกนำไปใช้เป็นพืชพลังงาน เกิดการผันผวนในด้านราคาและปริมาณ
๔. เกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมส่วนใหญ่เป็นฟาร์มรายย่อย มีต้นทุนการผลิตสูง
๕. การบริหารจัดการฟาร์มเลี้ยงไม่ได้มาตรฐาน (ผลผลิตน้ำนมต่อตัวต่อวันของแม่โคต่ำ สัดส่วนโครีดนมเฉลี่ยร้อยละ ๔๐ อัตราการผสมติดต่ำ การเลี้ยงโคนมประสบปัญหาเต้านมอักเสบสูง มีการใช้ยาปฏิชีวนะมากและคุณภาพน้ำนมลดลง)
๖. ระบบฐานข้อมูลโคนม ไม่เป็นระบบฐานเดียว มีหลากหลายหน่วยงานที่จัดทำ
๗. องค์กรเกษตรกรยังขาดประสิทธิภาพการบริหารจัดการฟาร์ม ขาดความรับผิดชอบในองค์กร และขาดการเชื่อมโยงเครือข่าย
๘. จำนวนเกษตรกรที่เลี้ยงโคนม มีแนวโน้มลดลง โดยเฉพาะเกษตรกรรายย่อยมีการเปลี่ยนพื้นที่การเลี้ยงโคนม แต่ทะเบียนยังอยู่ที่ฐานผลิตเดิม
๙. งบประมาณไม่เพียงพอกับปริมาณงาน
๑๐. มีโรคระบาดซ้ำซากเนื่องจากประชากรสัตว์หนาแน่น
๑๑. คุณภาพน้ำนมไม่ได้มาตรฐาน

โอกาส (O)

๑. ความต้องการผลิตภัณฑ์นมและพันธุ์โคนมของประเทศในกลุ่มอาเซียนมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง และมีโอกาสเพิ่มมูลค่าการส่งออกได้ดีในอนาคต
๒. มีนโยบายของรัฐในการพัฒนาสินค้าเกษตร
๓. ภาครัฐให้การสนับสนุนในเรื่องการส่งเสริมด้านการตลาด เช่น โครงการอาหารเสริม (นม) โรงเรียน และโครงการรณรงค์การบริโภคนม
๔. นมเป็นอาหารเพื่อสุขภาพและผู้บริโภคให้ความสำคัญในเรื่องสุขภาพมากขึ้น
๕. มีพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์ ทำให้เกิดความมั่นคงในอาชีพการเลี้ยงโคนมและอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง
๖. มีปัจจัยการผลิตที่สนับสนุนการเลี้ยงโคนม เช่น มีความหลากหลายของวัตถุดิบอาหารสัตว์ ด้านแรงงานที่มีคุณภาพ รวมทั้งมีสายพันธุ์และเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมในอาเซียน
๗. ผู้บริโภคมีความรู้ ความเข้าใจ ในเรื่อง คุณประโยชน์ของน้ำนมโคมากขึ้น
๘. เส้นทางคมนาคมสะดวกใกล้เมืองหลวง

๙. มีเกษตรกรและกลุ่มเกษตรกรให้ความสนใจเรื่องปศุสัตว์เป็นจำนวนมาก
๑๐. ใกล้เคียงแหล่งผลิตอาหารสัตว์
๑๑. มีโรงงานแปรรูปผลิตอาหารสัตว์
๑๒. มีภาคเอกชนให้การสนับสนุน
๑๓. เป็นแหล่งผลิตปศุสัตว์ครบวงจร
๑๔. มีโรงงานแปรรูปนมผง

อุปสรรค (T)

๑. ประเทศไทยต้องเปิดเสรีทางการค้ากับประเทศที่มีศักยภาพการเลี้ยงโคนม ทำให้เกิดการนำเข้านมและผลิตภัณฑ์นมจากต่างประเทศเข้ามาแข่งขัน
๒. ไม่มีสำนักงานคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม
๓. ขาดการบูรณาการของหน่วยงานรับผิดชอบในอุตสาหกรรมนมและผู้เกี่ยวข้อง ในการส่งเสริมและพัฒนา
๔. พระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม พ.ศ.๒๕๕๑ ยังไม่สมบูรณ์ขาดงบประมาณในการขับเคลื่อน มีการเสนอการแก้ไขอย่างต่อเนื่อง
๕. มีการเปลี่ยนแปลงระบบการจำหน่ายนมโรงเรียนบ่อยครั้ง ยังไม่เกิดเสถียรภาพและแนวทางที่ยั่งยืน
๖. ผลิตภัณฑ์ “นม” มีการแข่งขันจากเครื่องดื่มทดแทน “นม” เช่น นมถั่วเหลือง นมข้าว นมข้าวโพด
๗. ขาดการนำองค์ความรู้และผลงานวิจัยไปใช้ในระดับเกษตรกร เพื่อนำไปปฏิบัติได้และเห็นผลจริง ยังมีน้อย
๘. เกษตรกรไม่มีวินัยในการดูแลและไม่ค่อยปฏิบัติตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่

วิสัยทัศน์

สหกรณ์โคนม/ศูนย์รวมน้ำนมดิบก้าวหน้า นำพาอุตสาหกรรมนมไทยและเกษตรกรเข้มแข็ง

ยุทธศาสตร์

๑. วิจัยและพัฒนาองค์ความรู้การเลี้ยงโคนมให้กับเกษตรกรผ่านสหกรณ์โคนม/ศูนย์รวมน้ำนมดิบ
๒. พัฒนาคุณภาพน้ำนมโคให้ได้มาตรฐานและมีความปลอดภัยต่อผู้บริโภค
๓. ลดต้นทุนการผลิตน้ำนมดิบ
๔. นำพาผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนมไทยไปสู่ตลาดอาเซียน

พันธกิจ

๑. ร่วมวิจัยพัฒนาและเผยแพร่องค์ความรู้การเลี้ยงโคนมให้กับเกษตรกรผ่านสหกรณ์โคนม/ศูนย์รวมน้ำนมดิบ
๒. การปรับปรุงและพัฒนาสายพันธุ์โคนมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตให้กับเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม
๓. การลดต้นทุนการเลี้ยงโคนม
๔. การสร้างความเข้มแข็งให้กับสหกรณ์โคนม/ศูนย์รวมน้ำนมดิบ และพัฒนาผลิตภัณฑ์นมตลอดจนองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการนมทั้งระบบ
๕. การพัฒนาระบบฐานข้อมูลโคนมโดยใช้ฐานข้อมูลของกรมปศุสัตว์เป็นหลัก

เป้าหมาย

๑. สหกรณ์โคนม/ศูนย์รวมน้ำนมดิบมีเกษตรกรที่สามารถผลิตน้ำนมโคเพิ่มขึ้นเป็น ๑๕ กิโลกรัม/ตัว/วัน
๒. สหกรณ์โคนม/ศูนย์รับน้ำนมดิบทุกแห่ง ได้รับการพัฒนาองค์ความรู้การเลี้ยงโคนม
๓. คุณภาพน้ำนมของสหกรณ์โคนม/ศูนย์รวมน้ำนมดิบผ่านเกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำ ไม่น้อยกว่า ๘๐%
๔. ฟาร์มสามารถลดต้นทุนการผลิต และเป็นฟาร์มต้นแบบได้ไม่น้อยกว่า ๑๐%
๕. ส่งเสริมความเข้มแข็งให้กับสหกรณ์โคนม/ศูนย์รวมน้ำนมดิบและองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการนมของจังหวัดในพื้นที่ปศุสัตว์เขต ๑
๖. ส่งเสริมให้จังหวัดในพื้นที่ปศุสัตว์เขต ๑ เป็นศูนย์กลางการผลิตน้ำนมดิบ (Hub) และผลิตภัณฑ์นมของประเทศ

ตัวชี้วัด

๑. ร้อยละจำนวนเกษตรกรมีการบริหารจัดการฟาร์มโคนมเข้าสู่มาตรฐานการผลิตทางการเกษตรที่ดีและเหมาะสม (GAP) เพิ่มขึ้น
๒. ร้อยละของปริมาณน้ำนมโคที่ถูกนำมาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์นมเพิ่มขึ้นในแต่ละปี
๓. ร้อยละของกำไรต่อฟาร์มที่เพิ่มขึ้นจากการลดต้นทุนการผลิต
๔. มีการจัดตั้งชมรมผู้เลี้ยงโคนมที่มีระบบฐานข้อมูลของสำนักงานปศุสัตว์เขต ๑ เพื่อการบริหารจัดการนมอย่างเป็นระบบ

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. น้ำนมโคที่เกษตรกรผลิตได้มีเสถียรภาพราคาและตลาดรองรับได้ตลอดทั้งปี
๒. น้ำนมโคมีคุณภาพ มาตรฐาน และสามารถลดต้นทุนการผลิตได้
๓. คนไทยบริโภคนมเพิ่มขึ้นมีสุขภาพอนามัยดีขึ้น
๔. เกษตรกรมีอาชีพที่มั่นคง มีการผลิตที่มีประสิทธิภาพ คุ่มต่อการลงทุน
๕. พื้นที่เขต ๑ เป็นศูนย์กลางผลิตนม (Hub) ของประเทศ

ประเด็นยุทธศาสตร์

เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว จึงได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์พัฒนาโคนมและผลิตภัณฑ์นม ของอุตสาหกรรมนมในพื้นที่เขต ๑ เป็น ๔ ยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ วิจัยและพัฒนาองค์ความรู้การเลี้ยงโคนมให้กับเกษตรกรผ่านสหกรณ์โคนม/ศูนย์รวมน้ำนมดิบ

กลยุทธ์ที่ ๑ กลยุทธ์การวิจัยและพัฒนา (R&D)

กลยุทธ์ที่ ๒ กลยุทธ์พัฒนาพันธุ์โคนม อาหารสัตว์ โรงเรือน (ฟาร์ม)

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ พัฒนาคุณภาพน้ำนมโคให้ได้มาตรฐานและมีความปลอดภัยต่อผู้บริโภค

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ลดต้นทุนการผลิตน้ำนมดิบ

กลยุทธ์ที่ ๓ กลยุทธ์ด้านการเพิ่มผลผลิต พัฒนามาตรฐานฟาร์มปลอดโรค ลดต้นทุนในการเลี้ยง

- ๑) การฝึกอบรมอาสาปศุสัตว์เชิงปฏิบัติการเรื่อง “การฉีดวัคซีนป้องกันโรคปากและเท้าเปื่อย และมาตรการในการป้องกันการโรคป้องกันโรคปากและเท้าเปื่อยของกรมปศุสัตว์”
- ๒) อบรมให้ความรู้เรื่องโรคปากและเท้าเปื่อยให้เกษตรกรทุกรายอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง
- ๓) อบรมให้ความรู้เรื่องโรคปากและเท้าเปื่อยและกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้กับผู้ประกอบการค้าสัตว์ในพื้นที่
- ๔) จัดประชุม/สัมมนา หน่วยงานของรัฐ สหกรณ์/ศูนย์รวมนํ้านมดิบที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานควบคุมป้องกันโรคปากและเท้าเปื่อยในพื้นที่

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ นำพาผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนมไทยไปสู่ตลาดอาเซียน

กลยุทธ์ที่ ๔ กลยุทธ์ด้านมาตรฐานศูนย์รวบรวมนํ้านม โรงงานแปรรูปผลิตภัณฑ์นํ้านมโค และสร้างมูลค่าเพิ่ม

- ๑) โครงการยกระดับมาตรฐานฟาร์มโคนมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพเพิ่มความปลอดภัยและลดต้นทุนการผลิตเพื่อการแข่งขัน
- ๒) การเก็บตัวอย่างเพื่อสำรวจความชุกของโรคปากและเท้าเปื่อยและโรคอื่นๆ ที่มีผลต่อภาวะการกีดกันภูมิคุ้มกัน และตรวจหาระดับภูมิคุ้มกันต่อโรคปากและเท้าเปื่อยในโคนม
- ๓) การจัดตั้งจุดควบคุมการเคลื่อนย้ายสัตว์และซากสัตว์

กลยุทธ์ที่ ๕ กลยุทธ์ด้านสถานที่จำหน่ายสินค้า การเพิ่มช่องทางการตลาด และการส่งเสริมการบริโภค

กลยุทธ์ที่ ๖ กลยุทธ์ด้านพัฒนาระบบการตลาด

ยุทธศาสตร์โคนมเขต ๑

วิสัยทัศน์

สหกรณ์โคนม/ศูนย์รวมน้ำนมดิบก้าวหน้า นำพาอุตสาหกรรมนมไทยและเกษตรกรเข้มแข็ง

ยุทธศาสตร์

๑. วิจัยและพัฒนาองค์ความรู้การเลี้ยงโคนมให้กับเกษตรกรผ่านสหกรณ์โคนม/ศูนย์รวมน้ำนมดิบ
๒. พัฒนาคุณภาพน้ำนมโคให้ได้มาตรฐานและมีความปลอดภัยต่อผู้บริโภค
๓. ลดต้นทุนการผลิตน้ำนมดิบ
๔. นำพาสถิติภัณฑ์อุตสาหกรรมนมไทยไปสู่ตลาดอาเซียน

พันธกิจ

๑. ร่วมวิจัยพัฒนาและเผยแพร่องค์ความรู้การเลี้ยงโคนมให้กับเกษตรกรผ่านสหกรณ์โคนม/ศูนย์รวมน้ำนมดิบ
๒. การปรับปรุงและพัฒนาสายพันธุ์โคนมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตให้กับเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม
๓. การลดต้นทุนการเลี้ยงโคนม
๔. การสร้างความเข้มแข็งให้กับสหกรณ์โคนม/ศูนย์รวมน้ำนมดิบ และพัฒนาผลิตภัณฑ์นมตลอดจนองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการนมทั้งระบบ
๕. การพัฒนาระบบฐานข้อมูลโคนมโดยใช้ฐานข้อมูลของกรมปศุสัตว์เป็นหลัก

เป้าหมาย

๑. สหกรณ์โคนม/ศูนย์รวมน้ำนมดิบมีเกษตรกรที่สามารถผลิตน้ำนมโคเพิ่มขึ้นเป็น ๑๕ กิโลกรัม/ตัว/วัน
๒. สหกรณ์โคนม/ศูนย์รวมน้ำนมดิบทุกแห่ง ได้รับการพัฒนาองค์ความรู้การเลี้ยงโคนม
๓. คุณภาพน้ำนมของสหกรณ์โคนม/ศูนย์รวมน้ำนมดิบผ่านเกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำ ไม่น้อยกว่า ๘๐%
๔. ฟาร์มสามารถลดต้นทุนการผลิต และเป็นฟาร์มต้นแบบได้ไม่น้อยกว่า ๑๐%
๕. ส่งเสริมความเข้มแข็งให้กับสหกรณ์โคนม/ศูนย์รวมน้ำนมดิบและองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการนมของจังหวัดในพื้นที่ปศุสัตว์เขต ๑
๖. ส่งเสริมให้จังหวัดในพื้นที่ปศุสัตว์เขต ๑ เป็นศูนย์กลางการผลิตน้ำนมดิบ (Hub) และผลิตภัณฑ์นมของประเทศ องค์กรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการนมทั้งระบบ
๕. การพัฒนาระบบฐานข้อมูลโคนมโดยใช้ฐานข้อมูลของกรมปศุสัตว์เป็นหลัก

ตัวชี้วัด

๑. ร้อยละจำนวนเกษตรกรมีการบริหารจัดการฟาร์มโคนมเข้าสู่มาตรฐานการผลิตทางการเกษตรที่ดีและเหมาะสม (GAP) เพิ่มขึ้น
๒. ร้อยละของปริมาณน้ำนมโคที่ถูกนำมาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์นมเพิ่มขึ้นในแต่ละปี
๓. ร้อยละของกำไรต่อฟาร์มที่เพิ่มขึ้นจากการลดต้นทุนการผลิต
๔. มีการจัดตั้งชมรมผู้เลี้ยงโคนมที่มีระบบฐานข้อมูลของสำนักงานปศุสัตว์เขต ๑ เพื่อการบริหารจัดการนมอย่างเป็นระบบ

๔. ยุทธศาสตร์กระบือ พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕

หลักการและเหตุผล

พื้นที่ปศุสัตว์เขต ๑ เป็นพื้นที่ที่มีการเลี้ยงกระบือ เกษตรกรผู้เลี้ยงกระบือส่วนใหญ่ (ร้อยละ ๙๙) เป็นเกษตรกรรายย่อย การรวมกลุ่ม และการสร้างเครือข่ายยังมีน้อยทำให้ไม่สามารถควบคุมการผลิตในปริมาณ และคุณภาพตามที่ตลาดต้องการ ได้ ประกอบกับ การพัฒนาคุณภาพการเลี้ยงและสายพันธุ์กระบือของเกษตรกรค่อนข้างน้อย ซึ่งมีการพัฒนาโดยการส่งเสริมการรวมกลุ่มของเกษตรกรรายย่อย เพื่อพัฒนาคุณภาพการเลี้ยง, สายพันธุ์กระบือ และปริมาณการผลิตกระบือให้เป็นไปตามความต้องการของตลาด เปลี่ยนเป็นการเพิ่มปริมาณจำนวนเกษตรกรและจำนวนกระบือในพื้นที่ปศุสัตว์เขต ๑ การเพิ่มอาชีพทางเลือกให้กับเกษตรกรในการปรับเปลี่ยนอาชีพเกษตรกรจากการประกอบอาชีพการปลูกพืชที่ไม่เหมาะสม เช่น ทำนา ไร่ อ้อย ไร่ มันสำปะหลัง เป็นต้น มาเลี้ยงกระบือเพื่อสืบสาน อนุรักษ์ สร้างรายได้และยึดเป็นอาชีพหลักของเกษตรกร

ข้อมูลพื้นฐาน

ตารางที่ ๑ จำนวนเกษตรกรและกระบือ รายจังหวัดปี ๒๕๖๒

จังหวัด	กระบือ (ตัว)				
	ผู้ (ตัว)	เมีย (ตัว)		รวม	
		แรกเกิดถึง กระบือสาว	ตั้งท้องแรก ขึ้นไป	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ราย)
เขต ๑	๙,๐๑๗	๑๐,๙๒๗	๙,๔๓๗	๒๙,๓๘๑	๑,๖๕๖
กรุงเทพมหานคร	๑๐๙	๑๕๕	๔๕	๓๐๙	๕๕
นนทบุรี	๗๕	๔๙	๒๓	๑๔๗	๒๓
ปทุมธานี	๑๕๗	๓๗๐	๗๓	๖๐๐	๔๑
พระนครศรีอยุธยา	๒๕๙	๔๔๒	๒๗๔	๙๗๕	๑๒๗
อ่างทอง	๑๓๑	๑๔๔	๑๑๓	๓๘๘	๔๙
ลพบุรี	๗๒๔	๑,๐๔๗	๑,๐๖๑	๒,๘๓๒	๑๔๗
สิงห์บุรี	๗	๓๑	๒๐	๕๘	๒๐
ชัยนาท	๒,๔๔๓	๓,๙๑๗	๔,๗๗๔	๑๑,๑๓๔	๕๙๐
สระบุรี	๕,๑๑๒	๔,๗๗๒	๓,๐๕๔	๑๒,๙๓๘	๖๐๔

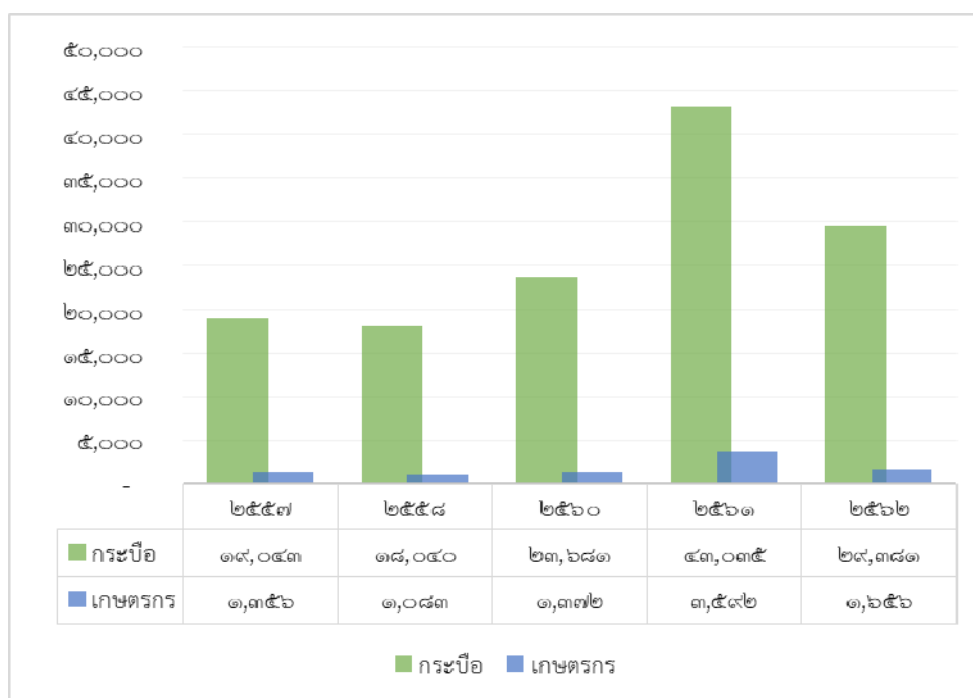
ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมปศุสัตว์

จากตารางที่ ๑ พบว่า จำนวนกระบือแยกตามประเภท และเกษตรกรผู้เลี้ยงกระบือรายจังหวัดในพื้นที่ปศุสัตว์เขต ๑ ปี ๒๕๖๒ เมื่อแยกกระบือเป็นรายจังหวัดในพื้นที่สำนักงานปศุสัตว์เขต ๑ พบว่ามีการเลี้ยงกระบือ จำนวน ๒๙,๓๘๑ ตัว จังหวัดที่เลี้ยงกระบือมากที่สุดคือ จังหวัดสระบุรี จำนวน ๑๒,๙๓๘ ตัว (ร้อยละ ๔๔.๐๔) รองลงมา จังหวัดชัยนาท จำนวน ๑๑,๑๓๔ ตัว (ร้อยละ ๓๗.๙๐) และจังหวัดลพบุรี จำนวน ๒,๘๓๒ ตัว (ร้อยละ ๙.๖๔) เมื่อแยกเกษตรกรผู้เลี้ยงกระบือเป็นรายจังหวัดในพื้นที่สำนักงานปศุสัตว์เขต ๑ พบว่าเกษตรกรผู้เลี้ยงกระบือจำนวน ๑,๖๕๖ ราย จังหวัดที่มีเกษตรกรผู้เลี้ยงกระบือมากที่สุดคือ จังหวัดสระบุรี จำนวน ๖๐๔ ราย (ร้อยละ ๓๖.๔๗) รองลงมา จังหวัดชัยนาท จำนวน ๕๙๐ ราย (ร้อยละ ๓๕.๖๓) และจังหวัดลพบุรี จำนวน ๑๔๗ ราย (ร้อยละ ๘.๘๘)

จำนวนกระป๋องและเกษตรกรผู้เลี้ยงกระป๋องในพื้นที่เขต ๑ ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ – ๒๕๖๒

รายการ	ปี ๒๕๕๗	ปี ๒๕๕๘	ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒
กระป๋อง	๑๙,๐๔๓	๑๘,๐๔๐	๒๓,๖๘๑	๔๓,๐๓๕	๒๙,๓๘๑
เกษตรกร	๑,๓๕๖	๑,๐๘๓	๑,๓๗๒	๓,๕๙๒	๑,๖๕๖

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมปศุสัตว์

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก (SWOT Analysis)

คณะทำงานยุทธศาสตร์กระป๋องสำนักงานปศุสัตว์เขต ๑ ร่วมกับผู้เกี่ยวข้องด้านการผลิต แปรรูป และการตลาดกระป๋อง ได้วิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก (SWOT Analysis) การผลิตกระป๋อง มีผลจากการวิเคราะห์ ดังนี้

จุดแข็ง (S)

๑. กระป๋องเป็นสัตว์ที่เลี้ยงง่าย เหมาะกับทุกสภาพพื้นที่ ทั้งพื้นที่ลุ่มและพื้นที่ดอน และตลาดมีความต้องการสูงมาก
๒. กระป๋องเป็นสัตว์ที่เลี้ยงง่าย เหมาะสมกับการเลี้ยงกับเกษตรกรรายย่อย อยู่ในวิถีชีวิตระบบการเกษตรแบบพึ่งพาตนเอง
๓. กระป๋องผลิตมูลใช้ทำปุ๋ย ใช้แรงงานแทนการใช้เครื่องจักรกลการเกษตร ทำให้ลดค่าใช้จ่ายของเกษตรกรรายย่อย
๔. กระป๋องเป็นสัตว์ที่มีความสามารถใช้อาหารหยาบคุณภาพต่ำได้ดี
๕. กระป๋องไทยมีนิสัยเชื่อง ฝึกสอนได้ง่าย และมีกีบเท้าใหญ่ จึงเหมาะสมที่จะนำมาฝึกสอนเพื่อใช้แรงงานเพื่อการเกษตร และการท่องเที่ยว
๖. กระป๋องยังมีความสำคัญพื้นฐานทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

จุดอ่อน (W)

๑. เกษตรกรผู้เลี้ยงกระบือส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรรายย่อย มีอายุมาก มีการศึกษาน้อย การยอมรับความรู้หรือเทคโนโลยีใหม่ๆ เพื่อการพัฒนาอาชีพการเลี้ยงกระบือเป็นไปได้ช้า
๒. เกษตรกรผู้เลี้ยงกระบือขาดการรวมกลุ่ม หรือการสร้างเครือข่าย
๓. เกษตรกรผู้เลี้ยงกระบือส่วนใหญ่ไม่ได้เลี้ยงกระบือเป็นอาชีพหลัก จึงขาดความสนใจในการดูแลเอาใจใส่ด้านการปรับปรุงพันธุ์ และด้านการป้องกันโรคระบาดอย่างจริงจัง
๔. เกษตรกรไม่นิยมเลี้ยงพ่อกระบือเพื่อไว้ใช้ผสมพันธุ์
๕. เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่เห็นความสำคัญในการปลูกพืชอาหารสัตว์ พื้นที่ทำเลเลี้ยงสัตว์สาธารณะถูกบุกรุก ทำให้กระบือได้รับสารอาหารไม่เพียงพอ ควายเจริญเติบโตช้า มีความสมบูรณ์พันธุ์ต่ำ

โอกาส (O)

๑. เกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ น้ำมันเชื้อเพลิงราคาแพง ปุ๋ยเคมีราคาแพง รัฐบาลณรงค์ประชาสัมพันธ์ ส่งเสริมสนับสนุนให้เกษตรกรหันกลับมาใช้แรงงานเพื่อการทำนาเพื่อลดต้นทุนการผลิต
๒. รัฐบาลได้กำหนดนโยบายเรื่องเกษตรอินทรีย์เป็นวาระแห่งชาติ มีการส่งเสริม สนับสนุนการผลิต และใช้ปุ๋ยอินทรีย์แทนการใช้ปุ๋ยเคมี โดยส่งเสริมสนับสนุนให้เกษตรกรเลี้ยงโค-กระบือ และใช้มูลโค-กระบือ เพื่อนำมาผลิตปุ๋ยอินทรีย์เพิ่มมากขึ้น เพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดิน สอดคล้องกับนโยบายเกษตรอินทรีย์
๓. ประเทศเพื่อนบ้านมีความต้องการกระบือมีชีวิตสูง ทั้งกระบือเนื้อและกระบือพันธุ์
๔. เนื้อกระบือเหมาะสำหรับผู้รักษาสุขภาพ ผู้ป่วย และคนชรา

อุปสรรค (T)

๑. ผลกระทบจากการทำข้อตกลงเขตการค้าเสรี (FTA) จะมีการนำเข้าเนื้อโคและเครื่องในเข้ามาใช้บริโภคในประเทศเพิ่มขึ้น จะทำให้ราคากระบือลดลง
๒. การเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี ๒๕๕๘ กระบืออาจทะลักไปต่างประเทศ จนไม่เหลือจำนวนแม่พันธุ์สำหรับการผลิตในประเทศ
๓. การส่งเสริมอาชีพจากภาครัฐบางโครงการทำให้เกษตรกรเลิกเลี้ยงกระบือ เนื่องจากมีปัญหาพื้นที่เลี้ยงหรือเป็นทางเลือกอาชีพที่มีความหวังด้านรายได้สูงกว่า เช่น การปลูกยางพารา ปลูกปาล์ม น้ำมัน ทำให้เกษตรกรขายกระบือยกฝูงไปเป็นจำนวนมาก
๔. ไม่มีมาตรการหรือกฎหมายที่ชัดเจนในการควบคุมหรือป้องกันการฆ่ากระบือเพศเมีย และกระบืออุ้มท้อง ทำให้จำนวนแม่พันธุ์ลดลง
๕. กฎระเบียบบางอย่าง ยังไม่เอื้ออำนวยในการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเลี้ยงกระบือ
๖. เกิดโรคระบาดและภัยธรรมชาติ

วิสัยทัศน์

ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตควายไทย ให้เป็นอาชีพที่ยั่งยืน

ยุทธศาสตร์

๑. พัฒนารฐานข้อมูลกระบือให้ชัดเจน
๒. ส่งเสริมและสนับสนุนเกษตรกรผู้เลี้ยงกระบือรายเดิมให้ร่วมพัฒนาการเลี้ยงกระบืออย่างยั่งยืน
๓. ส่งเสริมด้านส่งเสริมการผลิตและสุขภาพสัตว์

พันธกิจ

๑. พัฒนาพันธุ์กรรมกระบือไทยให้เป็นเลิศ
๒. เพิ่มขีดความสามารถในการผลิตกระบือเนื้อเชิงพาณิชย์
๓. ส่งเสริมอาชีพทั้งคนรุ่นเก่าและคนรุ่นใหม่การเลี้ยงกระบือไทย
๔. ส่งเสริมและปลูกฝังให้คนรุ่นใหม่ได้มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ และพัฒนาการใช้ประโยชน์จากกระบือไทยอย่างยั่งยืน
๕. สร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มผู้เลี้ยงกระบือ

เป้าหมาย

๑. พัฒนารฐานข้อมูลกระบือให้ชัดเจน
๒. ส่งเสริมด้านส่งเสริมและการผลิต
๓. ส่งเสริมด้านสุขภาพ

ตัวชี้วัด

๑. มีจำนวนกระบือเพิ่มขึ้น
๒. มีกลุ่มเครือข่ายผู้เลี้ยงกระบือที่เข้มแข็งเพิ่มขึ้น

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ในระยะปี ๒๕๖๒-๒๕๖๕ คาดว่าจะมีลูกกระบือเกิดขึ้นตามโครงการยุทธศาสตร์
๒. ทำให้เกิดการพัฒนารการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เกิดการนำมาประยุกต์ใช้ในวิถีชีวิตประจำวัน
๓. ทำให้เกิดการสืบสานวัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้เป็นเอกลักษณ์ของชุมชนเข้มแข็ง

ประเด็นยุทธศาสตร์

เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว จึงได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์พัฒนากระบือในพื้นที่เขต ๑ เป็น ๓ ยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนารฐานข้อมูลกระบือให้ชัดเจน

กลยุทธ์ที่ ๑ กลยุทธ์ฐานข้อมูล

- โครงการสำรวจประชากรกระบือ (ปศจ.)
- โครงการสนับสนุนวันอนุรักษ์ควายไทย (ปศข. ปศจ.)

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ส่งเสริมและสนับสนุนเกษตรกรผู้เลี้ยงกระบือรายเดิมให้ร่วมพัฒนาการเลี้ยงกระบืออย่างยั่งยืน

กลยุทธ์ที่ ๒ กลยุทธ์ด้านส่งเสริมการผลิต

- สนับสนุนเกษตรกรผู้เลี้ยงควายรวมตัวเป็นกลุ่มวิสาหกิจชุมชนคนเลี้ยงควาย (ปศจ.)
- จัดกระบวนการเรียนรู้เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มเกษตรกร (ปศจ.)

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ส่งเสริมด้านส่งเสริมการผลิตและสุขภาพสัตว์

กลยุทธ์ที่ ๒ กลยุทธ์ด้านส่งเสริมการผลิต

- โครงการอนุรักษ์และพัฒนาการผลิตกระบือ (ปศข. ปศจ.)
- โครงการ zoning กระบือ (ปศข.)
- โครงการส่งเสริมพื้นที่แปลงใหญ่กระบือ (ปศจ.)

กลยุทธ์ที่ ๓ กลยุทธ์ด้านสุขภาพสัตว์

- โครงการควบคุมป้องกันโรคปากและเท้าเปื่อย (ปศจ.)
- โครงการป้องกันโรคคอบวม (ปศจ.)

ยุทธศาสตร์กระบือเขต ๑

วิสัยทัศน์

ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตควายไทยให้เป็นอาชีพที่ยั่งยืน

ยุทธศาสตร์

๑. พัฒนารฐานข้อมูลกระบือให้ชัดเจน
๒. ส่งเสริมและสนับสนุนเกษตรกรผู้เลี้ยงกระบือรายเดิมให้ร่วมพัฒนาการเลี้ยงกระบืออย่างยั่งยืน
๓. ส่งเสริมด้านส่งเสริมการผลิตและสุขภาพสัตว์

พันธกิจ

๑. พัฒนาพันธุ์กรรมกระบือไทยให้เป็นเลิศ
๒. เพิ่มขีดความสามารถในการผลิตกระบือเนื้อเชิงพาณิชย์
๓. ส่งเสริมอาชีพทั้งคนรุ่นเก่าและคนรุ่นใหม่เลี้ยงกระบือไทย
๔. ส่งเสริมและปลูกฝังให้คนรุ่นใหม่ได้มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ และพัฒนาการใช้ประโยชน์จากกระบือไทยอย่างยั่งยืน
๕. สร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มผู้เลี้ยงกระบือ

เป้าหมาย

๑. พัฒนารฐานข้อมูลกระบือให้ชัดเจน
๒. ส่งเสริมด้านส่งเสริมและการผลิต
๓. ส่งเสริมด้านสุขภาพ

ตัวชี้วัด

๑. มีจำนวนกระบือเพิ่มขึ้น
๒. มีกลุ่มเครือข่ายผู้เลี้ยงกระบือที่เข้มแข็งเพิ่มขึ้น

ส่วนที่ ๓

โครงการภายใต้แผนขับเคลื่อนยุทธศาสตร์รายชนิดสัตว์

พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕

โครงการภายใต้แผนขับเคลื่อนยุทธศาสตร์รายชนิดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ชนิดสัตว์	ชื่อโครงการ	วงเงินงบประมาณ				งบภาค	งบกลุ่มจังหวัด	งบพัฒนาจังหวัด	อปท.	เงินกู้	ระยะเวลาดำเนินการ	หน่วยงานรับผิดชอบ
		ปี ๒๕๖๓	ปี ๒๕๖๔	ปี ๒๕๖๕	รวม							
	ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ส่งเสริมและสนับสนุนเกษตรกรผู้เลี้ยงกระบือรายเดิมให้ร่วมพัฒนาการเลี้ยงกระบือ อย่างยั่งยืน											
	๒.๑ กลยุทธ์ด้านส่งเสริมการผลิต											
	๑) สนับสนุนเกษตรกรผู้เลี้ยงควายรวมตัวเป็นกลุ่มวิสาหกิจชุมชนคนเลี้ยงควาย (ปศจ.)											
	๒) จัดกระบวนการเรียนรู้เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กลุ่มเกษตรกร (ปศจ.)											
	ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ส่งเสริมด้านส่งเสริมการผลิตและสุขภาพสัตว์											
	๓.๑ กลยุทธ์ด้านส่งเสริมการผลิต											
	๑) โครงการอนุรักษ์และพัฒนาการผลิตกระบือพันธุ์ดี ในพื้นที่ อำเภอหนองมะโมง จังหวัดชัยนาท	๑๑,๕๓๒,๔๒๐			๑๑,๕๓๒,๔๒๐					/	ปี ๒๕๖๓-๒๕๖๕	ปศจ.ชัยนาท
	๒) โครงการ zoning กระบือ (ปศข.)											
	๓) โครงการส่งเสริมพื้นที่แปลงใหญ่กระบือ (ปศจ.)											
	๓.๒ กลยุทธ์ด้านสุขภาพสัตว์											
	๑) โครงการควบคุมป้องกันโรคปากและเท้าเปื่อย (ปศจ.)											
	๒) โครงการป้องกันโรคคอบวม (ปศจ.)											
	รวม	๑๑,๕๓๒,๔๒๐	-	-	๑๑,๕๓๒,๔๒๐							
	รวมงบประมาณทั้งสิ้น	๘๑,๕๘๑,๙๐๐	๑๙,๐๒๗,๑๒๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๗๐๙,๐๒๐							

ภาคผนวก

คำสั่งสำนักงานปศุสัตว์เขต ๑

ที่ ๒๗ / ๒๕๖๒

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการ และคณะทำงานขับเคลื่อนยุทธศาสตร์รายชนิดสัตว์ในพื้นที่ปศุสัตว์เขต ๑

ตามที่กรมปศุสัตว์ มีนโยบายในการพัฒนาด้านปศุสัตว์ โดยการดำเนินการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์รายชนิดสัตว์ที่สำคัญได้แก่ โคเนื้อ โคนม กระบือ สุกร แพะ แกะ และสัตว์ปีก และได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนยุทธศาสตร์รายชนิดสัตว์เพื่อ วิเคราะห์ กำหนดวิสัยทัศน์ ตลอดจนการบริหารเชิงยุทธศาสตร์รายชนิดสัตว์ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดผลบรรลุวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้ นั้น

เพื่อให้การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์รายชนิดสัตว์ในพื้นที่ปศุสัตว์เขต ๑ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ตั้งแต่กระบวนการผลิตจนถึงผู้บริโภค สอดคล้องตามยุทธศาสตร์รายชนิดสัตว์กรมปศุสัตว์ สำนักงานปศุสัตว์เขต ๑ จึงออกคำสั่งไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกคำสั่งสำนักงานปศุสัตว์เขต ๑ ที่ ๔๓/๒๕๖๑ เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนยุทธศาสตร์รายชนิดสัตว์ ระดับเขต ๑ ลงวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๖๑

ข้อ ๒ แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์รายชนิดสัตว์ในพื้นที่ปศุสัตว์เขต ๑

๑. นายประภาส ภิญโญชีพ ปศุสัตว์เขต ๑	ประธานกรรมการ
๒. ปศุสัตว์จังหวัด ในพื้นที่ปศุสัตว์เขต ๑	กรรมการ
๓. ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยการผสมเทียมและเทคโนโลยีชีวภาพสระบุรี	กรรมการ
๔. ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์ห้วยขวาง	กรรมการ
๕. ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์ชัยนาท	กรรมการ
๖. ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและผลิตน้ำเชื้อแช่แข็งพ่อพันธุ์ลำพูนกลาง	กรรมการ
๗. ผู้อำนวยการศูนย์ฝึกอบรมและถ่ายทอดเทคโนโลยีชีวภาพการปศุสัตว์	กรรมการ
๘. ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาโคเนื้อ	กรรมการ
๙. หัวหน้าสถานีทดสอบสมรรถภาพและฝึกสัตว์พ่อพันธุ์ผสมเทียมสระบุรี	กรรมการ
๑๐. หัวหน้าด่านกักสัตว์ ในพื้นที่ปศุสัตว์เขต ๑	กรรมการ
๑๑. ผู้อำนวยการส่วนยุทธศาสตร์และสารสนเทศการปศุสัตว์
สำนักงานปศุสัตว์เขต ๑	กรรมการและ
เลขานุการ
๑๒. ผู้อำนวยการส่วนมาตรฐานการปศุสัตว์
สำนักงานปศุสัตว์เขต ๑	กรรมการและ
เลขานุการร่วม
๑๓. ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมและพัฒนาการปศุสัตว์
สำนักงานปศุสัตว์เขต ๑	กรรมการและ
เลขานุการร่วม
๑๔. ผู้อำนวยการส่วนสุขภาพสัตว์
สำนักงานปศุสัตว์เขต ๑	กรรมการและ
เลขานุการร่วม

/ข้อ ๓ ให้คณะกรรมการ...

ข้อ ๓ ให้คณะกรรมการตามข้อ ๒ มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

๓.๑ กำกับดูแลยุทธศาสตร์รายชนิดสัตว์ในพื้นที่ปศุสัตว์เขต ๑ ให้สอดคล้องตามยุทธศาสตร์รายชนิดสัตว์กรมปศุสัตว์

๓.๒ กำกับดูแลยุทธศาสตร์รายชนิดสัตว์ ให้สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพตอบสนองต่อความต้องการของเกษตรกร และผู้บริโภคทั้งในประเทศและต่างประเทศ

๓.๓ ติดตาม เร่งรัด ให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์ ทั้งหน่วยงานภายในและภายนอก ของสำนักงานปศุสัตว์เขต ๑ มีการดำเนินงานเป็นไปตามที่กำหนดในยุทธศาสตร์

๓.๔ วิเคราะห์แนวโน้มปัญหาที่จะเกิดขึ้น เพื่อกำหนดแนวทางป้องกันทั้งด้านการผลิต ด้านสุขอนามัย ด้านราคา ด้านการตลาด ทั้งในประเทศและต่างประเทศ เป็นต้น

๓.๕ แต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนยุทธศาสตร์รายชนิดสัตว์ในพื้นที่ปศุสัตว์เขต ๑

ข้อ ๔ แต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนยุทธศาสตร์รายชนิดสัตว์ในพื้นที่ปศุสัตว์เขต ๑

๔.๑ คณะทำงานขับเคลื่อนยุทธศาสตร์โคนม

๑) ปศุสัตว์จังหวัดสระบุรี	ประธานคณะทำงาน
๒) ปศุสัตว์จังหวัดลพบุรี	คณะทำงาน
๓) ปศุสัตว์จังหวัดสิงห์บุรี	คณะทำงาน
๔) ปศุสัตว์จังหวัดปทุมธานี	คณะทำงาน
๕) ปศุสัตว์พื้นที่กรุงเทพมหานคร	คณะทำงาน
๖) ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยการผสมเทียมและเทคโนโลยีชีวภาพสระบุรี	คณะทำงาน
๗) ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์ห้วยขวาง	คณะทำงาน
๘) ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์ชัยนาท	คณะทำงาน
๙) ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและผลิตน้ำเชื้อแช่แข็งพ่อพันธุ์ลำพูนกลาง	คณะทำงาน
๑๐) ผู้อำนวยการศูนย์ฝึกอบรมและถ่ายทอดเทคโนโลยีชีวภาพการปศุสัตว์	คณะทำงาน
๑๑) หัวหน้าสถานีทดสอบสมรรถภาพและฝึกสัตว์พ่อพันธุ์ผสมเทียมสระบุรี	คณะทำงาน
๑๒) หัวหน้าด่านกักกันสัตว์ ในพื้นที่ปศุสัตว์เขต ๑	คณะทำงาน
๑๓) หัวหน้ากลุ่มยุทธศาสตร์และสารสนเทศการปศุสัตว์สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสระบุรี	คณะทำงาน และเลขานุการ
๑๔) เจ้าหน้าที่ส่วนยุทธศาสตร์และสารสนเทศการปศุสัตว์สำนักงานปศุสัตว์เขต ๑	คณะทำงาน และผู้ช่วยเลขานุการ

๔.๒ คณะทำงานขับเคลื่อนยุทธศาสตร์โคเนื้อ

๑) ปศุสัตว์จังหวัดลพบุรี	ประธานคณะทำงาน
๒) ปศุสัตว์จังหวัดชัยนาท	คณะทำงาน
๓) ปศุสัตว์จังหวัดสระบุรี	คณะทำงาน
๔) ปศุสัตว์จังหวัดอ่างทอง	คณะทำงาน
๕) ปศุสัตว์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	คณะทำงาน
๖) ปศุสัตว์จังหวัดปทุมธานี	คณะทำงาน

- ๗) ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยการผสมเทียมและเทคโนโลยีชีวภาพสระบุรี คณะทำงาน
- ๘) ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์ทบวงง คณะทำงาน
- ๙) ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์ชัยนาท คณะทำงาน
- ๑๐) ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและผลิตน้ำเชื้อแช่แข็งพ่อพันธุ์ลำพญากลาง คณะทำงาน
- ๑๑) ผู้อำนวยการศูนย์ฝึกอบรมและถ่ายทอดเทคโนโลยีชีวภาพการปศุสัตว์ คณะทำงาน
- ๑๒) ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาโคเนื้อ คณะทำงาน
- ๑๓) หัวหน้าสถานีทดสอบสมรรถภาพและฝึกสัตว์พ่อพันธุ์ผสมเทียมสระบุรี คณะทำงาน
- ๑๔) หัวหน้าด่านกักกันสัตว์ ในพื้นที่ปศุสัตว์เขต ๑ คณะทำงาน
- ๑๕) หัวหน้ากลุ่มยุทธศาสตร์และสารสนเทศการปศุสัตว์ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดลพบุรี และเลขานุการ
- ๑๖) เจ้าหน้าที่ส่วนยุทธศาสตร์และสารสนเทศการปศุสัตว์ สำนักงานปศุสัตว์เขต ๑ คณะทำงาน และผู้ช่วยเลขานุการ

๔.๓ คณะทำงานขับเคลื่อนยุทธศาสตร์กระบือ

- ๑) ปศุสัตว์จังหวัดชัยนาท ประธานคณะทำงาน
- ๒) ปศุสัตว์จังหวัดลพบุรี คณะทำงาน
- ๓) ปศุสัตว์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา คณะทำงาน
- ๔) ปศุสัตว์จังหวัดปทุมธานี คณะทำงาน
- ๕) ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยการผสมเทียมและเทคโนโลยีชีวภาพสระบุรี คณะทำงาน
- ๖) ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์ทบวงง คณะทำงาน
- ๗) ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์ชัยนาท คณะทำงาน
- ๘) ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและผลิตน้ำเชื้อแช่แข็งพ่อพันธุ์ลำพญากลาง คณะทำงาน
- ๙) ผู้อำนวยการศูนย์ฝึกอบรมและถ่ายทอดเทคโนโลยีชีวภาพการปศุสัตว์ คณะทำงาน
- ๑๐) หัวหน้าสถานีทดสอบสมรรถภาพและฝึกสัตว์พ่อพันธุ์ผสมเทียมสระบุรี คณะทำงาน
- ๑๑) หัวหน้าด่านกักกันสัตว์ ในพื้นที่ปศุสัตว์เขต ๑ คณะทำงาน
- ๑๒) หัวหน้ากลุ่มยุทธศาสตร์และสารสนเทศการปศุสัตว์ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดชัยนาท และเลขานุการ
- ๑๓) เจ้าหน้าที่ส่วนยุทธศาสตร์และสารสนเทศการปศุสัตว์ สำนักงานปศุสัตว์เขต ๑ คณะทำงาน และผู้ช่วยเลขานุการ

๔.๔ คณะทำงานขับเคลื่อนยุทธศาสตร์แพะ-แกะ (เนื้อ-นม)

- ๑) ปศุสัตว์จังหวัดสิงห์บุรี ประธานคณะทำงาน
- ๒) ปศุสัตว์จังหวัดลพบุรี คณะทำงาน
- ๓) ปศุสัตว์จังหวัดชัยนาท คณะทำงาน
- ๔) ปศุสัตว์จังหวัดสระบุรี คณะทำงาน

/๕) ปศุสัตว์พื้นที่...

๕) ปศุสัตว์พื้นที่กรุงเทพมหานคร	คณะทำงาน
๖) ปศุสัตว์จังหวัดอ่างทอง	คณะทำงาน
๗) ปศุสัตว์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	คณะทำงาน
๘) ปศุสัตว์จังหวัดนนทบุรี	คณะทำงาน
๙) ปศุสัตว์จังหวัดปทุมธานี	คณะทำงาน
๑๐) ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยการผสมเทียมและเทคโนโลยีชีวภาพสระบุรี	คณะทำงาน
๑๑) ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์ทบวงว	คณะทำงาน
๑๒) ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์ชัยนาท	คณะทำงาน
๑๓) ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและผลิตน้ำเชื้อแช่แข็งพ่อพันธุ์ลำพญากลาง	คณะทำงาน
๑๔) ผู้อำนวยการศูนย์ฝึกอบรมและถ่ายทอดเทคโนโลยีชีวภาพการปศุสัตว์	คณะทำงาน
๑๕) หัวหน้าสถานีทดสอบสมรรถภาพและฝึกสัตว์พ่อพันธุ์ผสมเทียมสระบุรี	คณะทำงาน
๑๖) หัวหน้าด่านกักกันสัตว์ ในพื้นที่ปศุสัตว์เขต ๑	คณะทำงาน
๑๗) หัวหน้ากลุ่มยุทธศาสตร์และสารสนเทศการปศุสัตว์
สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสิงห์บุรี	คณะทำงานและ
เลขานุการ
๑๘) เจ้าหน้าที่ส่วนยุทธศาสตร์และสารสนเทศการปศุสัตว์
สำนักงานปศุสัตว์เขต ๑	คณะทำงานและ
ผู้ช่วยเลขานุการ

ข้อ ๕ ให้คณะทำงานตามข้อ ๔ มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

๕.๑ ศึกษา ปรับปรุง และกำกับดูแลยุทธศาสตร์รายชนิดสัตว์ ตามที่ได้รับมอบหมายในพื้นที่ปศุสัตว์เขต ๑ ให้สอดคล้องตามยุทธศาสตร์รายชนิดสัตว์กรมปศุสัตว์

๕.๒ ศึกษา ปรับปรุง และกำกับดูแลยุทธศาสตร์รายชนิดสัตว์ ตามที่ได้รับมอบหมายให้สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็ว ตอบสนองต่อความต้องการของเกษตรกรและผู้บริโภคทั้งในประเทศและต่างประเทศ

๕.๓ ติดตาม เฝ้าระวัง ให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์รายชนิดสัตว์ ทั้งหน่วยงานภายในและภายนอก ของสำนักงานปศุสัตว์เขต ๑ มีการดำเนินงานเป็นไปตามที่กำหนดในยุทธศาสตร์

๕.๔ วิเคราะห์แนวโน้มปัญหาที่จะเกิดขึ้น เพื่อกำหนดแนวทางป้องกันทั้งด้านการผลิต ด้านสุขอนามัย ด้านราคา ด้านการตลาด ทั้งในประเทศและต่างประเทศ เป็นต้น

๕.๕ จัดทำแผนปฏิบัติงาน และรายงานผลการดำเนินงานให้ประธานคณะกรรมการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์รายชนิดสัตว์ในพื้นที่ปศุสัตว์เขต ๑ ทราบทุกเดือน

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๖๒

(นายประภาส ภิญโญชีพ)
ปศุสัตว์เขต ๑

ร่าง
ตรวจ
ตรวจ
พิมพ์

คำสั่งสำนักงานปศุสัตว์เขต ๑

ที่ ๓๘ / ๒๕๖๒

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการ และคณะทำงานขับเคลื่อนยุทธศาสตร์รายชนิดสัตว์ในพื้นที่ปศุสัตว์เขต ๑
(เพิ่มเติม)

อนุสนธิตามคำสั่งที่ ๒๙/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๖๒ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการ และคณะทำงานขับเคลื่อนยุทธศาสตร์รายชนิดสัตว์ในพื้นที่ปศุสัตว์เขต ๑ ไปแล้ว นั้น

เพื่อให้การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์รายชนิดสัตว์ในพื้นที่ปศุสัตว์เขต ๑ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ตั้งแต่กระบวนการผลิตจนถึงผู้บริโภคอย่างครบถ้วน และสอดคล้องตามยุทธศาสตร์รายชนิดสัตว์กรมปศุสัตว์

สำนักงานปศุสัตว์เขต ๑ จึงขอแต่งตั้งคณะกรรมการ และคณะทำงานขับเคลื่อนยุทธศาสตร์รายชนิดสัตว์ในพื้นที่ปศุสัตว์เขต ๑ (เพิ่มเติม) จำนวน ๒ หน่วยงาน ดังนี้

๑. แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์รายชนิดสัตว์ในพื้นที่ปศุสัตว์เขต ๑

(๑) ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์ปทุมธานี

กรรมการ

๒. แต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนยุทธศาสตร์โคนม

(๑) ปศุสัตว์จังหวัดชัยนาท

คณะทำงาน

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

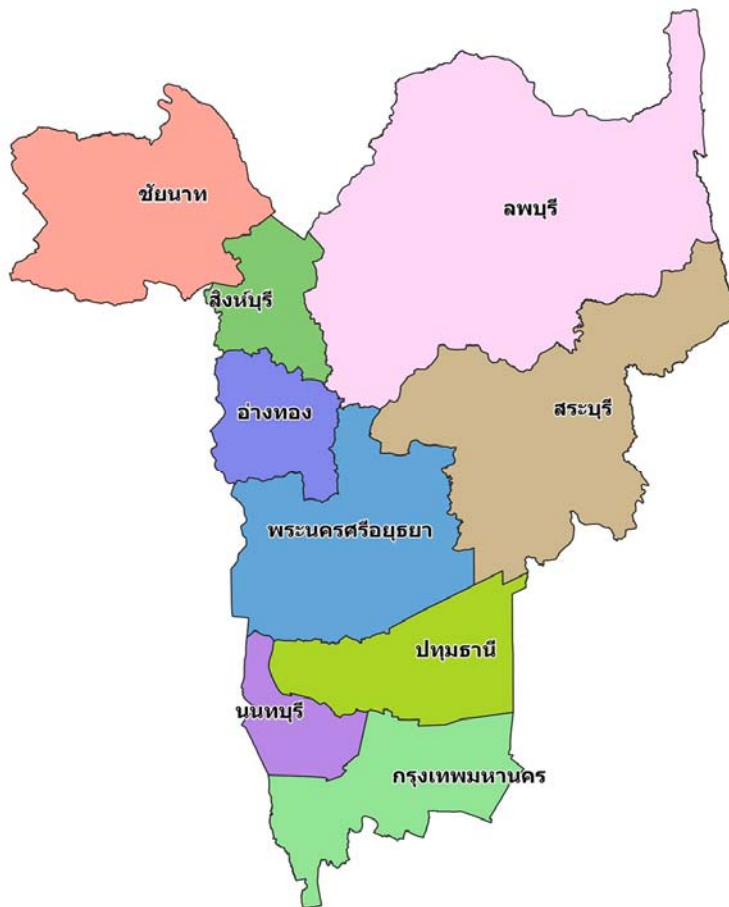
(นายประภาส ภิญโญชีพ)

ปศุสัตว์เขต ๑

ข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญด้านปศุสัตว์

สำนักงานปลัดกระทรวง ๑

ข้อมูลพื้นฐานทางภูมิศาสตร์

ภาพที่ ๑ แสดงพื้นที่ของสำนักงานปลัดกระทรวง ๑

สำนักงานปลัดกระทรวง ๑ ตั้งอยู่เลขที่ ๘๐/๒ หมู่ ๔ ถ.ติวานนท์ ต.บางกะดี อ.เมืองปทุมธานี จ.ปทุมธานี โดยรับผิดชอบหน่วยงานต่างๆ ของกรมปลัดกระทรวงที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ ๙ จังหวัด คือ กรุงเทพมหานคร นนทบุรี ปทุมธานี อ่างทอง พระนครศรีอยุธยา สระบุรี ลพบุรี ชัยนาท และสิงห์บุรี โดยมีอาณาเขตติดต่อ กับ จังหวัดใกล้เคียงดังนี้

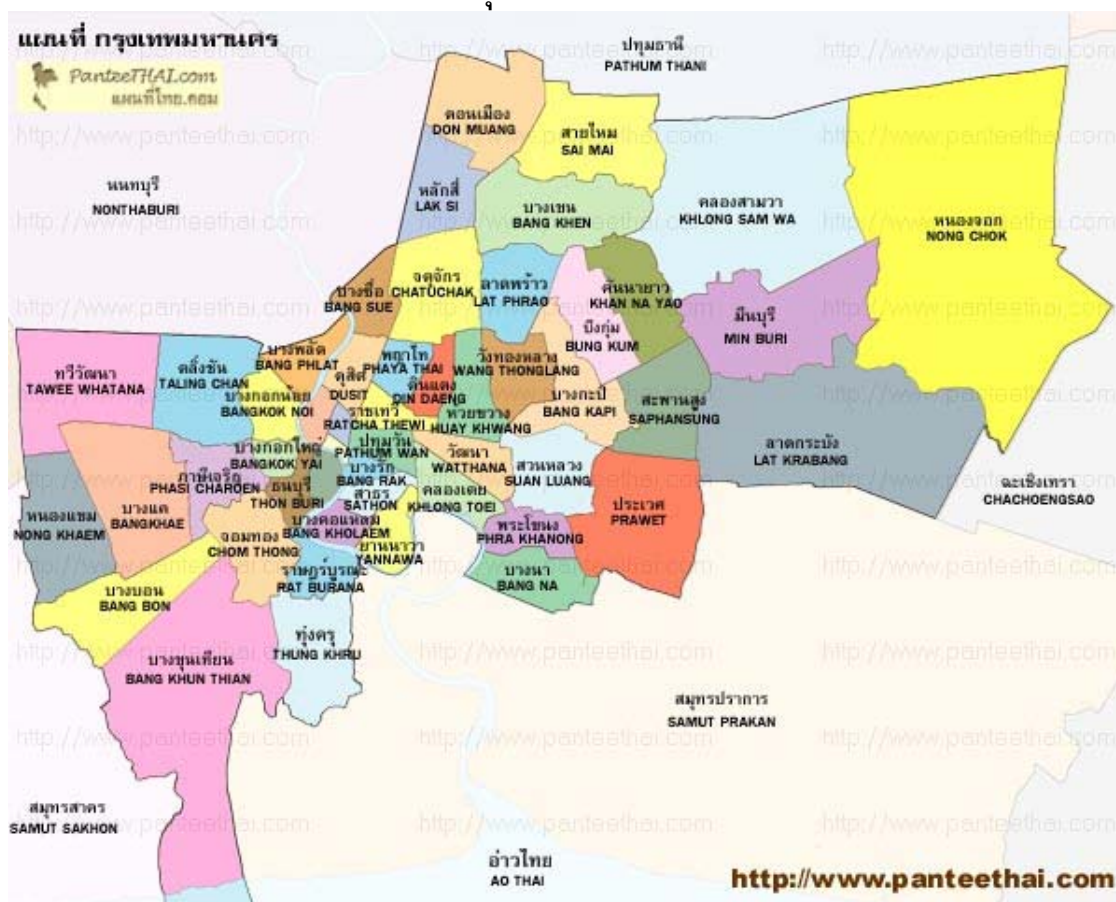
ทิศเหนือ	ติดต่อกับอุทัยธานี นครสวรรค์ และเพชรบูรณ์
ทิศใต้	ติดต่อกับสมุทรสงคราม สมุทรปราการ และอ่าวไทย
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับนครนายก นครราชสีมา และชัยภูมิ
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับนครปฐม และกาญจนบุรี

ประชากร

ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม ๒๕๖๑ จังหวัดในพื้นที่สำนักงานปลัดกระทรวง ๑ มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น ๑๑,๑๐๘,๗๑๓ คน

ข้อมูลจังหวัดต่าง ๆ ในพื้นที่สำนักงานปศุสัตว์เขต ๑

กรุงเทพมหานคร

ลักษณะที่ตั้งและอาณาเขต

กรุงเทพมหานคร ตั้งอยู่ภาคกลางของประเทศไทย ทั้งหมด ๑,๕๖๘.๗๓๗ ตร.กม. มีอาณาเขตทางบก ติดต่อกับจังหวัดสมุทรสาคร จังหวัดนครปฐม จังหวัดนนทบุรี จังหวัดปทุมธานี จังหวัดฉะเชิงเทรา และจังหวัดสมุทรปราการ ส่วนอาณาเขตทางทะเลอ่าวไทยตอนใน ติดต่อกับจังหวัดเพชรบุรี จังหวัดสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรปราการ และจังหวัดชลบุรี โดยมีรายละเอียดดังนี้

- **ทิศเหนือ** มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดนนทบุรีและจังหวัดปทุมธานี
- **ทิศตะวันออก** มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดฉะเชิงเทรา
- **ทิศใต้** มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดสมุทรปราการและอ่าวไทย (ส่วนที่เป็นอ่าวไทยที่เป็นพื้นที่เดิมของจังหวัดธนบุรี ปัจจุบันคือเขตบางขุนเทียน ซึ่งมีอาณาเขตทางทะเลติดต่อกับอ่าวไทยกับจังหวัดสมุทรสาคร จังหวัดเพชรบุรี จังหวัดชลบุรี และจังหวัดสมุทรปราการ)
- **ทิศตะวันตก** มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดสมุทรสาครและจังหวัดนครปฐม

การแบ่งเขตการปกครอง กรุงเทพมหานครแบ่งเป็น ๕๐ เขต

ประชากร

ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม ๒๕๖๑ กรุงเทพมหานครมีจำนวนประชากรทั้งสิ้น ๕,๖๗๖,๖๔๘ คน ความหนาแน่นของประชากรโดยเฉลี่ยทั้งจังหวัดเท่ากับ ๓,๖๑๘ คน/ตร.กม.

ลักษณะที่ตั้งและอาณาเขต

จังหวัดชัยนาทเป็นจังหวัดหนึ่งของภาคกลางตอนบน ซึ่งประกอบด้วยจังหวัดพระนครศรีอยุธยา อ่างทอง สิงห์บุรี ลพบุรี สระบุรี และชัยนาท ตั้งอยู่บริเวณริมฝั่งซ้ายของแม่น้ำเจ้าพระยาและเป็นตอนเหนือสุดของภาคกลาง มีพื้นที่ประมาณ ๒,๔๖๙.๗๔๖ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๑,๕๔๓,๕๔๑ ไร่หรือเท่ากับร้อยละ ๑๕.๕ ของพื้นที่ในภาคกลางตอนบนเป็นพื้นที่เกษตรกรรม ๑,๒๑๙,๖๖๙ ไร่ หรือประมาณร้อยละ ๗๙.๐๒ ของพื้นที่ทั้งหมด ห่างจากกรุงเทพมหานคร ประมาณ ๑๙๕ กิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียงคือ

- ทิศเหนือ ติดต่อกับจังหวัดอุทัยธานี และจังหวัดนครสวรรค์
- ทิศใต้ ติดต่อกับจังหวัดสิงห์บุรี และจังหวัดสุพรรณบุรี
- ทิศตะวันออก ติดต่อกับจังหวัดนครสวรรค์ และจังหวัดสิงห์บุรี
- ทิศตะวันตก ติดต่อกับจังหวัดอุทัยธานี

จังหวัดชัยนาทแบ่งการปกครองส่วนภูมิภาคแบ่งออกเป็น ๘ อำเภอ ๕๓ ตำบล ๕๐๓ หมู่บ้าน โดยอำเภอทั้ง ๘ มีดังนี้

๑. อำเภอเมืองชัยนาท
๒. อำเภอมโนรมย์
๓. อำเภอวัดสิงห์
๔. อำเภอสรรพยา
๕. อำเภอสรรคบุรี
๖. อำเภอหันคา
๗. อำเภอนมอแดง
๘. อำเภอนีนขาม

ประชากร

ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม ๒๕๖๑ จังหวัดชัยนาท มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น ๓๒๘,๒๖๓ คน ความหนาแน่นของประชากรโดยเฉลี่ยทั้งจังหวัดเท่ากับ ๑๓๒.๙๑ คน/ตร.กม.

จังหวัดนนทบุรี

ลักษณะที่ตั้งและอาณาเขต

จังหวัดนนทบุรีตั้งอยู่ในเขตที่ราบลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาตอนล่าง ห่างจากกรุงเทพมหานครไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือค่อนทางเหนือ ๒๐ กิโลเมตร มีพื้นที่ปกครองทั้งหมด ๖๒๒.๓๐๓ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๓๘๘,๙๓๙.๓๗๕ ไร่ โดยมีพิกัดภูมิศาสตร์อยู่ละติจูดที่ ๑๓ องศา ๔๗ ลิปดาเหนือ ถึงละติจูดที่ ๑๔ องศา ๐๔ ลิปดาเหนือ และลองจิจูดที่ ๑๐๐ องศา ๑๕ ลิปดาตะวันออก ถึงลองจิจูดที่ ๑๐๐ องศา ๓๔ ลิปดาตะวันออก^[๒๔] และมีอาณาเขตจรดอำเภอและจังหวัดข้างเคียงเรียงตามเข็มนาฬิกา ดังนี้

- **ทิศเหนือ** ติดต่อกับอำเภอลาดบัวหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อำเภอลาดหลุมแก้ว และอำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี
- **ทิศตะวันออก** ติดต่อกับเขตดอนเมือง เขตหลักสี่ และเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร (ฝั่งพระนคร)
- **ทิศใต้** ติดต่อกับเขตบางพลัด เขตตลิ่งชัน และเขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร (ฝั่งธนบุรี)
- **ทิศตะวันตก** ติดต่อกับอำเภอฟุทธมณฑลและอำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม

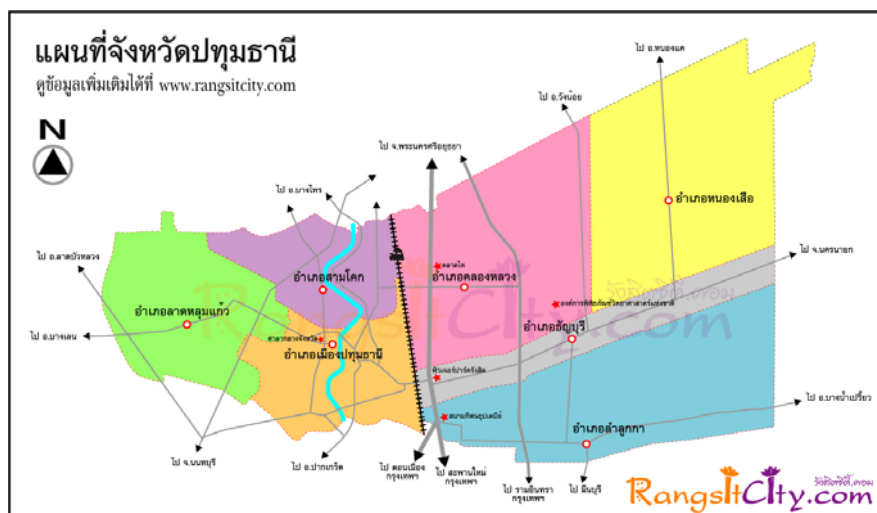
จังหวัดนนทบุรีแบ่งเขตการปกครองส่วนภูมิภาค (ตามกฎหมายลักษณะปกครองท้องที่) ออกเป็น ๖ อำเภอ ๕๒ ตำบล ๔๒๔ หมู่บ้าน แต่หากไม่นับรวมหน่วยการปกครองในเขตเทศบาลเมืองและเทศบาลนคร ซึ่งยุบเลิกตำแหน่งกำนันและผู้ใหญ่บ้านแล้ว จะมีทั้งหมด ๓๔ ตำบล ๓๒๘ หมู่บ้าน โดยอำเภอทั้ง ๖ อำเภอของจังหวัดนนทบุรี มีรายชื่อและข้อมูลทั่วไปดังนี้

๑. อำเภอเมืองนนทบุรี
๒. อำเภอบางกรวย
๓. อำเภอบางใหญ่
๔. อำเภอบางบัวทอง
๕. อำเภอไทรน้อย
๖. อำเภอปากเกร็ด

ประชากร

ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม ๒๕๖๑ จังหวัดนนทบุรี มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น ๑,๒๔๖,๒๙๕ คน ความหนาแน่นของประชากรโดยเฉลี่ยทั้งจังหวัดเท่ากับ ๒,๐๐๒.๗๑ คน/ตร.กม.

จังหวัดปทุมธานี

ลักษณะที่ตั้งและอาณาเขต

ตั้งอยู่ในภาคกลางมีเนื้อที่ประมาณ ๑,๕๒๕.๘๕๖ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๙๕๓,๖๖๐ ไร่ ห่างจากกรุงเทพมหานครไปทางทิศเหนือตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑ (ถนนพหลโยธิน) เป็นระยะทางประมาณ ๒๗.๘ กิโลเมตรมีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียงคือ

- **ทิศเหนือ** ติดต่อกับอำเภอบางไทร อำเภอบางปะอิน และอำเภอลำลูกกา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อำเภอหนองแค และอำเภอวิหารแดง จังหวัดสระบุรี
- **ทิศตะวันออก** ติดต่อกับอำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก และอำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา
- **ทิศตะวันตก** ติดต่อกับอำเภอลาดบัวหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม และอำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี
- **ทิศใต้** ติดต่อกับเขตหนองจอก เขตคลองสามวา เขตสายไหม เขตบางเขน เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร และอำเภอปากเกร็ด อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี

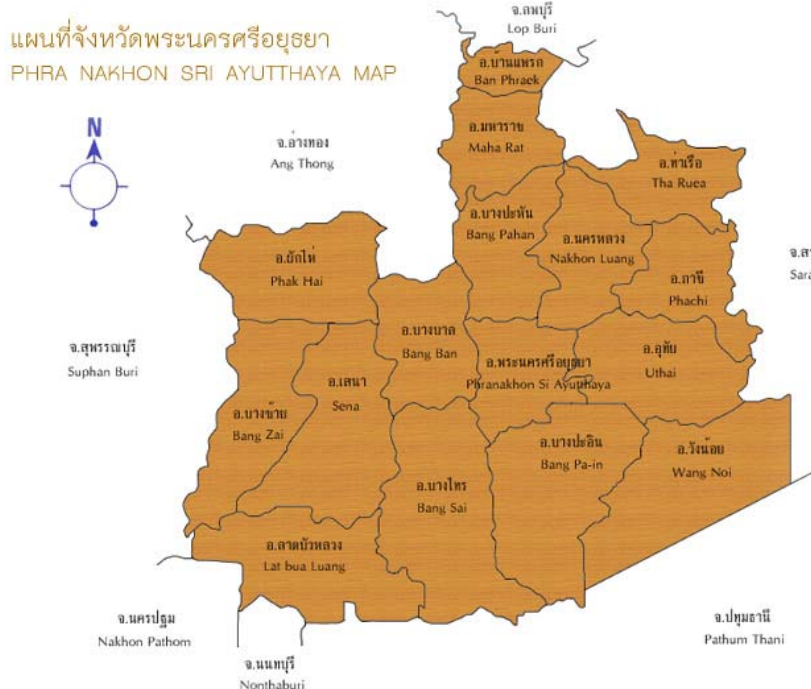
จังหวัดปทุมธานีแบ่งเขตการปกครองส่วนภูมิภาค (ตามกฎหมายลักษณะปกครองท้องที่) ออกเป็น ๗ อำเภอ ๖๐ ตำบล ๕๒๙ หมู่บ้าน โดยอำเภอทั้ง ๗ อำเภอของจังหวัดปทุมธานี มีดังนี้

๑. เมืองปทุมธานี
๒. คลองหลวง
๓. ธัญบุรี
๔. หนองเสือ
๕. ลาดหลุมแก้ว
๖. ลำลูกกา
๗. สามโคก

ประชากร

ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม ๒๕๖๑ จังหวัดปทุมธานี มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น ๑,๑๔๖,๐๙๒ คน ความหนาแน่นของประชากรโดยเฉลี่ยทั้งจังหวัดเท่ากับ ๗๕๑.๑๑ คน/ตร.กม.

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ลักษณะที่ตั้งและอาณาเขต

จังหวัดพระนครศรีอยุธยาตั้งอยู่ในเขต ภาคกลางของประเทศ มีเนื้อที่ทั้งหมดประมาณ ๒,๕๐๐.๖๕๖ ตารางกิโลเมตรหรือประมาณ ห่างจากกรุงเทพมหานครไปทางทิศเหนือตามถนนสายเอเชียประมาณ ๗๕ กิโลเมตร ทางรถไฟประมาณ ๗๒ กิโลเมตร และทางเรือประมาณ ๑๓๗ กิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียงดังนี้

- **ทิศเหนือ** ติดต่อกับจังหวัดอ่างทอง ลพบุรี และสระบุรี
- **ทิศใต้** ติดต่อกับจังหวัดนครปฐม ปทุมธานี และนนทบุรี
- **ทิศตะวันออก** ติดต่อกับจังหวัดสระบุรี
- **ทิศตะวันตก** ติดต่อกับจังหวัดสุพรรณบุรี และนครปฐม

จังหวัดพระนครศรีอยุธยาประกอบด้วย ๑๖ อำเภอ ได้แก่

๑. อำเภอพระนครศรีอยุธยา	๙. อำเภอภาชี
๒. อำเภوتاเรือ	๑๐. อำเภอลาดบัวหลวง
๓. อำเภอนครหลวง	๑๑. อำเภอวังน้อย
๔. อำเภอบางไทร	๑๒. อำเภอเสนา
๕. อำเภอบางบาล	๑๓. อำเภอบางซ้าย
๖. อำเภอบางปะอิน	๑๔. อำเภออุทัย
๗. อำเภอบางปะหัน	๑๕. อำเภอมหาราช
๘. อำเภอผักไห่	๑๖. อำเภอบ้านแพรก

ประชากร

ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม ๒๕๖๑ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น ๘๑๗,๔๔๑ คน ความหนาแน่นของประชากรโดยเฉลี่ยทั้งจังหวัดเท่ากับ ๓๒๖.๘๙ คน/ตร.กม.

ลักษณะที่ตั้งและอาณาเขต

จังหวัดลพบุรีตั้งอยู่ในภาคกลางของประเทศไทย อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานครไปทางเหนือตามเส้นทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑ (ถนนพหลโยธิน) ประมาณ ๑๕๕ กิโลเมตร หรือทางรถไฟสายเหนือประมาณ ๑๓๓ กิโลเมตร มีพื้นที่ ๖,๑๙๙.๗๕๓ ตารางกิโลเมตร

จังหวัดลพบุรีมีพื้นที่ติดต่อกับจังหวัดต่างๆ จำนวน ๘ จังหวัดดังนี้

- **ทิศเหนือ** ติดกับจังหวัดเพชรบูรณ์
- **ทิศตะวันออก** ติดกับจังหวัดนครราชสีมาและจังหวัดชัยภูมิ
- **ทิศใต้** ติดกับจังหวัดสระบุรี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และจังหวัดอ่างทอง
- **ทิศตะวันตก** ติดกับจังหวัดนครสวรรค์และจังหวัดสิงห์บุรี

จังหวัดลพบุรีแบ่งเขตการปกครองออกเป็น ๑๑ อำเภอ, ๑๒๑ ตำบล, ๑,๑๒๒ หมู่บ้าน

๑. อำเภอเมืองลพบุรี
๒. อำเภอพัฒนานิคม
๓. อำเภอโคกสำโรง
๔. อำเภอชัยบาดาล
๕. อำเภอท่าม่วง
๖. อำเภอบ้านหมี่
๗. อำเภอท่าหลวง
๘. อำเภอสระโบสถ์
๙. อำเภอโคกเจริญ
๑๐. อำเภอลำสนธิ
๑๑. อำเภอหนองม่วง

ประชากร

ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม ๒๕๖๑ จังหวัดพบุรี มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น ๗๕๘,๗๓๓ คน ความหนาแน่นของประชากรโดยเฉลี่ยทั้งจังหวัดเท่ากับ ๑๒๒.๓๘ คน/ตร.กม.

จังหวัดสระบุรี

ลักษณะที่ตั้งและอาณาเขต

จังหวัดสระบุรี ตั้งอยู่ภาคกลางของประเทศไทยซึ่งตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของกรุงเทพมหานคร อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานครตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑ (ถนนพหลโยธิน) ระยะทางประมาณ ๑๐๘ กม. เนื้อที่จังหวัดสระบุรีมีเนื้อที่ทั้งหมด ๓,๕๗๖.๔๘๖ ตร.กม. หรือประมาณ ๒,๒๓๕,๓๐๔ ไร่ อาณาเขต จังหวัดสระบุรีมีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียง ดังนี้

- **ทิศเหนือ** ติดต่อกับอำเภอมืองลพบุรี อำเภอย้ายบาดาล และ อำเภอนานาคมน จังหวัดลพบุรี
- **ทิศตะวันออก** ติดต่อกับอำเภอปากช่อง อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา และอำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก
- **ทิศใต้** ติดต่อกับอำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี และอำเภอวังน้อย อำเภอกุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
- **ทิศตะวันตก** ติดต่อกับอำเภอภาชี อำเภอบำเหน็จ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และอำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี

จังหวัดสระบุรีแบ่งออกเป็น ๑๓ อำเภอ ๑๑๑ ตำบล ๙๖๕ หมู่บ้าน มีรายชื่ออำเภอดังนี้

๑. อำเภอเมืองสระบุรี	๘. อำเภอหนองโดน
๒. อำเภอแก่งคอย	๙. อำเภอพระพุทธบาท
๓. อำเภอหนองแค	๑๐. อำเภอเสาไห้
๔. อำเภอวิหารแดง	๑๑. อำเภอมวกเหล็ก
๕. อำเภอหนองแซง	๑๒. อำเภอวังม่วง
๖. อำเภอบ้านหมอ	๑๓. อำเภอเฉลิมพระเกียรติ
๗. อำเภอดอนพุด	

ประชากร

ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม ๒๕๖๑ จังหวัดสระบุรี มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น ๖๔๕,๐๒๔ คน ความหนาแน่นของประชากรโดยเฉลี่ยทั้งจังหวัดเท่ากับ ๑๘๐.๓๕ คน/ตร.กม.

ลักษณะที่ตั้งและอาณาเขต

จังหวัดสิงห์บุรี ตั้งอยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร ประมาณ ๑๔๒ กิโลเมตร มีเนื้อที่ทั้งสิ้น ๘๒๒.๔๗๘ ตารางกิโลเมตร หรือ ๕๑๔,๐๔๙ ไร่ มีอาณาเขตติดต่อดังนี้

- **ทิศเหนือ** ติดอำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท และอำเภอดาศิลี จังหวัดนครสวรรค์
- **ทิศตะวันออก** ติดอำเภอบ้านหมี่ และอำเภอท่าเรือ จังหวัดลพบุรี
- **ทิศใต้** ติดอำเภอไชโย อำเภอโพธิ์ทอง และอำเภอแสวงหา จังหวัดอ่างทอง
- **ทิศตะวันตก** ติดอำเภอสรรคบุรี จังหวัดชัยนาท และอำเภอเดิมบางนางบวช จังหวัดสุพรรณบุรี

การปกครองแบ่งออกเป็น ๖ อำเภอ ๔๓ ตำบล ๓๖๔ หมู่บ้าน

๑. อำเภอเมืองสิงห์บุรี
๒. อำเภอบางระจัน
๓. อำเภอค่ายบางระจัน
๔. อำเภอพรหมบุรี
๕. อำเภอท่าช้าง
๖. อำเภออินทร์บุรี

ประชากร

ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม ๒๕๖๑ จังหวัดสิงห์บุรี มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น ๒๐๙,๓๗๗ คน ความหนาแน่นของประชากรโดยเฉลี่ยทั้งจังหวัดเท่ากับ ๒๕๔.๕๖ คน/ตร.กม.

จังหวัดอ่างทอง

ลักษณะที่ตั้งและอาณาเขต

จังหวัดอ่างทองเป็นพื้นที่ราบลุ่มภาคกลาง ห่างจากกรุงเทพมหานครมาตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๒ (บางปะอิน-พยุหะคีรี) ระยะทางประมาณ ๑๐๘ กิโลเมตร และเส้นทางเรือตามแม่น้ำเจ้าพระยาถึงตลาดท่าเตียน ระยะทางประมาณ ๑๒๐ กิโลเมตร มีรูปร่างลักษณะคล้ายรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส มีส่วนกว้างตามแนวทิศตะวันออกถึงทิศตะวันตก และส่วนยาวตามแนวทิศเหนือถึงทิศใต้ใกล้เคียงกัน คือ ประมาณ ๔๐ กิโลเมตร มีพื้นที่ทั้งหมด ๙๖๘.๓๗๒ ตารางกิโลเมตรหรือประมาณ ๖๐๕,๒๓๒.๕ ไร่ และมีอาณาเขตดังนี้

- **ทิศเหนือ** ติดต่อกับอำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี และอำเภอท่าเรือ จังหวัดสมุทรสาคร
- **ทิศใต้** ติดต่อกับอำเภอผักไห่และอำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
- **ทิศตะวันออก** ติดต่อกับอำเภอบางปะหัน อำเภอมหาสารคาม และอำเภอบ้านแพรก จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
- **ทิศตะวันตก** ติดต่อกับอำเภอเมืองสุพรรณบุรี อำเภอศรีประจันต์ อำเภอสามชุก และอำเภอเดิมบางนางบวช จังหวัดสุพรรณบุรี

การปกครองส่วนภูมิภาคของจังหวัดอ่างทองแบ่งออกเป็น อำเภอ ๗๓ ตำบล ๕๑๓ หมู่บ้าน โดยอำเภอทั้ง ๗ อำเภอ ได้แก่

๑. อำเภอเมืองอ่างทอง
๒. อำเภอไชโย
๓. อำเภอป่าโมก
๔. อำเภอโพธิ์ทอง
๕. อำเภอแสวงหา
๖. อำเภอวิเศษชัยชาญ
๗. อำเภอสามโก้

ประชากร

ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม ๒๕๖๑ จังหวัดอ่างทอง มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น ๒๘๐,๘๔๐ คน ความหนาแน่นของประชากรโดยเฉลี่ยทั้งจังหวัดเท่ากับ ๒๙๐.๐๑ คน/ตร.กม.

ข้อมูลเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์และปศุสัตว์รายจังหวัด ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562

เขต ปศุสัตว์	เกษตรกร (ราย)	จำนวนปศุสัตว์ (ตัว)							
		โคเนื้อ	โคนม	กระบือ	สุกร	ไก่	เป็ด	แพะ	แกะ
ยอดรวม	3,037,476	5,871,807	666,311	1,226,785	11,289,185	455,637,640	31,086,208	832,533	70,089
เขต 1	124,605	153,562	190,725	29,381	923,678	99,866,876	6,192,789	104,069	6,510
เขต 2	119,098	130,707	38,394	44,541	1,609,076	85,225,194	3,869,030	18,855	3,303
เขต 3	745,408	1,670,035	146,086	501,123	1,154,814	74,484,375	3,802,851	70,050	2,676
เขต 4	685,802	1,219,468	56,167	380,258	1,063,823	27,429,700	3,062,517	26,439	1,134
เขต 5	384,188	513,175	83,192	143,237	1,195,617	24,568,986	381,730	10,109	1,228
เขต 6	327,987	478,309	6,694	87,862	960,047	35,960,572	3,350,245	65,193	7,554
เขต 7	145,622	796,424	140,512	12,387	3,109,626	71,847,559	6,850,148	160,844	21,719
เขต 8	283,898	532,176	4,421	16,055	1,090,963	27,108,741	1,816,976	126,016	1,609
เขต 9	220,868	377,951	120	11,941	181,541	9,145,637	1,759,922	250,958	24,356

ข้อมูลเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์และปศุสัตว์รายภาค ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562

ภาค	เกษตรกร (ราย)	จำนวนปศุสัตว์ (ตัว)							
		โคเนื้อ	โคนม	กระบือ	สุกร	ไก่	เป็ด	แพะ	แกะ
ยอดรวม	3,037,476	5,871,807	666,311	1,226,785	11,289,185	455,637,640	31,086,208	832,533	70,089
เหนือ	712,175	991,484	89,886	231,099	2,155,664	60,529,558	3,731,975	75,302	8,782
ตะวันออกเฉียงเหนือ	1,431,210	2,889,503	202,253	881,381	2,218,637	101,914,075	6,865,368	96,489	3,810
กลาง	389,325	1,080,693	369,631	86,309	5,642,380	256,939,629	16,911,967	283,768	31,532
ใต้	504,766	910,127	4,541	27,996	1,272,504	36,254,378	3,576,898	376,974	25,965

- ที่มา

: สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ
- รวบรวมโดย

: กลุ่มสารสนเทศและข้อมูลสถิติ ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมปศุสัตว์
- หมายเหตุ

: ภาคเหนือ ได้แก่ เขต 5, 6 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ เขต 3, 4 ภาคกลาง ได้แก่ เขต 1, 2 และ 7 ภาคใต้ ได้แก่ เขต 8, 9

ข้อมูลเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์และแพะรายจังหวัด ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562

เขต ปศุสัตว์	แพะ											
	แพะเนื้อ					แพะนม					รวม	
	ผู้ (ตัว)	เมีย (ตัว)		รวม		ผู้ (ตัว)	เมีย (ตัว)		รวม		จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ราย)
		แรกเกิดถึง แพะสาว	ตั้งท้องแรก ขึ้นไป	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ราย)		แรกเกิดถึง แพะสาว	ตั้งท้องแรก ขึ้นไป	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ราย)		
ยอดรวม	216,837	414,158	172,773	803,768	64,733	7,924	15,511	5,330	28,765	1,751	65,850	832,533
เขต 1	20,086	53,339	22,722	96,147	3,059	1,661	5,200	1,061	7,922	371	3,281	104,069
เขต 2	4,571	11,381	2,154	18,106	652	245	424	80	749	55	680	18,855
เขต 3	16,091	37,773	13,537	67,401	2,526	482	1,329	838	2,649	78	2,580	70,050
เขต 4	6,049	12,979	7,133	26,161	1,221	62	159	57	278	29	1,241	26,439
เขต 5	2,856	5,039	1,537	9,432	685	121	527	29	677	30	709	10,109
เขต 6	16,367	33,080	14,949	64,396	1,891	149	430	218	797	34	1,913	65,193
เขต 7	42,614	80,169	31,032	153,815	3,971	3,338	2,491	1,200	7,029	327	4,263	160,844
เขต 8	34,900	67,643	20,383	122,926	7,332	607	2,007	476	3,090	199	7,425	126,016
เขต 9	73,303	112,755	59,326	245,384	43,396	1,259	2,944	1,371	5,574	628	43,758	250,958

ข้อมูลเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์และแพะรายภาค ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562

ภาค	แพะ											
	แพะเนื้อ					แพะนม					รวม	
	ผู้ (ตัว)	เมีย (ตัว)		รวม		ผู้ (ตัว)	เมีย (ตัว)		รวม		จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ราย)
		แรกเกิดถึง แพะสาว	ตั้งท้องแรก ขึ้นไป	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ราย)		แรกเกิดถึง แพะสาว	ตั้งท้องแรก ขึ้นไป	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ราย)		
ยอดรวม	216,837	414,158	172,773	803,768	64,733	7,924	15,511	5,330	28,765	1,751	65,850	832,533
เหนือ	19,223	38,119	16,486	73,828	2,576	270	957	247	1,474	64	2,622	75,302
ตะวันออกเฉียงเหนือ	22,140	50,752	20,670	93,562	3,747	544	1,488	895	2,927	107	3,821	96,489
กลาง	67,271	144,889	55,908	268,068	7,682	5,244	8,115	2,341	15,700	753	8,224	283,768
ใต้	108,203	180,398	79,709	368,310	50,728	1,866	4,951	1,847	8,664	827	51,183	376,974

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ

รวบรวมโดย : กลุ่มสารสนเทศและข้อมูลสถิติ ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมปศุสัตว์

หมายเหตุ : ภาคเหนือ ได้แก่ เขต 5, 6 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ เขต 3, 4 ภาคกลาง ได้แก่ เขต 1, 2 และ 7 ภาคใต้ ได้แก่ เขต 8, 9

ข้อมูลเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์และแกะรายจังหวัด ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562

เขต ปศุสัตว์	แกะ			
	ผู้ (ตัว)	เมีย (ตัว)	รวม	
			จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ราย)
ยอดรวม	23,011	47,078	70,089	6,632
เขต 1	1,604	4,906	6,510	259
เขต 2	961	2,342	3,303	140
เขต 3	423	2,253	2,676	164
เขต 4	331	803	1,134	89
เขต 5	474	754	1,228	72
เขต 6	2,143	5,411	7,554	204
เขต 7	8,065	13,654	21,719	311
เขต 8	617	992	1,609	164
เขต 9	8,393	15,963	24,356	5,229

ข้อมูลเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์และแกะรายภาค ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562

ภาค	แพะ			
	แพะเนื้อ			
	ผู้ (ตัว)	เมีย (ตัว)		รวม
		แรกเกิดถึง แพะสาว	ตั้งท้องแรก ขึ้นไป	จำนวน (ตัว)
ยอดรวม	23,011	47,078	70,089	6,632
เหนือ	2,617	6,165	8,782	276
ตะวันออกเฉียงเหนือ	754	3,056	3,810	253
กลาง	10,630	20,902	31,532	710
ใต้	9,010	16,955	25,965	5,393

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ

รวบรวมโดย : กลุ่มสารสนเทศและข้อมูลสถิติ ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมปศุสัตว์

หมายเหตุ : ภาคเหนือ ได้แก่ เขต 5, 6 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ เขต 3, 4
ภาคกลาง ได้แก่ เขต 1, 2 และ 7 ภาคใต้ ได้แก่ เขต 8, 9

ข้อมูลเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์และโคเนื้อรายจังหวัด ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562

เขต ปศุสัตว์	โคเนื้อ													
	โคพื้นเมือง					โคพันธุ์ และ โคลูกผสม					โคขุน		รวม	
	ผู้ (ตัว)	เมีย (ตัว)		รวม		ผู้ (ตัว)	เมีย (ตัว)		รวม		จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ราย)	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ราย)
		แรกเกิด ถึงโคสาว	ตั้งท้องแรก ขึ้นไป	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ราย)		แรกเกิด ถึงโคสาว	ตั้งท้องแรก ขึ้นไป	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ราย)				
ยอดรวม	1,088,905	1,272,227	977,049	3,338,181	561,255	615,426	880,205	873,231	2,368,862	374,722	164,764	14,763	5,871,807	871,508
เขต 1	10,778	14,684	7,914	33,376	2,959	24,677	44,390	45,437	114,504	7,614	5,682	394	153,562	10,505
เขต 2	22,102	28,856	17,068	68,026	6,737	14,721	25,103	17,807	57,631	6,515	5,050	283	130,707	12,576
เขต 3	287,610	411,336	276,112	975,058	194,388	174,509	268,292	245,219	688,020	134,408	6,957	1,894	1,670,035	302,319
เขต 4	160,864	231,624	193,399	585,887	118,822	133,801	234,514	248,612	616,927	126,709	16,654	4,707	1,219,468	230,999
เขต 5	128,488	140,980	89,646	359,114	36,295	37,514	60,720	52,864	151,098	17,320	2,963	476	513,175	51,469
เขต 6	109,529	98,041	64,803	272,373	19,657	61,589	63,255	65,755	190,599	14,225	15,337	1,241	478,309	33,799
เขต 7	106,260	102,473	100,375	309,108	21,118	119,149	121,443	143,288	383,880	25,612	103,436	3,777	796,424	46,251
เขต 8	161,058	141,713	120,962	423,733	82,454	28,637	40,224	32,030	100,891	19,184	7,552	1,436	532,176	95,996
เขต 9	102,216	102,520	106,770	311,506	78,825	20,829	22,264	22,219	65,312	23,135	1,133	555	377,951	87,594

ข้อมูลเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์และโคเนื้อรายภาค ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562

ภาค	โคเนื้อ													
	โคพื้นเมือง					โคพันธุ์ และ โคลูกผสม					โคขุน		รวม	
	ผู้ (ตัว)	เมีย (ตัว)		รวม		ผู้ (ตัว)	เมีย (ตัว)		รวม		จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ราย)	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ราย)
		แรกเกิด ถึงโคสาว	ตั้งท้องแรก ขึ้นไป	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ราย)		แรกเกิด ถึงโคสาว	ตั้งท้องแรก ขึ้นไป	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ราย)				
ยอดรวม	1,088,905	1,272,227	977,049	3,338,181	561,255	615,426	880,205	873,231	2,368,862	374,722	164,764	14,763	5,871,807	871,508
เหนือ	238,017	239,021	154,449	631,487	55,952	99,103	123,975	118,619	341,697	31,545	18,300	1,717	991,484	85,268
ตะวันออกเฉียงเหนือ	448,474	642,960	469,511	1,560,945	313,210	308,310	502,806	493,831	1,304,947	261,117	23,611	6,601	2,889,503	533,318
กลาง	139,140	146,013	125,357	410,510	30,814	158,547	190,936	206,532	556,015	39,741	114,168	4,454	1,080,693	69,332
ใต้	263,274	244,233	227,732	735,239	161,279	49,466	62,488	54,249	166,203	42,319	8,685	1,991	910,127	183,590

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ

รวบรวมโดย : กลุ่มสารสนเทศและข้อมูลสถิติ ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมปศุสัตว์

หมายเหตุ : ภาคเหนือ ได้แก่ เขต 5, 6 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ เขต 3, 4 ภาคกลาง ได้แก่ เขต 1, 2 และ 7 ภาคใต้ ได้แก่ เขต 8, 9

ข้อมูลเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์และโคนมรายจังหวัด ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562

เขต ปศุสัตว์	โคนม						
	ผู้ (ตัว)	เมีย (ตัว)				รวม (ตัว)	เกษตรกร (ราย)
		แรกเกิด ถึง 1 ปี	1 ปี ถึง ตั้งท้องแรก	โคกำลัง รีดนม	โคแห้งนม		
ยอดรวม	34,124	123,874	133,706	306,063	68,544	666,311	18,850
เขต 1	7,139	33,926	35,620	91,627	22,413	190,725	5,101
เขต 2	764	6,918	8,735	18,122	3,855	38,394	897
เขต 3	8,982	29,469	26,692	66,138	14,805	146,086	4,558
เขต 4	3,404	11,978	13,366	22,755	4,664	56,167	1,483
เขต 5	1,963	17,124	19,087	37,456	7,562	83,192	1,745
เขต 6	381	1,436	1,508	2,738	631	6,694	233
เขต 7	11,111	22,216	27,740	65,197	14,248	140,512	4,629
เขต 8	368	790	925	2,000	338	4,421	193
เขต 9	12	17	33	30	28	120	11

ข้อมูลเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์และโคนมรายภาค ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562

ภาค	โคนม						
	ผู้ (ตัว)	เมีย (ตัว)				รวม (ตัว)	เกษตรกร (ราย)
		แรกเกิด ถึง 1 ปี	1 ปี ถึง ตั้งท้องแรก	โคกำลัง รีดนม	โคแห้งนม		
ยอดรวม	34,124	123,874	133,706	306,063	68,544	666,311	18,850
เหนือ	2,344	18,560	20,595	40,194	8,193	89,886	1,978
ตะวันออกเฉียงเหนือ	12,386	41,447	40,058	88,893	19,469	202,253	6,041
กลาง	19,014	63,060	72,095	174,946	40,516	369,631	10,627
ใต้	380	807	958	2,030	366	4,541	204

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ

รวบรวมโดย : กลุ่มสารสนเทศและข้อมูลสถิติ ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมปศุสัตว์

หมายเหตุ : ภาคเหนือ ได้แก่ เขต 5, 6 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ เขต 3, 4 ภาคกลาง ได้แก่ เขต 1, 2 และ 7 ภาคใต้ ได้แก่ เขต 8, 9

ข้อมูลเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์และกระบือรายจังหวัด ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562

เขต ปศุสัตว์	กระบือ (ตัว)				
	ผู้ (ตัว)	เมีย (ตัว)		รวม	
		แรกเกิดถึง กระบือสาว	ตั้งท้องแรก ขึ้นไป	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ราย)
ยอดรวม	353,120	492,329	381,336	1,226,785	218,257
เขต 1	9,017	10,927	9,437	29,381	1,656
เขต 2	13,946	18,531	12,064	44,541	3,626
เขต 3	142,939	207,072	151,112	501,123	109,232
เขต 4	98,956	151,120	130,182	380,258	76,204
เขต 5	49,076	58,125	36,036	143,237	15,505
เขต 6	27,788	30,924	29,150	87,862	7,735
เขต 7	2,999	5,038	4,350	12,387	1,113
เขต 8	4,711	6,526	4,818	16,055	1,703
เขต 9	3,688	4,066	4,187	11,941	1,483

ข้อมูลเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์และกระบือรายภาค ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562

ภาค	กระบือ (ตัว)				
	ผู้ (ตัว)	เมีย (ตัว)		รวม	
		แรกเกิดถึง กระบือสาว	ตั้งท้องแรก ขึ้นไป	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ราย)
ยอดรวม	353,120	492,329	381,336	1,226,785	218,257
เหนือ	76,864	89,049	65,186	231,099	23,240
ตะวันออกเฉียงเหนือ	241,895	358,192	281,294	881,381	185,436
กลาง	25,962	34,496	25,851	86,309	6,395
ใต้	8,399	10,592	9,005	27,996	3,186

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ

รวบรวมโดย : กลุ่มสารสนเทศและข้อมูลสถิติ ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมปศุสัตว์

หมายเหตุ : ภาคเหนือ ได้แก่ เขต 5, 6 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ เขต 3, 4 ภาคกลาง ได้แก่ เขต 1, 2 และ 7 ภาคใต้ ได้แก่ เขต 8, 9

สรุปจำนวนโรงฆ่าสัตว์ที่ได้รับใบ ฆจส.๒

สำนักงานปศุสัตว์เขต ๑ รวม ๑๖๐ แห่ง

จังหวัด	ชนิดสัตว์					รวม
	สุกร	โค-กระบือ	สุกร โคกระบือ	แพะ แกะ	สัตว์ปีก	
กรุงเทพฯ	๕	๕	-	๒	๓	๑๕
นนทบุรี	-	๓	-	๑	๒	๖
ปทุมธานี	๒	๑๑	๑	-	๖	๑๙
พระนครศรีอยุธยา	๓	๑	๓	๑	-	๑๐
อ่างทอง	๑๘	๔	-	-	๓๔	๕๖
สิงห์บุรี	๔	๑	-	-	-	๕
ชัยนาท	๕	-	๑	-	-	๖
สระบุรี	๑๒	๔	-	-	๕	๒๑
ลพบุรี	๑๐	๔	๒	-	๖	๒๒
รวม	๕๙	๓๓	๗	๔	๕๗	๑๖๐

โรงฆ่าสัตว์ที่ได้รับ GMP

จังหวัด	ชนิดสัตว์			รวม
	สุกร	โค - กระบือ	สัตว์ปีก	
ลพบุรี	-	๒	๓	๕
สระบุรี	๔	๑	๑	๖
ชัยนาท	๑	-	-	๑
สิงห์บุรี	-	๑	-	๑
ปทุมธานี	-	๑	-	๑
กรุงเทพฯ	-	๑	-	๑
อยุธยา	-	๑	-	๑
รวม	๕	๗	๔	๑๖

สถานที่จำหน่ายเนื้อสัตว์ (ปศุสัตว์ OK)

สำนักงานปศุสัตว์เขต ๑

จังหวัด	จำนวน (แห่ง)
กรุงเทพมหานคร	๗๕๘
นนทบุรี	๑๖๙
ปทุมธานี	๑๓๐
พระนครศรีอยุธยา	๕๘
ลพบุรี	๕๕
สระบุรี	๔๙
สิงห์บุรี	๑๘
ชัยนาท	๓๓
อ่างทอง	๑๙
รวม	๑,๒๘๙

จำนวนพื้นที่ปลูกพืชอาหารสัตว์ในพื้นที่เขต ๑

จังหวัด	จำนวนพืชอาหารสัตว์ (ไร่/งาน)
กรุงเทพมหานคร	๗๘
ชัยนาท	๒,๑๒๒
นนทบุรี	๓๓
ปทุมธานี	๓
พระนครศรีอยุธยา	๒๘๒
ลพบุรี	๗,๒๓๔
สระบุรี	๑๑,๐๙๓
สิงห์บุรี	๓๒๖
อ่างทอง	๗๖๕
รวม	๒๑,๙๓๕

รายงานราคาปศุสัตว์

จังหวัด	โคเนื้อ	กระบือ	แพะ
กทม.	๙๖.๐๐	-	๑๓๖.๓๓
นนทบุรี	๙๑.๗๑	๑๑๐.๐๐	๑๑๖.๐๐
ปทุมธานี	๗๗.๑๔	๑๐๔.๔๐	๑๓๒.๐๐
อยุธยา	๙๕.๐๐	๘๓.๑๓	๑๐๕.๐๐
อ่างทอง	๙๕.๐๐	๑๐๐.๗๕	๙๕.๐๐
ลพบุรี	๙๓.๑๓	๗๐.๓๒	๑๑๐.๐๐
สิงห์บุรี	๑๐๒.๘๖	๑๐๗.๕๐	๑๑๙.๕๐
ชัยนาท	๙๐.๐๐	๙๓.๑๓	๑๑๐.๐๐
สระบุรี	๘๓.๐๐	๑๐๐.๐๐	๑๑๐.๐๐

ข้อมูล ณ เดือนเมษายน ๒๕๖๒

รวบรวมโดย : กองส่งเสริมและพัฒนาการปศุสัตว์ กรมปศุสัตว์

รายงานการเคลื่อนย้ายแพะ เข้า-ออกท้องที่ต่างจังหวัดในพื้นที่ปศุสัตว์เขต ๑

เดือนมกราคม - ธันวาคม ๒๕๖๒

จังหวัด	เข้าโรงฆ่า	ไปเลี้ยงขุน	ไปจำหน่าย	ไปทำพันธุ์	ไปใช้งาน	ไปประกวด/ แข่งขัน/แสดง	ไปตลาด ค้าสัตว์	ไปทำ ผลิตภัณฑ์ แปรรูป	ส่งออก	นำไปเลี้ยง	สินค้า ส่งกลับ	อื่น	รวม
กรุงเทพมหานคร	๓๘	-	-	๕๒	-	๓๐	-	-	-	๘๔	-	๔๙๕	๖๙๙
ชัยนาท	-	๒	๑๐๘	๕๒	-	-	-	-	-	๘๔	-	-	๒๔๖
นนทบุรี	-	-	-	๘	-	๓๐	-	-	-	๑๒๖	๔๕	๔๙๕	๗๐๔
ปทุมธานี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	๘๘	-	-	๘๘
พระนครศรีอยุธยา	-	๒	๓	-	-	๑๒	-	-	-	๑๔	-	-	๓๑
ลพบุรี	-	-	-	๔๐	-	๑๘	-	-	-	๓๐๘	-	-	๓๖๖
สระบุรี	-	๔	๑๕	๒๐	-	๑๒๖	-	-	-	๗๐	-	๑๙๘	๔๓๓
สิงห์บุรี	-	-	๖	-	-	๔๘	-	-	-	๗๐	-	-	๑๒๔
อ่างทอง	-	-	๓	๒๘	-	-	-	-	-	๒๘	-	-	๕๙
รวม	๓๘	๘	๑๓๕	๒๐๐	-	๒๖๔	-	-	-	๘๘๒	๔๕	๑,๑๘๘	๒,๗๖๐

ข้อมูล : ระบบการเคลื่อนย้ายสัตว์ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Movement)

รายงานการเคลื่อนย้ายและ เข้า-ออกท้องที่ต่างจังหวัดในพื้นที่ปศุสัตว์เขต ๑

เดือนมกราคม - ธันวาคม ๒๕๖๒

จังหวัด	เข้าโรงฆ่า	ไปเลี้ยงขุน	ไปจำหน่าย	ไปทำพันธุ์	ไปใช้งาน	ไปประกวด_ แข่งขัน_ แสดง	ไปตลาด ค้าสัตว์	ไปทำ ผลิตภัณฑ์ แปรรูป	ส่งออก	นำไปเลี้ยง	สินค้า ส่งกลับ	อื่น	รวม
กรุงเทพมหานคร	๓๗	-	-	๒๐	-	๑๒	-	-	-	๒๘	-	-	๙๗
ชัยนาท	-	-	๖	๔	-	-	-	-	-	๕๖	-	-	๖๖
นนทบุรี	-	-	-	-	-	๒๔	-	-	-	๕๖	๔๕	-	๑๒๕
ปทุมธานี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	๑๔	-	-	๑๔
พระนครศรีอยุธยา	-	-	๓	-	-	๑๒	-	-	-	-	-	-	๑๕
ลพบุรี	-	-	-	๓๒	-	-	-	-	-	๑๔	-	-	๔๖
สระบุรี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	๑๒๖	-	-	๑๒๖
รวม	๓๗	-	๙	๕๖	-	๔๘	-	-	-	๒๙๔	๔๕	-	๔๘๙

ข้อมูล : ระบบการเคลื่อนย้ายสัตว์ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Movement)

รายงานการเคลื่อนย้ายโคเนื้อ เข้า-ออกท้องที่ต่างจังหวัดในพื้นที่ปศุสัตว์เขต ๑

เดือนมกราคม - ธันวาคม ๒๕๖๒

จังหวัด	เข้าโรงฆ่า	ไปเลี้ยงขุน	ไปจำหน่าย	ไปทำพันธุ์	ไปใช้งาน	ไปประกวด/ แข่งขัน/แสดง	ไปตลาด ค้าสัตว์	ไปทำ ผลิตภัณฑ์ แปรรูป	ส่งออก	นำไปเลี้ยง	สินค้า ส่งกลับ	อื่น	รวม
กรุงเทพมหานคร	๑	-	๓	-	-	-	-	-	-	๗๐	-	-	๗๔
ลพบุรี	-	-	-	๑๒	-	๖	-	-	-	๑๔	-	-	๓๒
สระบุรี	๒	-	๖	๒๔	-	๑๒	-	-	-	๑๘๒	-	-	๒๒๖
รวม	๓	-	๙	๓๖	-	๑๘	-	-	-	๒๖๖	-	-	๓๓๒

ข้อมูล : ระบบการเคลื่อนย้ายสัตว์ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Movement)

รายงานการเคลื่อนย้ายโคนม เข้า-ออกท้องที่ต่างจังหวัดในพื้นที่ปศุสัตว์เขต ๑

เดือนมกราคม - ธันวาคม ๒๕๖๒

จังหวัด	เข้าโรงฆ่า	ไปเลี้ยงขุน	ไปจำหน่าย	ไปทำพันธุ์	ไปใช้งาน	ไปประกวด/ แข่งขัน/แสดง	ไปตลาด ค้าสัตว์	ไปทำ ผลิตภัณฑ์ แปรรูป	ส่งออก	นำไปเลี้ยง	สินค้า ส่งกลับ	อื่น	รวม
ชัยนาท	-	-	-	๔	-	-	-	-	-	-	-	๙๙	๑๐๓
พระนครศรีอยุธยา	-	-	-	-	-	-	-	-	-	๑๔	-	-	๑๔
ลพบุรี	-	-	-	๒๐	-	-	-	-	-	-	-	-	๒๐
สระบุรี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	๑๔	-	-	๑๔
รวม	-	-	-	๒๔	-	-	-	-	-	๒๘	-	๙๙	๑๕๑

ข้อมูล : ระบบการเคลื่อนย้ายสัตว์ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Movement)

รายงานการเคลื่อนย้ายกระบือ เข้า-ออกท้องที่ต่างจังหวัดในพื้นที่ปศุสัตว์เขต ๑

เดือนมกราคม - ธันวาคม ๒๕๖๒

จังหวัด	เข้าโรงฆ่า	ไปเลี้ยงขุน	ไปจำหน่าย	ไปทำพันธุ์	ไปใช้งาน	ไปประกวด/ แข่งขัน/แสดง	ไปตลาด ค้าสัตว์	ไปทำ ผลิตภัณฑ์ แปรรูป	ส่งออก	นำไปเลี้ยง	สินค้า ส่งกลับ	อื่น	รวม
กรุงเทพมหานคร	๗	๖	๓๙	๑๖	-	๓๖	-	-	-	๗๑๔	-	๑,๖๘๓	๒,๕๐๑
ชัยนาท	-	๔	๓๙	๑๖	-	-	-	-	-	๒๑๐	-	๒๙๗	๕๖๖
นนทบุรี	๒	-	๕๑	-	-	-	-	-	-	๒๑๐	-	๙๙	๓๖๒
ปทุมธานี	๓	๔	๒๘๘	๖๐	-	-	-	๒๔	-	๕๘๘	-	๒,๔๗๕	๓,๔๔๒
พระนครศรีอยุธยา	-	๒๖	๒๗๓	๑๒	-	๑๒	-	-	๒๒	๑,๐๗๘	-	๘๙๑	๒,๓๑๔
ลพบุรี	-	๔	๗๒	๒๘	-	๖	๑๔	-	-	๒๒๔	-	-	๓๔๘
สระบุรี	๒	๑๘	๙	๔	-	-	-	-	-	๙๘๐	-	๒๙๗	๑,๓๑๐
สิงห์บุรี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	๒๘	-	-	๒๘
อ่างทอง	-	๔	๙๐	๘	-	-	-	-	-	๕๖	-	๒๙๗	๔๕๕
รวม	๑๔	๖๖	๘๖๑	๑๔๔	-	๕๔	๑๔	๒๔	๒๒	๔,๐๘๘	-	๖,๐๓๙	๑๑,๓๒๖

ข้อมูล : ระบบการเคลื่อนย้ายสัตว์ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Movement)